

V Bruseli 13. 7. 2016
COM(2016) 467 final

2016/0224 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje
smernica 2013/32/EÚ**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Kontext a dôvody návrhu

Európska únia sa usiluje o integrovanú, udržateľnú a ucelenú migračnú politiku EÚ založenú na solidarite a spravodlivom rozdelení zodpovednosti, ktorá môže účinne fungovať v čase krízy aj pokoja. Od prijatia Európskej migračnej agendy¹ Európska komisia pracuje na vykonávaní opatrení na riešenie bezprostredných, ako aj dlhodobých výziev v oblasti účinného a komplexného riadenia migračných tokov.

Spoločný európsky azylový systém je založený na pravidlách, na základe ktorých sa určuje členský štát zodpovedný za žiadateľov o medzinárodnú ochranu (vrátane databázy odtlačkov prstov žiadateľov o udelenie azylu), spoločné normy konaní o azyle, podmienky prijímania, uznania a ochrany osôb, ktorým sa poskytla medzinárodná ochrana. Okrem toho Európsky podporný úrad pre azyl podporuje členské štáty vo vykonávaní spoločného európskeho azylového systému.

Bez ohľadu na významný pokrok, ktorý sa dosiahol v rozvoji spoločného európskeho azylového systému, medzi členskými štátmi ešte pretrvávajú značné rozdiely v používaných typoch konaní, podmienkach prijímania poskytovaných žiadateľom, mierach uznávania a type ochrany poskytovanej osobám, ktorým sa poskytla medzinárodná ochrana. Tieto odlišnosti prispievajú k sekundárnym pohybom a zneužívaniu azylového systému, vytvárajú stimulačný faktor a v konečnom dôsledku vedú k nerovnému rozdeleniu zodpovednosti za poskytnutie ochrany osobám, ktoré ju potrebujú, medzi členskými štátmi.

Nedávne príchody veľkých počtov ľudí preukázali, že Európa potrebuje účinný a efektívny azylový systém schopný zaistiť spravodlivé a udržateľné rozdelenie zodpovednosti medzi členské štáty, aby sa zabezpečili dostatočné a dôstojné podmienky prijímania v celej EÚ, aby sa rýchlo a účinne spracúvali žiadosti o udelenie azylu podané v EÚ a aby sa zabezpečila kvalita prijatých rozhodnutí tak, aby osoby, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, túto ochranu účinne získali. Zároveň je potrebné, aby EÚ riešila neregulárne a nebezpečné pohyby a aby ukončila podnikateľský model prevádzáčov. V tomto smere sa musí so žiadosťami osôb o udelenie azylu, ktoré nemajú nárok na medzinárodnú ochranu, na jednej strane zaobchádzať rýchlo a títo migranti musia byť potom rýchlo vrátení. Na druhej strane je potrebné, aby boli otvorené bezpečné a zákonné cesty do EÚ pre tie osoby z tretích krajín, ktoré potrebujú ochranu. Je to aj súčasťou širšieho partnerstva s prioritnými krajinami pôvodu a tranzitu.

Komisia stanovila 6. apríla 2016 svoje priority pre štrukturálnu reformu európskeho azylového a migračného rámca vo svojom oznámení s názvom Smerom k reforme spoločného európskeho azylového systému a zlepšeniu možností legálnej migrácie do Európy,² v ktorom sa uvádzajú rôzne kroky, ktoré by sa mali podniknúť v záujme humánnejšej, spravodlivejšej a účinnejšej európskej azylovej politiky a lepšie riadenej politiky legálnej migrácie.

Komisia predstavila 4. mája 2016 prvý súbor návrhov na reformu spoločného európskeho azylového systému, ktoré sa týkali troch priorít určených v jej oznámení: vytvorenie udržateľného a spravodlivého dublinského systému na určenie členského štátu zodpovedného

---

¹ COM(2015) 240 final.

² COM(2016) 197 final.

za posúdenie žiadostí o udelenie azylu,³ posilnenie systému Eurodac na lepšie monitorovanie sekundárnych pohybov a umožnenie boja proti neregulárnej migrácii⁴ a zriadenie jedinečnej Európskej agentúry pre azyl na zabezpečenie dobrého fungovania európskeho azylového systému⁵. Tieto návrhy predstavovali prvé stavebné prvky reformy štruktúry spoločného európskeho azylového systému.

Druhým balíkom Komisia dokončuje reformu spoločného európskeho azylového systému prijatím štyroch ďalších návrhov: návrhom, ktorým sa nahrádza smernica o konaniach o azyle nariadením,⁶ harmonizujú sa súčasne nesúrodé procesné opatrenia vo všetkých členských štátoch a vytvára sa skutočne spoločný postup; návrh, ktorým sa nahrádza kvalifikačná smernica⁷ kvalifikačným nariadením,⁸ ktorým sa určujú jednotné normy pre uznávanie osôb, ktoré potrebujú ochranu, a práva udeľované osobám, ktorým sa poskytla medzinárodná ochrana, ako aj návrh, ktorým sa reviduje smernica o podmienkach prijímania⁹, aby sa ešte viac harmonizovali podmienky prijímania v EÚ, zlepšila perspektíva na integráciu žiadateľov a znížili sekundárne pohyby. Nakoniec, v nadväznosti na záväzok zlepšiť možnosti legálnej migrácie do EÚ, ktorý bol oznámený 6. apríla 2016, Komisia takisto navrhuje rámec pre štruktúrované presídlenie v Únii, smerom k riadenejšiemu prístupu k medzinárodnej ochrane v rámci EÚ so zabezpečením riadnych a bezpečných ciest do EÚ pre osoby, ktoré potrebujú medzinárodnú ochranu, s cieľom postupne znižovať stimuly pre neregulárne príchody¹⁰.

Tieto návrhy sú neodmysliteľnou súčasťou komplexnej reformy spoločného európskeho azylového systému a sú úzko navzájom prepojené. Touto druhou etapou legislatívnych návrhov na reformovanie *acquis* v oblasti azylu sú nastolené všetky prvky stabilného, jednotného a integrovaného spoločného európskeho azylového systému na základe spoločných, harmonizovaných pravidiel, ktoré sú účinné aj ochranné, v úplnom súlade so Ženevským dohovorom.

Spoločný európsky azylový systém, ktorý ďalej rozvíjame, je účinný aj ochranný a je navrhnutý tak, aby zabezpečil úplné zblíženie medzi národnými azylovými systémami, so znižovaním stimulov pre sekundárne pohyby, posilnením vzájomnej dôvery medzi členskými štátmi a celkovým smerovaním k dobre fungujúcemu dublinskému systému.

Garantuje sa ním, že so žiadateľmi o azyl sa bez ohľadu na to, kde v EÚ sa nachádzajú, bude zaobchádzať rovnakým a primeraným spôsobom. Zabezpečujú sa ním nástroje potrebné na zabezpečenie rýchlej identifikácie osôb, ktoré skutočne potrebujú medzinárodnú ochranu, a návrat osôb, ktoré nepotrebujú ochranu. Je veľkorysý k najzraniteľnejším osobám a prísny v prípade potenciálneho zneužitia, pričom sa v ňom vždy rešpektujú základné práva. Spoločný systém je v konečnom dôsledku dostatočne nákladovo efektívny a pružný, aby sa prispôsobil zložitým výzvam, ktorým v tejto oblasti čelia členské štáty.

- **Ciele tohto návrhu**

Cieľom tohto návrhu je zaviesť skutočne spoločné konanie o medzinárodnej ochrane, ktoré je účinné, spravodlivé a vyvážené. Výberom formy nariadenia, ktoré je priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch, a odstránením prvkov voľnej úvahy, ako aj zjednodušením,

³ COM(2016) 270 final.

⁴ COM(2016) 272 final.

⁵ COM(2016) 271 final.

⁶ Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 60.

⁷ Ú. v. EÚ L 337, 20.12.2011, s. 9.

⁸ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

⁹ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

¹⁰ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

zjednotením a konsolidovaním procesných opatrení je cieľom návrhu dosiahnuť vyššiu mieru harmonizácie a väčšiu jednotnosť výsledkov konania o azyle vo všetkých členských štátoch a odstrániť tak stimuly pre zneužívanie azylového systému a sekundárne pohyby medzi členskými štátmi.

Návrhom sa podporuje cieľ zabezpečenia rýchleho, ale vysokokvalitného rozhodovacieho procesu vo všetkých fázach konania. Vyžaduje sa v ňom, aby členské štáty investovali do svojich azylových systémov od správnych fáz konania, poskytli zodpovedným orgánom potrebné prostriedky na prijímanie rýchlych, ale spoľahlivých rozhodnutí, aby osoby, ktoré potrebujú ochranu, rýchlo dosiahli uznanie svojho postavenia, pričom sa rýchlo vrátia tí, ktorí ochranu nepotrebujú. Rýchly a účinný rozhodovací proces je v záujme žiadateľov, pretože im umožňuje získať jasno vo svojom právnom postavení, ako aj členských štátov, pretože vedie k úsporám nákladov na prijímanie a administratívu.

Spravodlivé a efektívne konanie spoločné v celej únii znamená:

- **jednoduchšie, jasnejšie a kratšie konania**, ktoré nahradia súčasné nesúrodé procesné opatrenia v členských štátoch. V tomto návrhu sa stanovujú krátke, ale primerané lehoty na to, aby žiadateľ pristúpil ku konaniu, a na uzavretie posúdenia žiadostí v správnej aj odvolacej fáze. Ponecháva sa šesťmesačná referenčná lehota na prvé rozhodnutie, zatiaľ čo na riešenie preukázateľne nepodložených a neprípustných žiadostí sú stanovené výrazne kratšie lehoty. Členské štáty majú takisto možnosť akúkoľvek žiadosť uprednostniť a rýchlo ju posúdiť. Lehoty na registráciu, podávanie a posúdenie žiadostí sú stanovené, ale môžu byť výnimočne predĺžené, ak členské štáty dostanú neprimeraný počet žiadostí naraz. Na účel plánovania týchto eventualít majú členské štáty dosť pravidelne revidovať a predvídať svoje potreby a zabezpečiť tak, aby mali zavedené primerané zdroje na efektívne riadenie svojho azylového systému. V prípade potreby sa členské štáty môžu spoľahnúť aj na pomoc Agentúry Európskej únie pre azyl. Okrem toho sa stane povinným používanie konania o prípustnosti žiadosti a zrýchleného konania a sú objasnené ustanovenia o následných žiadostiach, ktoré umožňujú výnimky z práva zostať na konci správneho konania alebo počas neho.
- **procesné záruky chrániace práva žiadateľov**, aby sa zabezpečilo náležité posúdenie žiadostí o azyl v rámci jednotného a kratšieho konania. Zabezpečuje sa to informovaním všetkých žiadateľov na začiatku konania o ich právach, povinnostiach a dôsledkoch nedodržania ich povinností. Je potrebné, aby sa žiadateľom poskytla skutočná možnosť spolupracovať a riadne komunikovať s príslušnými orgánmi, aby predložili všetky skutočnosti, ktoré majú k dispozícii, na zdôvodnenie svojej žiadosti. Týmto návrhom sa žiadateľom poskytujú primerané procesné záruky na presadzovanie ich prípadu počas všetkých fáz konania, najmä právo na vypočutie na osobnom pohovore, na tlmočenie, ako aj na bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie. Okrem toho spravidla požívajú právo zostať dovtedy, kým nebude známy výsledok konania. Žiadatelia majú právo na primerané oznámenie rozhodnutia a skutkové a právne dôvody uvedeného rozhodnutia a v prípade záporného rozhodnutia majú právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom. Predpokladajú sa posilnené ochranné opatrenia pre žiadateľov s osobitnými procesnými potrebami a pre maloleté osoby bez sprievodu, ako sú podrobnejšie pravidlá o posudzovaní, zaznamenávaní a riešení osobitných procesných potrieb žiadateľa.
- **prísnejšie pravidlá na zabránenie zneužívania systému, trestanie preukázateľne podvodných žiadostí a odstránenie stimulov pre sekundárne pohyby** stanovením jasných povinností pre žiadateľov, aby spolupracovali s orgánmi počas celého

konania, a uplatnením prísnych dôsledkov v prípade nedodržania povinností. V tomto smere je posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podmienené podaním žiadosti, odobratím odtlačkov prstov, poskytnutím potrebných údajov na posúdenie žiadosti, ako aj prítomnosťou a pobytom v zodpovednom členskom štáte. Nedodržanie ktorejkoľvek z týchto povinností môže viesť k zamietnutiu žiadosti ako žiadost', od ktorej sa odstúpilo, v súlade s postupom konkludentného späťvzatia.

Súčasnú voliteľnú procesnú nástroje na trestanie podvodného správania žiadateľov, sekundárnych pohybov a preukázateľne nepodložených žiadostí sa stávajú povinnými a ešte sa posilňujú. Konkrétne sa v návrhu stanovujú jasné, úplné a povinné zoznamy dôvodov, v prípade ktorých musí byť posúdenie zrýchlené a v ktorých musia byť žiadosti zamietnuté ako preukázateľne nepodložené alebo ako žiadosti, od ktorých sa odstúpilo. Okrem toho bola posilnená možnosť reagovať na následné žiadosti zneužívajúce konanie o azyle, najmä umožnením vyhostenia týchto žiadateľov z územia členských štátov pred prijatím správneho rozhodnutia o ich žiadostiach a po ňom. Zároveň sú zavedené záruky vrátane práva na účinný prostriedok nápravy, aby sa zaistilo, že sú práva žiadateľov vždy zaručené.

- **harmonizované pravidlá o bezpečných krajinách** sú kritickým aspektom efektívneho spoločného konania a týmto návrhom sa zabezpečuje harmonizácia procesných dôsledkov uplatňovania koncepcií bezpečných krajín. Ak žiadatelia preukázateľne nepotrebujú medzinárodnú ochranu, pretože prichádzajú z bezpečnej krajiny pôvodu, ich žiadosti musia byť rýchlo zamietnuté a musí byť zorganizované rýchle vyhostenie. V prípade, že žiadatelia už našli prvú krajinu azylu, v ktorej požívajú ochranu, alebo v ktorej môžu byť ich žiadosti posúdené bezpečnou treťou krajinou, žiadosti musia byť vyhlásené za neprípustné. Komisia navrhuje postupný presun k úplnej harmonizácii v tejto oblasti a nahradenie vnútroštátnych zoznamov bezpečných krajín európskymi zoznamami alebo označeniami na úrovni Únie v lehote piatich rokov od nadobudnutia účinnosti nariadenia.

- **Súlada s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je v úplnom súlade s prvými návrhmi na reformu spoločného európskeho azylového systému predstavenými 4. mája 2016, ktoré sa týkali dublinského nariadenia, systému Eurodac a Agentúry Európskej únie pre azyl, ako aj s návrhom kvalifikačného nariadenia a návrhom prepracovaného znenia smerníc o podmienkach prijímania a návrhom štruktúrovaného systému presídlenia v Únii.

Pokiaľ ide o návrh prepracovaného znenia dublinského nariadenia, tento návrh sa vzťahuje na žiadosti, ktoré sú predmetom dublinského konania. Konkrétne je tento návrh v súlade s pravidlami stanovenými v návrhu prepracovaného znenia dublinského nariadenia, pričom sa spresňujú, ako napríklad posúdenie prípustnosti žiadosti, zrýchlené konanie, následné žiadosti a záruky pre maloleté osoby a osobitné záruky pre maloleté osoby bez sprievodu. Tento návrh je takisto prepojený s prepracovaným znením nariadenia Eurodac, pokiaľ ide o odber odtlačkov prstov a podoby tváre žiadateľov a ich relevantnosť pre žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Pokiaľ ide o návrh týkajúci sa Agentúry Európskej únie pre azyl, týmto návrhom sa pripomína dôležitosť prevádzkovej a technickej podpory, ktorú môže poskytovať agentúra členským štátom na zaistenie efektívneho riadenia žiadostí o medzinárodnú ochranu, ako aj poskytnutie budovania kapacít agentúrou v súlade s navrhovaným novým mandátom agentúry.

Pokiaľ ide o návrh kvalifikačného nariadenia, tieto dva návrhy sa navzájom dopĺňajú v tom rozsahu, že v návrhu kvalifikačného nariadenia sa stanovujú normy, ktoré musia štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti spĺňať, aby sa im poskytla medzinárodná ochrana, pričom v tomto návrhu sa stanovujú spoločné procesné pravidlá udeľovania a odnímania medzinárodnej ochrany.

Tento návrh je takisto úzko prepojený s návrhom prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania. V záujme zaistenia včasného a účinného posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu je nevyhnutné, aby žiadatelia dodržiavali svoje povinnosti hlásiť sa, ktoré sú stanovené v návrhu prepracovaného znenia smernice o podmienkach prijímania, a v tomto návrhu sa stanovujú procesné dôsledky pre žiadateľov, ktorí nespĺnia uvedené povinnosti hlásenia sa.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je v súlade s komplexnou dlhodobou politikou pre lepšie riadenie migrácie, ktoré stanovila Komisia v európskej migračnej agende,¹¹ v ktorej sa vyvinuli politické usmernenia predsedu Junckera na súbor jednotných a vzájomne sa podporujúcich iniciatív založených na štyroch pilieroch. Uvedené piliere spočívajú v znižovaní stimulu pre neregulárnu migráciu, zabezpečení vonkajších hraníc a záchrane životov, silnej azylovej politike a novej politike o zákonnej migrácii. Tento návrh, ktorým sa ďalej vykonáva európska migračná agenda, pokiaľ ide o cieľ posilnia azylovej politiky Únie, treba vnímať ako súčasť všeobecnejšej politiky na úrovni EÚ smerujúcej k budovaniu odolného a účinného systému pre udržateľné riadenie migrácie pre budúcnosť, ktorá je spravodlivá pre hostiteľské spoločnosti a občanov EÚ, ako aj pre dotknutých štátnych príslušníkov tretích krajín a krajiny pôvodu a tranzitu.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto návrhu je článok 78 ods. 2 písm. d) Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v ktorom sa predpokladá prijatie opatrení týkajúcich sa spoločných konaní o priznávaní a odnímaní jednotného postavenia osoby, ktorej bol priznaný azyl alebo doplnková ochrana.

- **Subsidiarita**

Cieľom tohto návrhu je stanoviť spoločný postup na udeľovanie a odnímanie medzinárodnej ochrany, ktorým sa v členských štátoch nahrádzajú rôzne konania o azyle a zabezpečuje včasnosť a účinnosť konania. Požiadanie štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti o medzinárodnú ochranu by sa malo posúdiť v konaní, ktoré sa riadi rovnakými pravidlami bez ohľadu na členský štát, v ktorom je podaná žiadosť, aby sa zaistila rovnosť zaobchádzania so žiadosťami o medzinárodnú ochranu, jasnosť a právna istota pre jednotlivého žiadateľa. Okrem toho, členské štáty nemôžu individuálne stanovovať spoločné pravidlá, ktorými sa znížia stimuly pre zneužívanie azylového systému a sekundárne pohyby medzi členskými štátmi. Z toho dôvodu sa vyžaduje opatrenie zo strany Únie.

Tento cieľ nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a dôsledkov tohto nariadenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Únia preto môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

---

¹¹ COM(2015) 240.

- **Proporcionalita**

V súlade so zásadou proporcionality podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie jeho cieľov.

Pokiaľ ide o stanovenie spoločného konania na udeľovanie a odnímanie medzinárodnej ochrany, všetky prvky návrhu sú obmedzené na nevyhnutné minimum na vytvorenie a umožnenie tohto spoločného konania, na jeho zjednotenie a zjednodušenie, aby sa zabezpečila rovnosť zaobchádzania z hľadiska práv a záruk pre žiadateľov a zamedzilo rozdielom vo vnútroštátnych konaniach, ktoré majú neželané dôsledky týkajúce sa sekundárnych pohybov.

Zavedenie lehôt vo všetkých fázach konania vrátane fázy odvolania a sprísnenie lehoty správnej fázy konania predstavuje nevyhnutné zmeny na zjednotenie konaní a zlepšenie ich účinnosti. Lehoty navrhnuté pre fázu odvolania umožňujú dodržiavanie všetkých súvisiacich procesných záruk vrátane práva na ústne vypočutie a dodržiavania rovnosti prostriedkov. V navrhovaní týchto lehôt sa Komisia snažila nájsť rovnováhu medzi právom žiadateľov na rozhodnutie v ich veci v primeranom čase a ich právom na účinný prostriedok nápravy a obhajoby, a to aj poskytnutím bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia.

- **Výber nástroja**

Je to návrh nariadenia, ktorého zámerom je zrušiť a nahradiť smernicu. Miera harmonizácie vnútroštátnych konaní na udeľovanie a odnímanie medzinárodnej ochrany, ktorá sa dosiahla smernicou 2013/32/EÚ, sa nepreukázala ako dostatočná na riešenie rozdielov v typoch používaných konaní, lehotách konaní, právach a procesných zárukách žiadateľa, mier uznávania potreby medzinárodnej ochrany a typoch udelenej ochrany. Jedine nariadením, ktorým sa stanoví spoločné konanie o azyle v Únii a ktorého ustanovenia sú priamo uplatniteľné, sa môže poskytnúť potrebná miera jednotnosti a účinnosti potrebnej v uplatňovaní procesných pravidiel v práve Únie v oblasti azylu.

3. KONZULTÁCIE SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

V príprave tohto druhého balíka návrhov viedla Komisia ciele konzultácie s členskými štátmi, Vysokým komisárom Organizácie Spojených národov pre utečencov a občianskou spoločnosťou, ktoré boli usmerňované cieľmi reformy spoločného európskeho azylového systému, ktoré boli stanovené v oznámení Komisie zo 6. apríla 2016. Komisia dôsledne preskúmala predložené argumenty a snažila sa zohľadniť tie, ktoré boli prevažne spoločné pre všetky zainteresované strany, v tomto návrhu. V júni 2016 sa organizovala neformálna výmena názorov s Európskym parlamentom o druhom balíku návrhov.

- Rozhodnutie Komisie o nahradení súčasného nástroja, smernice, nariadením, väčšina členských štátov prijala kladne s výnimkou niektorých, ktoré vyjadrili obavu o zlučiteľnosť s ich vnútroštátnym správnym právnym systémom. Niektoré sa od diskusie o návrhu smernice o konaniach o azyle konzistentne domnievajú, že nariadenie, ktorým sa ustanovujú ustanovenia, ktoré sú priamo uplatniteľné, je najúčinnnejším právnym nástrojom na zabezpečenie práv žiadateľov a rovnosti zaobchádzania v rámci členských štátov. Okrem toho niektoré zainteresované strany varovali pred rizikom znižovania noriem ochrany na dosiahnutie spoločného menovateľa, najmä preto, že Únia je hlavným vzorovým modelom v tejto oblasti medzinárodného utečeneckého práva.

- Väčšina členských štátov uznala potrebu zjednodušenia a objasnenia súčasných procesných pravidiel a vyjadrila podporu pre ďalšiu harmonizáciu konaní o azyle v rámci Únie. Členské štáty uznali potrebu objasniť a zjednodušiť dôvody prípustnosti, používanie konania na hraniciach a zrýchleného konania a zaobchádzanie s následnými žiadosťami.

Medzi členskými štátmi prevládala všeobecná podpora pre zavedenie maximálnych lehôt v rôznych fázach konania vrátane fázy odvolania. Väčšina členských štátov bola spokojná so súčasným harmonogramom riadneho správneho konania, ale uznala potrebu stanovenia prísnejších lehôt a zjednotenia konaní. Niektoré členské štáty však poukázali na potrebu miery pružnosti, aby mohli riešiť situácie veľkých prílevov migrantov a neprimeraného počtu žiadostí súčasne. Členské štáty všeobecne podporili povinné lehoty pre fázu odvolania, ale žiadali o diferencované lehoty v závislosti od toho, či sú odvolania podané proti rozhodnutiam prijatým v riadnych konaniach alebo zrýchlených konaniach.

Väčšina zainteresovaných strán z občianskej spoločnosti vyzývala na zjednodušenie súčasných procesných pravidiel. Boli však skeptickejšie v oblasti účinnosti povinných lehôt pre rôzne fázy konania. Ďalšie obavy boli vyjadrené o tom, ako zabezpečiť, že budú navrhované lehoty zlučiteľné s účinným uplatňovaním procesných záruk.

- Zrýchlené konanie, konanie na hraniciach a konanie o prípustnosti žiadosti považuje väčšina členských štátov za potrebné nástroje na efektívnejšie riešenie posúdenia žiadostí, ktoré sú jasne podvodné, preukázateľne nepodložené alebo neprípustné. Odlišné názory boli vyjadrené k povinnosti používania koncepcií prvej krajiny azylu a bezpečnej tretej krajiny na zamietanie žiadostí ako neprípustných a k povinnosti používania zrýchleného konania a konania na hraniciach. Väčšina členských štátov vníma potrebu opatrení zameraných na zvýšenie účinnosti systému a sú za stanovenie spoločných zoznamov EÚ týkajúcich sa bezpečných krajín pôvodu a bezpečných tretích krajín, pričom vyjadrili preferenciu zachovať si aj možnosť mať vnútroštátne zoznamy.

Niekoľko zainteresovaných strán uviedlo, že zavedenie povinnosti uplatňovania koncepcií prvej krajiny azylu a bezpečnej tretej krajiny na určenie toho, či sú žiadosti prípustné, v spojení so zavedením spoločných zoznamov EÚ týkajúcich sa bezpečných tretích krajín nemusí byť dostatočné na dosiahnutie želanej harmonizácie, pokiaľ by ešte existoval priestor na voľnú úvahu v uplatňovaní koncepcií v jednotlivých prípadoch. Niektoré zainteresované strany vyjadrili obavy týkajúce sa novej spoluexistencie zoznamov EÚ a vnútroštátnych zoznamov týkajúcich sa bezpečných krajín pôvodu a upozornili, že zahrnutie krajiny do spoločného zoznamu EÚ týkajúceho sa bezpečných krajín pôvodu alebo vylúčenie z neho by malo byť preskúmateľné len Európskym súdnym dvorom.

Väčšina zástupcov občianskej spoločnosti varovala pred povinným používaním koncepcií prvej krajiny azylu a bezpečnej tretej krajiny a osobitnými konaniami všeobecne. Niektorí sa domnievajú, že len žiadosti, ktoré sú *prima facie* preukázateľne nepodložené alebo jasne podvodné, by mali podliehať zrýchleným konaniam.

V tejto súvislosti niekoľko zainteresovaných strán tvrdilo, že zraniteľní žiadatelia, a najmä maloleté osoby bez sprievodu, by mali byť vyňatí z uplatňovania osobitných konaní. Niektoré zo strán zapojených do konzultácií žiadalo o silnejšie záruky pre maloleté osoby bez sprievodu, najmä v súvislosti s rýchlym určením kvalifikovaných opatrovníkov.

- Členské štáty považovali za potrebné zaradiť do konania opatrenia určené na odradenie od neodôvodnených požiadaní a sekundárnych pohybov. Väčšina členských štátov sa domnieva, že v návrhu by sa takisto mali stanoviť jasné zodpovednosti žiadateľov o medzinárodnú ochranu, a to najmä povinnosť spolupracovať s orgánmi vo všetkých fázach konania a poskytnúť informácie, ktoré sú potrebné na posúdenie žiadostí. Žiadatelia by takisto mali dodržiavať povinnosť neodchádzať z územia členského štátu, ktorý posudzuje žiadosť, v súlade s ustanoveniami návrhu reformy dublinského nariadenia. Väčšina členských štátov podporila návrh posúdiť žiadosti osôb, ktoré utekajú bez odôvodnenia, v zrýchlenom konaní, pri zabezpečení úplného dodržiavania príslušných procesných záruk.

Zároveň niektoré z hlavných zainteresovaných strán z občianskej spoločnosti zdôraznili, že konania by sa nemali uplatňovať ako sankcie a nepovažujú za odôvodnené spájať používané zrýchleného konania s útekom.

- **Získavanie a využívanie odborných znalostí**

Údaje o vykonávaní smernice o konaniach o azyle čiastočne zhromaždil Európsky podporný úrad pre azyl v rámci procesu, ktorého cieľom je mapovanie právnych predpisov a postupov členských štátov, pokiaľ ide o vykonávanie nástrojov spoločného európskeho azylového systému.

Okrem toho Komisia od prijatia smernice o konaniach o azyle v roku 2013 organizovala súbor zasadnutí kontaktného výboru o tejto smernici, počas ktorých boli vedené medzi Komisiou a členskými štátmi rokovania o otázkach, ktorým čelia členské štáty v súvislosti s vykonávaním smernice. Zistenia oboch týchto procesov poskytli vstupné informácie pre súčasný návrh.

- **Základné práva**

V tomto návrhu sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie, ako aj povinnosti prameniace z medzinárodného práva, najmä zo Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov, z Európskeho dohovoru pre ochranu ľudských práv a základných slobôd, Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, Dohovoru Organizácie Spojených národov proti mučeniu a Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa.

Spoločné konanie o udelení a odňatí medzinárodnej ochrany sa musí vykonávať s úplným dodržiavaním základných práv, ktoré sú zakotvené v charte, vrátane práva na ľudskú dôstojnosť (článok 1), zákazu mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (článok 4), práva na ochranu osobných údajov (článok 8), práva na azyl (článok 18), ochrany v prípade vystaňovania, vyhostenia alebo extradície (článok 19), nediskriminácie (článok 21), rovnosti práv medzi mužmi a ženami (článok 23), práv dieťaťa (článok 24) a práva na účinný prostriedok nápravy (článok 47). V tomto návrhu sa úplne zohľadňujú práva dieťaťa a osobitné potreby zraniteľných osôb.

Návrhom sa garantuje náležité riešenie osobitných potrieb maloletých osôb, najmä maloletých osôb bez sprievodu zabezpečením toho, že sú usmerňované a podporované počas všetkých fáz konania. V návrhu sa takisto zohľadňujú povinnosti členských štátov podľa Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácomu násiliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor). V súvislosti s návrhmi Komisie týkajúcimi sa rozhodnutí Rady podpísať a uzavrieť Istanbulský dohovor a vzhľadom na garanciu medzinárodnej ochrany ženám, ktoré ju

potrebujú a ktoré boli vystavené rodovému násiliu, s vhodnou úrovňou ochrany, by mal byť prijatý rodovo citlivý prístup pri výklade a uplatňovaní tohto nariadenia.

Návrhom sa povoľuje uchovávanie údajov zhromaždených pri registrácii a podávaní žiadosti o medzinárodnú ochranu, ktoré zahŕňajú osobné údaje a skutočnosti relevantné pre žiadosť, ako aj počas osobného pohovoru vrátane záznamu alebo prepisu pohovoru. S cieľom zabezpečiť, aby boli údaje žiadateľov uchovávané len na nevyhnutné obdobie, sa v návrhu garantuje právo na ochranu osobných údajov stanovením maximálneho obdobia uchovávania týchto údajov. So zreteľom na to, že uvedené údaje tvoria neoddeliteľnú súčasť spisu žiadateľa, maximálne obdobie uchovávania, ktoré sa považuje za potrebné, je desať rokov od konečného rozhodnutia. Uvedené obdobie uchovávania sa považuje za potrebné v prípade, že sa medzinárodná ochrana neudelí, pretože štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti môžu skúsiť požiadať o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte alebo predložiť ďalšie následné žiadosti v rovnakom alebo inom členskom štáte v nasledujúcich rokoch. To isté obdobie uchovávania je potrebné so zreteľom na tých, ktorým bola udelená medzinárodná ochrana, aby bolo možné preskúmať ich postavenie, najmä v rámci pravidelného preskúmania postavenia stanoveného v návrhu kvalifikačného nariadenia, a je takisto potrebné so zreteľom na povinnosti prijatia späť stanovené v návrhu prepracovaného znenia dublinského nariadenia so zreteľom na osoby, ktorým sa poskytla medzinárodná ochrana. Po uvedenom čase budú mať štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí zostali v Únii niekoľko rokov, udelený trvalý pobyt alebo dokonca občianstvo členského štátu. Údaje týkajúce sa osoby, ktorá nadobudla občianstvo ktoréhokoľvek z členských štátov pred uplynutím obdobia desiatich rokov, sa vymažú ihneď. V systéme Eurodac sa uvedené údaje vymažú z centrálného systému ihneď, keď členský štát pôvodu zistí, že príslušná osoba nadobudla toto občianstvo, pretože jednotlivec už nepatrí do rozsahu systému Eurodac.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nepredstavuje pre Úniu finančnú ani administratívnu záťaž. Z toho dôvodu nemá vplyv na rozpočet Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ**

Komisia podá správu o uplatňovaní tohto nariadenia Európskemu parlamentu a Rade do dvoch rokov od jeho nadobudnutia účinnosti a následne každých päť rokov. Členské štáty sú povinné posilať relevantné informácie na vypracovanie uvedenej správy Komisii a Agentúre Európskej únie pre azyl. Agentúra bude takisto monitorovať dodržiavanie tohto nariadenia členskými štátmi prostredníctvom monitorovacieho mechanizmu, ktorý Komisia navrhla stanoviť vo svojej revízii mandátu agentúry¹².

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Cieľom tohto návrhu je zabezpečiť rýchle a efektívne spracúvanie žiadostí o medzinárodnú ochranu stanovením spoločného konania na udeľovanie a odnímanie medzinárodnej ochrany, ktorým sa nahradia rôzne konania v členských štátoch, a ktoré sa vzťahuje na všetky žiadosti o medzinárodnú ochranu podané v členských štátoch.

¹²

¹²COM (2016) 271 final.

V tomto návrhu sa objasňujú a zjednocujú procesné pravidlá a vnútroštátnym orgánom sa poskytujú potrebné nástroje na preskúmanie žiadostí a rozhodnutie o nich efektívnym spôsobom, a na boj proti zneužívaniu a sekundárnym pohybom v rámci EÚ a zároveň na zlepšenie potrebných procesných záruk pre individuálneho žiadateľa, vďaka čomu sa konanie stane rýchlejšim a účinnejším.

- **Zjednotenie a zjednodušenie konania o medzinárodnej ochrane**

V návrhu sa zjednocuje a zjednodušuje konanie objasnením rôznych krokov týkajúcich sa prístupu ku konaniu. Požiadanie o medzinárodnú ochranu sa považuje za uskutočnené ihneď, keď štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti vyjadrí želanie dostať medzinárodnú ochranu od členského štátu (článok 25 ods. 1). Túto žiadosť treba zaregistrovať urýchlene alebo najneskôr do troch pracovných dní od jej doručenia vnútroštátnym orgánom (článok 27 ods. 1). Lehota zostáva v porovnaní so smernicou o konaniach o azyle nezmenená. Individuálnemu žiadateľovi sa potom má poskytnúť skutočná možnosť podať svoju žiadosť, a to v lehote desiatich pracovných dní od registrácie žiadosti (článok 28 ods. 1). V prípade maloletých osôb bez sprievodu sa lehota začne, až keď je určený opatrovník a stretne sa s dieťaťom (článok 32 ods. 2). Lehota na podanie žiadosti je v porovnaní so smernicou o konaniach o azyle nová.

Členské štáty by mali pravidelne revidovať a predvídať svoje potreby a zabezpečiť tak, aby mali zavedené primerané zdroje na efektívne riadenie svojho azylového systému, a to aj vypracúvaním núdzových plánov v prípade potreby. Agentúra Európskej únie pre azyl je schopná poskytnúť členským štátom potrebnú prevádzkovú a technickú pomoc, aby mohli dodržiavať lehoty. Ak členské štáty predpokladajú, že nebudú schopné dodržať tieto lehoty, mali by požiadať o pomoc Agentúru Európskej únie pre azyl na základe ustanovení nového navrhovaného mandátu pre agentúru. Ak sa takáto žiadosť nepodá a z dôvodu neprimeraného tlaku sa azylový systém v členskom štáte stane neúčinným v takom rozsahu, že sa ohrozuje fungovanie spoločného európskeho azylového systému, agentúra môže na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie prijať opatrenia na podporu tohto členského štátu.

V návrhu sa zabezpečuje zjednotenie lehôt správneho konania. Lehoty sa dosiaľ, aj keď sú stanovené v smernici o konaniach o azyle, medzi členskými štátmi výrazne líšia a v období od apríla 2015 do apríla 2016 bolo v priemere 50 % prípadov v Európskej únii otvorených viac ako šesť mesiacov. Lehota na posúdenie žiadostí v rámci riadneho konania, stanovená v návrhu, je šesť mesiacov, je možné ju raz predĺžiť o ďalšie obdobie troch mesiacov v prípadoch neprimeraného tlaku alebo z dôvodu zložitosti prípadu (článok 34 ods. 2 a 3). Rovnako ako v smernici o konaniach o azyle pretrváva možnosť dočasne pozastaviť posudzovanie žiadosti z dôvodu zmeny okolností v krajine pôvodu. Ani v tomto prípade by však lehota na posúdenie žiadosti nemala presiahnuť 15 mesiacov (článok 34 ods. 5).

Nové lehoty sú stanovené pre zrýchlené konanie (článok 40 ods. 2) a pre spracovanie neprípustných žiadostí (článok 34 ods. 1). V súčasnosti nie sú pre tieto konania v smernici o konaniach o azyle stanovené lehoty, preto sa lehoty v členských štátoch značne líšia a sú v škále od niekoľkých dní do niekoľkých mesiacov. Tieto konania by mali byť rýchle, a preto je lehota navrhnutá na zrýchlené konanie dva mesiace, zatiaľ čo lehota v prípadoch týkajúcich sa neprípustnosti je jeden mesiac. V prípadoch, keď je dôvodom neprípustnosti to, že žiadateľ prichádza z prvej krajiny azylu alebo bezpečnej tretej krajiny, je lehota na kontrolu prípustnosti stanovená na desať pracovných dní na uistenie sa, že sa efektívne uplatňujú pravidlá stanovené v návrhu dublinskej reformy, podľa ktorých je prvý členský štát, v ktorom je podaná žiadosť, povinný posúdiť prípustnosť pred uplatnením kritérií na určenie zodpovedného členského štátu (článok 34 ods. 1 druhý pododsek). Lehota pre konanie na

hraniciach zostáva stanovená na úrovni štyroch týždňov ako v smernici o konaniach o azyle (článok 41 ods. 2).

Návrhom sa rieši celkové konanie o medzinárodnej ochrane, a z toho dôvodu sa stanovujú lehoty aj na podávanie odvolaní a pre rozhodnutia v rámci odvolania prvého stupňa. Je to potrebné na zabezpečenie rovnosti a účinnosti konania a splnenie celkového cieľa väčšej harmonizácie v konaní (článok 55).

Komisia uznáva, že niekedy môže byť pre členské štáty zložité dodržať lehoty stanovené v tomto návrhu. Potreba, aby mal jednotlivý žiadateľ právnu istotu vo svojej situácii, je však primárnym záujmom. Vo vypracúvaní svojho návrhu Komisia zohľadnila aj svoj návrh na výrazné posilnenie mandátu Agentúry Európskej únie pre azyl a možnosti, aby sa členské štáty opierali o prevádzkovú a technickú pomoc od agentúry, iných členských štátov alebo medzinárodných organizácií.

• **Práva a povinnosti žiadateľov**

Návrh obsahuje jasné ustanovenia o právach a povinnostiach žiadateľov na účely konania o medzinárodnej ochrane. Stanovujú sa v ňom potrebné záruky pre individuálneho žiadateľa, aby účinne požíval svoje práva, pričom sa zároveň stanovuje niekoľko povinností pre žiadateľa v snahe, aby niesol zodpovednosť počas celého konania (článok 7).

V súlade s návrhom Komisie týkajúcom sa reformy dublinského nariadenia musia žiadatelia požiadať o azyl v členskom štáte prvého vstupu alebo tam, kde sú oprávnené prítomní v členskom štáte (článok 7 ods. 1). Žiadatelia sú povinní spolupracovať so zodpovednými orgánmi, aby tieto orgány mohli stanoviť ich totožnosť, vrátane poskytnutia odtlačkov prstov a podoby tváre. Žiadatelia takisto musia predložiť všetky skutočnosti, ktoré majú k dispozícii a ktoré sú potrebné na posúdenie ich žiadosti (článok 7 ods. 2). Je potrebné, aby žiadateľ informoval príslušné orgány o svojom mieste bydliska a telefónnom čísle, aby bolo možné ho zastihnúť na účely konania (článok 7 ods. 4).

Žiadatelia musia byť informovaní o konaní, ktorým sa treba riadiť, o svojich právach a povinnostiach počas konania, dôsledkoch nedodržania povinností, výsledku posúdenia a možnosti spochybniť zamietavé rozhodnutie (článok 8 ods. 2). Povinnosť členských štátov poskytnúť žiadateľovi všetky potrebné informácie sa stáva ešte dôležitejšou z dôvodu dôsledkov, ktoré môže mať nedodržanie súladu s predpismi pre žiadateľa. Napríklad v prípade, že žiadateľ odmietne spolupracovať tak, že neposkytne údaje potrebné na posúdenie žiadosti a neposkytne svoje odtlačky prstov ani podobu tváre, môže viesť k zamietnutiu žiadosti ako žiadosti, od ktorej sa odstúpilo, na základe konania o konkludentnom späťvzati žiadosti [článok 7 ods. 3 a článok 39 ods. 1 písm. c)]. V súčasnosti je odmietnutie dodržania povinnosti poskytnúť odtlačky prstov dôvodom na zrýchlené konanie. Vzhľadom na to, že ide o dôležitý prvok toho, aby sa žiadosť považovala za úplnú, k nedodržaniu zo strany žiadateľa sa pripojili vážnejšie dôsledky.

Žiadatelia musia zostať v členskom štáte, v ktorom sú povinní byť prítomní v súlade s dublinským nariadením (článok 7 ods. 5) a musia rešpektovať akékoľvek povinnosti podávania správ, ktoré môžu mať na základe smernice o podmienkach prijímania (článok 7 ods. 6). Nedodržanie povinností hlásenia sa môže takisto viesť k zamietnutiu žiadosti ako žiadosti, od ktorej sa odstúpilo [článok 39 ods. 1 písm. f)], a v prípade, že žiadateľ nezostane v členskom štáte, v ktorom je povinná jeho prítomnosť, jeho žiadosť je spracovaná v rámci zrýchleného konania [článok 40 ods. 1 písm. g)].

Do troch pracovných dní od podania žiadosti sa žiadateľovi musí poskytnúť doklad potvrdzujúci, že jednotlivец je žiadateľ, s uvedením, že má právo zostať na území členského štátu a s uvedením, že nepredstavuje platný cestovný doklad (článok 29). Hlavné ustanovenia o dokumentoch boli prevzaté zo smernice o podmienkach prijímania a zapracované do tohto návrhu v úsilí o zjednotenie konania týkajúceho sa medzinárodnej ochrany. V návrhu sa stanovuje typ informácií, ktoré majú byť zahrnuté v tom doklade, a predpokladá sa možnosť mať jednotný formát pre tieto doklady, ktorý sa stanoví prostredníctvom vykonávacieho aktu, aby sa zaistilo, že všetci žiadatelia dostanú rovnaký doklad vo všetkých členských štátoch (článok 29 ods. 5).

Žiadateľ má právo zostať na území členského štátu na účel a počas trvania správneho konania. Toto právo nepredstavuje nárok na pobyt a neopravňuje žiadateľa cestovať do iného členského štátu bez povolenia. Tak ako v smernici o konaniach o azyle, výnimky z práva zostať počas správneho konania sú obmedzené, jasne vymedzené v návrhu a týkajú sa následných žiadostí a prípadov odovzdania alebo vydania do iného členského štátu v súlade s európskym zatykačom, do tretej krajiny alebo medzinárodnému trestnému súdu alebo tribunálu (článok 9).

- **Procesné záruky**

Zjednotenie konania je potrebné na zaistenie efektívnosti konania v rámci členských štátov, pričom sa zároveň garantuje, že jednotlivý žiadateľ dostane rozhodnutie, kladné alebo záporné, v čo najkratšom čase. Toto by však nemalo mať neželaný dôsledok negatívneho vplyvu na právo jednotlivca, aby bola jeho žiadosť posúdená primeraným a vyčerpávajúcim spôsobom, aby sa žiadateľovi umožnilo predložiť všetky skutočnosti, ktoré sú relevantné na zdôvodnenie jeho žiadosti počas jej posúdenia. Z toho dôvodu návrh obsahuje dôležité záruky pre žiadateľa, aby sa zabezpečilo, že so zreteľom na obmedzené výnimky a vo všetkých fázach konania má žiadateľ právo byť vypočutý na osobnom pohovore, mať asistenciu vo forme potrebného tlmočenia a mať bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie.

V návrhu sa garantuje právo žiadateľov byť vypočutý prostredníctvom osobného pohovoru vo veci prípustnosti alebo merite ich žiadostí bez ohľadu na typ správneho konania, ktorý sa v ich prípade použil (článok 12 ods. 1). Aby bolo právo na osobný pohovor účinné, žiadateľovi má pomáhať tlmočník (článok 12 ods. 8) a má mu byť poskytnutá príležitosť poskytnúť svoje vysvetlenia týkajúce sa dôvodov jeho žiadosti vyčerpávajúcim spôsobom. Je dôležité, aby žiadateľ dostal dostatočný čas na prípravu a konzultácie so svojím právnym zástupcom alebo poradcom a aby mu mohol právny zástupca alebo poradca pomáhať počas pohovoru. V pohovoroch o merite žiadosti vykonávaných v súvislosti s posúdením merita žiadosti sa žiadateľovi poskytuje možnosť predstaviť všetky skutočnosti potrebné na zdôvodnenie jeho žiadosti a vysvetliť akékoľvek chýbajúce skutočnosti alebo nezrovnalosti (článok 11 ods. 2). V kontexte konania o prípustnosti žiadosti má žiadateľ právo na pohovor o prípustnosti žiadosti, pričom mu je poskytnutá príležitosť uviesť primerané dôvody, prečo nemôže byť jeho žiadosť zamietnutá ako neprípustná (článok 10 ods. 2).

Osobný pohovor sa má vykonávať za podmienok, ktorými sa zaisťuje primeraná dôvernosť (článok 12 ods. 2) a primerane vyškoleným a kompetentným personálom, v prípade potreby vrátane personálu z orgánov iných členských štátov alebo expertov vyslaných Agentúrou Európskej únie pre azyl (článok 12 ods. 3 a 7). Osobný pohovor možno vynechať len vtedy, ak má rozhodujúci orgán prijať kladné rozhodnutie o žiadosti alebo je toho názoru, že žiadateľ nie je na pohovor pripravený alebo ho nie je schopný v dôsledku okolností, ktoré sú mimo jeho kontroly (článok 12 ods. 5). Vzhľadom na to, že osobný pohovor je základnou súčasťou posúdenia žiadosti, pohovor by sa mal zaznamenať a žiadateľom a ich právnym zástupcom

poskytnúť prístup k záznamu, ako aj k správe alebo prepisu pohovoru pred prijatím rozhodnutia rozhodujúcim orgánom, alebo v prípade zrýchleného konania v rovnakom čase, keď je prijaté rozhodnutie (článok 13).

Podľa smernice o konaniach o azyle majú žiadatelia nárok dostať bezplatné právne a procesné informácie počas správneho konania a mali by dostať bezplatnú právnu pomoc vo fáze odvolania prvého stupňa, ak nemajú peňažné prostriedky na to, aby si zaplatili túto právnu pomoc sami. V tomto návrhu sa prístup k právnej pomoci a zastúpeniu počas všetkých fáz konania považuje za potrebné, aby mohli žiadatelia plne vykonávať svoje práva vzhľadom na prísnejšie lehoty v konaní. Stanovuje sa preto právo žiadateľov žiadať o bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie vo všetkých fázach konania (článok 15 ods. 1), ktoré podlieha predpísaným obmedzeniam vymedzeným v návrhu. V súlade s tým sa členské štáty môžu rozhodnúť neposkytnúť bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie, ak má žiadateľ dostatočné zdroje, a ak sa usúdi, že žiadosť alebo odvolanie nemajú zrejmu možnosť uspieť [článok 15 ods. 3 písm. a) a b) a ods. 5 písm. a) a b)]. V správnom konaní môžu členské štáty takisto rozhodnúť o vylúčení bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia v prípade následných žiadostí [článok 15 ods. 3 písm. c)] a vo fáze odvolania tak môžu urobiť so zreteľom na odvolanie druhého alebo vyššieho stupňa [článok 15 ods. 5 písm. c)].

Komisia považuje za potrebné a vhodné rozšíriť toto právo na správne konania, pričom uznáva postup, ktorý je už zavedený v dvadsiatich dvoch z členských štátov. Týmto sa vyžaduje, aby sa na kvalitu rozhodovania počas správneho konania venovali primerané zdroje. Napriek tomu už z praxe členských štátov, ktoré už poskytujú túto možnosť, vyplýva, že ustanovenie o bezplatnej právnej pomoci a zastúpení je užitočné na zabezpečenie dobrej kvality pomoci, čo vedie ku kvalitnejším správnym rozhodnutiam s možným nižším počtom odvolaní.

- **Maloleté osoby bez sprievodu a žiadatelia, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky**

V návrhu sa udržiava vysoká úroveň osobitných procesných záruk pre zraniteľné kategórie žiadateľov (článok 19), a najmä pre maloleté osoby bez sprievodu (články 21 a 22). Na zabezpečenie spravodlivého konania pre týchto žiadateľov je potrebné určiť ich potreby čo najskôr v konaní a poskytnúť im primeranú podporu a usmernenia počas všetkých fáz konania (článok 20 ods. 1). Ak nie je možné poskytnúť takú primeranú podporu v rámci zrýchleného konania alebo konania na hraniciach, tieto konania by sa nemali uplatňovať (článok 19 ods. 3).

Pokiaľ ide o deti všeobecne, prevládajúcou zásadou pri uplatňovaní spoločného konania sú na prvom mieste záujmy dieťaťa. Všetky deti bez ohľadu na ich vek a to, či sú so sprievodom alebo bez neho, majú takisto právo na osobný pohovor okrem prípadu, keď to preukázateľne nie je v najlepšom záujme dieťaťa (článok 21 ods. 1 a 2).

Pokiaľ ide o maloleté osoby bez sprievodu, mali by mať čo najskôr a najneskôr do piatich pracovných dní od okamihu, keď maloletá osoba bez sprievodu požiada o medzinárodnú ochranu, prideleného opatrovníka (článok 22 ods. 1). Odlišnosti medzi rôznymi systémami opatrovníctva pre maloleté osoby bez sprievodu v členských štátoch môžu viesť k nedodržaniu procesných záruk, k tomu, že maloleté osoby nedostávajú primeranú starostlivosť alebo že sú vystavené riziku, alebo neistým situáciám, čo ich môže viesť k úteku. V tomto návrhu je so zohľadnením štúdie o opatrovníctve detí, ktorú vykonala Agentúra pre

základné práva,¹³ cieľom štandardizovať postupy opatrovníctva na zabezpečenie toho, aby sa opatrovníctvo stalo rýchle a účinné v celej Únii.

Úlohou opatrovníka je pomáhať maloletej osobe bez sprievodu a zastupovať ju s cieľom chrániť najlepšie záujmy dieťaťa a jeho všeobecné blaho v konaní týkajúcom sa medzinárodnej ochrany. Ak je to potrebné a možné podľa vnútroštátnych právnych predpisov, opatrovník môže vykonávať právne úkony za maloletú osobu [článok 4 ods. 2 písm. f)]. S cieľom uistiť sa, že maloleté osoby bez sprievodu majú primeranú podporu, sa v návrhu stanovuje, že opatrovník by nemal byť zodpovedný za neprimeraný počet maloletých osôb (článok 22 ods. 4 prvý pododsek). So zreteľom na úlohy a povinnosti opatrovníka vrátane lehôt na rôzne procesné kroky podľa tohto nariadenia je nevyhnutné, aby bol počet prípadov pridelený jednotlivým opatrovníkom primeraný, a aby sa v návrhu zabezpečil aj primeraný systém, ktorý sa zavedie na monitorovanie výsledkov jednotlivých opatrovníkov (článok 22 ods. 4 druhý pododsek).

- **Používanie zrýchleného konania a konania na hraniciach**

V tomto návrhu sa zrýchlené konanie stáva za istých stanovených dôvodov povinným v súvislosti s *prima facie* preukázateľne nepodloženými žiadosťami, ako napríklad, keď žiadateľ uvádza jasne nekonzistentné alebo nepravdivé tvrdenia, zavádza orgány nesprávnymi informáciami alebo ak žiadateľ pochádza z bezpečnej krajiny pôvodu. Podobne by sa žiadosť mala posúdiť v zrýchlenom konaní, ak je jasne podvodná, ako napríklad, keď sa žiadateľ snaží oddialiť alebo zmariť výkon rozhodnutia o návrate, alebo keď nepožiadal o medzinárodnú ochranu v členskom štáte prvého neregulárneho vstupu alebo v členskom štáte, v ktorom je oprávnené prítomný, alebo ak žiadateľ, ktorého žiadosť sa posudzuje a ktorý požiadal o ochranu v inom členskom štáte, alebo ktorý je na území iného členského štátu bez dokladu o pobyte, je prijatý späť v súlade s novými pravidlami navrhnutými Komisiou podľa dublinského nariadenia bez preukázania toho, že jeho zlyhanie bolo zapríčinené okolnosťami mimo jeho kontroly (článok 40 ods. 1).

Konania na hraniciach, ktoré bežne zahŕňajú zaistenie počas celého konania, sú naďalej voliteľné a môžu sa uplatniť na posúdenie prípustnosti alebo merita žiadostí z rovnakých dôvodov ako v rámci zrýchleného konania. Ak sa do štyroch týždňov neprijme rozhodnutie, žiadateľ získa právo na vstup a právo zostať na území (článok 41).

So zreteľom na to, že zrýchlené konanie sa teraz stáva povinným, že vo väčšine prípadov je súčasťou zaistenie v prípade uplatnenia konania na hraniciach, že trvanie oboch konaní je krátke a že neexistuje automatický odkladný účinok po rozhodnutí prijatom v ktoromkoľvek z týchto konaní, je potrebné, aby sa na individuálneho žiadateľa uplatňovali všetky procesné záruky, najmä právo byť vypočutý v osobnom pohovore, právo na tlmočenie a bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie (článok 40 ods. 1 a článok 41 ods. 1). Uplatňovanie týchto konaní je obmedzené so zreteľom na maloleté osoby bez sprievodu (článok 40 ods. 5 a článok 41 ods. 5) a nemôžu sa uplatniť na žiadateľov, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky, pokiaľ sa týmto žiadateľom nemôže poskytnúť primeraná podpora v rámci uvedených konaní (článok 19 ods. 3).

- **Prípustnosť žiadostí**

Všeobecné pravidlo je, že žiadosť o medzinárodnú ochranu sa má posúdiť podľa merita na určenie toho, či spĺňa podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany v súlade

¹³ Správa Agentúry pre základné práva o systéme opatrovníctva detí bez rodičovskej starostlivosti v Európskej únii: s osobitným zameraním na ich úlohu v reakcii na obchodovanie s deťmi (október 2015); [http://ec.europa.eu/anti-trafficking/EU+Policy/Guardianship_for_children_deprived_of_parental_care].

s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie)¹⁴. Nemusí dôjsť k posúdeniu merita, ak má byť žiadosť vyhlásená za neprípustnú v súlade s týmto návrhom.

V tomto návrhu sa stanovuje, že ak sa vyskytne ktorýkoľvek z dôvodov na zamietnutie žiadosti stanovených v návrhu, žiadosť má byť zamietnutá ako neprípustná (článok 36 ods. 1), a že posúdenie nemá trvať dlhšie ako jeden mesiac (článok 34 ods. 1). Pred určením zodpovedného členského štátu v súlade s novými pravidlami, ktoré navrhla Komisia v rámci dublinského nariadenia, by mal prvý členský štát, v ktorom bola podaná žiadosť, posúdiť prípustnosť žiadosti, ak sa krajina, ktorá nie je členským štátom, považuje za prvú krajinu azylu alebo bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa. S cieľom zabezpečiť efektívne fungovanie dublinského systému sa v návrhu predpokladá, že trvanie posúdenia dôvodov týkajúcich sa prvej krajiny azylu alebo bezpečnej tretej krajiny by nemalo trvať dlhšie ako desať pracovných dní (článok 34 ods. 1 druhý pododsek).

Žiadosť sa má považovať za neprípustnú, ak ide o následnú žiadosť bez nových relevantných skutočností alebo zistení, alebo ak sa nepovažuje za odôvodnenú samostatná žiadosť manžela, partnera alebo maloletej osoby so sprievodom [článok 36 ods. 1 písm. c) a d)].

Dôvody týkajúce sa prvej krajiny azylu a bezpečnej tretej krajiny by sa nemali vzťahovať na osoby, ktorým sa poskytla doplnková ochrana a ktoré sú presídlené v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o presídlení)¹⁵ v prípade, že sa rozhodnú požiadať o postavenie utečenca, keď sú na území členských štátov.

Prípady, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti dublinského nariadenia vrátane toho, ak iný členský štát udelil medzinárodnú ochranu, ako sa stanovuje v návrhu dublinskej reformy, majú byť riešené podľa dublinského systému (článok 36 ods. 2).

Ak je z posúdenia *prima facie* jasné, že žiadosť môže byť zamietnutá ako preukázateľne nepodložená, žiadosť môže byť zamietnutá z toho dôvodu bez posúdenia jej prípustnosti.

So zreteľom na to, že trvanie konania o prípustnosti žiadosti je veľmi krátke a že v určitých prípadoch nemá rozhodnutie, ako napríklad rozhodnutie z dôvodu týkajúceho sa prvej krajiny azylu, automatický odkladný účinok, je nevyhnutné zabezpečiť, aby individuálny žiadateľ požíval všetky procesné záruky, najmä právo byť vypočutý na osobnom pohovore, právo na tlmočenie a bezplatnú právnu pomoc (článok 36 ods. 1). Existujú však výnimky z týchto procesných záruk v prípade následných žiadostí.

• **Zaobchádzanie s následnými žiadosťami**

V tomto návrhu sa objasňuje a zjednodušuje konanie, pokiaľ ide o zaobchádzanie s následnými žiadosťami, pričom sa poskytujú potrebné nástroje na prevenciu zneužívania použitia možnosti poskytovanej následnými žiadosťami. Následná žiadosť je taká, ktorú podal rovnaký žiadateľ v ktoromkoľvek členskom štáte po tom, čo bola predchádzajúca žiadosť zamietnutá konečným rozhodnutím (článok 42 ods. 1). Následná žiadosť podlieha predbežnému posúdeniu, v ktorom sa určí, či žiadateľ predložil relevantné nové skutočnosti alebo zistenia, ktoré by mohli významne zvýšiť pravdepodobnosť toho, že splní podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany (článok 42 ods. 2). Ak to tak nie je, následná žiadosť sa zamietne ako neprípustná alebo ako preukázateľne nepodložená, ak je žiadosť tak jasne bezpredmetná alebo podvodná, že nemá zrejmu možnosť uspieť (článok 42 ods. 5).

V tomto návrhu sa stanovuje, že predbežné posúdenie by sa malo vykonať na základe písomných podaní a osobného pohovoru. Od osobného pohovoru sa však môže upustiť v tých prípadoch, ak je z písomných podaní jasné, že žiadosť neobsahuje relevantné nové

¹⁴ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

¹⁵ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

skutočnosti alebo zistenia, alebo že je jasne bezpredmetná alebo nemá zrejmu možnosť uspieť (článok 42 ods. 3). Okrem toho žiadateľ nebude požívať bezplatnú právnu pomoc počas fázy predbežného posúdenia [článok 15 ods. 3 písm. c)].

V prípade následných žiadostí neexistuje automatický odkladný účinok a môžu existovať výnimky z práva jednotlivca zostať na území členského štátu, keď je následná žiadosť zamietnutá ako neprípustná alebo preukázateľne nedôvodná, alebo v prípade druhej alebo ďalších následných žiadostí ihneď, keď sa požiada o ochranu v ktoromkoľvek členskom štáte po konečnom rozhodnutí, ktorým sa zamietla predchádzajúca následná žiadosť ako neprípustná, nepodložená alebo preukázateľne nepodložená (článok 43). Komisia považuje tento prístup za odôvodnený vzhľadom na to, že žiadosť jednotlivého žiadateľa už bola posúdená v rámci správneho konania, ako aj súdom alebo tribunálom, pričom žiadateľ mal procesné záruky vrátane osobného pohovoru, tlmočníka a bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia.

- **Koncepcie bezpečnej krajiny**

Komisia vo svojom oznámení zo 6. apríla 2016 uvažovala, že kritický aspekt spoločného prístupu sa týka používania mechanizmov tzv. bezpečných krajín. Komisia konkrétne oznámila, že bude harmonizovať procesné dôsledky koncepcie a odstráni voľnú úvahu v tom, či sa má použiť.

Používanie koncepcií prvej krajiny azylu a bezpečnej tretej krajiny umožňuje, aby boli určité žiadosti vyhlásené za neprípustné v prípade, ak bolo možné využiť ochranu v tretej krajine [článok 36 ods. 1 písm. a) a b)]. Tieto dve koncepcie sa môžu uplatňovať voči žiadateľovi po individuálnom posúdení, ktoré zahŕňa pohovor o prípustnosti žiadosti.

V tomto návrhu sa tieto dve koncepcie objasňujú. Obe sú založené na existencii dostatočnej ochrany, ktorá je vymedzená v návrhu (článok 44 a článok 45). Hlavný rozdiel medzi týmito dvomi koncepciami sa týka individuálneho žiadateľa. Zatiaľ čo podľa koncepcie prvej krajiny azylu žiadateľ požíval ochranu v súlade so Ženevským dohovorom alebo dostatočnú ochranu v danej tretej krajine a stále môže prijať uvedenú ochranu, podľa koncepcie bezpečnej tretej krajiny existuje možnosť, aby žiadateľ získal ochranu v súlade s vecnými normami Ženevského dohovoru alebo dostatočnú ochranu v súlade s týmto návrhom. Tento rozdiel je dôvodom, prečo sa v tomto návrhu, tak ako v súčasnom legislatívnom rámci, stanovuje automatický odkladný účinok odvolania, pokiaľ ide o rozhodnutie prijaté na základe dôvodu bezpečnej tretej krajiny, nie však dôvodu prvej krajiny azylu [článok 53 ods. 2 písm. b)]. Usudzuje sa, že možné porušenie článku 3 Európskeho dohovoru o ľudských právach (EDĽP) je rizikovejšie pri uplatňovaní koncepcie bezpečnej tretej krajiny, a preto je naďalej potrebný odkladný účinok odvolania, aby sa zabezpečil účinný prostriedok nápravy v súlade s článkom 13 EDĽP.

Pokiaľ ide o koncepciu bezpečnej tretej krajiny, Komisia vo svojom oznámení z 10. februára 2016¹⁶ vyzvala všetky členské štáty, aby predpokladali a vyžadovali jej používanie vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch. V tomto návrhu Komisia navrhuje harmonizovaný prístup EÚ k jej používaniu pri úplnom rešpektovaní medzinárodných záväzkov zakotvených v charte, EDĽP a Ženevskom dohovore, aby sa zaručil rovnaký spôsob jej uplatňovania vo všetkých členských štátoch a navrhuje sa označenie bezpečných tretích krajín na úrovni Únie prostredníctvom budúcich zmien tohto nariadenia na základe podmienok stanovených v tomto nariadení a po vykonaní podrobného hodnotenia založeného na dôkazoch s vecným výskumom a širokými konzultáciami s členskými štátmi a príslušnými zainteresovanými

---

¹⁶ COM(2016) 85 final.

stranami (článok 46). Konceptia bezpečnej tretej krajiny sa však môže uplatniť v jednotlivých prípadoch priamo na základe podmienok stanovených v nariadení.

Používanie koncepcie bezpečnej krajiny pôvodu umožňuje členskému štátu posúdiť žiadosť na základe vyvrátiteľného predpokladu, že krajina pôvodu žiadateľa je bezpečná. Používanie tejto koncepcie umožňuje, aby boli žiadosti riešené v zrýchlenom konaní [článok 40 ods. 1 písm. e)] a v prípade, že je žiadosť zamietnutá ako preukázateľne nepodložená na tomto základe, odvolanie nemalo automatický odkladný účinok [článok 53 ods. 2 písm. a)].

V septembri 2015 Komisia navrhla prijatie nariadenia ustanovujúceho spoločný zoznam EÚ týkajúci sa bezpečných krajín pôvodu¹⁷, aby zjednodušila rýchle spracovanie žiadostí osôb z týchto krajín¹⁸. Komisia sa domnieva, že spoločný zoznam EÚ týkajúci sa bezpečných krajín pôvodu by mal byť neoddeliteľnou súčasťou tohto návrhu nariadenia. Práve z tohto dôvodu sa v tomto návrhu začleňuje návrh Komisie týkajúci sa nariadenia, ktorým sa stanovuje spoločný zoznam EÚ týkajúci sa bezpečných krajín pôvodu vrátane rovnakého zoznamu krajín na základe rovnakých odôvodnení ako v uvedenom návrhu, s miernymi úpravami znenia so zohľadnením prebiehajúcich diskusií medzi spoluzákonnodarcami (článok 48). Po dosiahnutí zhody medzi spoluzákonnodarcami na návrhu Komisie, ktorým sa stanovuje spoločný zoznam EÚ týkajúci sa bezpečných krajín pôvodu, by mal byť daný návrh prijatý. Konečné znenie uvedeného nového nariadenia bude potom treba začleniť do nariadenia o konaní o azyle pred tým, než sa nariadenie o konaní o azyle prijme, a nariadenie, ktorým sa stanovuje spoločný zoznam EÚ týkajúci sa bezpečných krajín pôvodu, by sa malo zrušiť.

Cieľom je priblížiť sa k úplne harmonizovaným označeniam bezpečných krajín pôvodu a bezpečných tretích krajín na úrovni Únie na základe návrhov Komisie s pomocou Agentúry Európskej únie pre azyl. Z tohto dôvodu tento návrh obsahuje doložku o ukončení platnosti, podľa ktorej by si mali členské štáty uchovať vnútroštátne označenia bezpečných krajín pôvodu alebo bezpečných tretích krajín len do piatich rokov od nadobudnutia účinnosti tohto návrhu nariadenia (článok 50 ods. 1).

• Právo na účinný prostriedok nápravy

Všeobecne platí, že na to, aby žiadateľ mohol uplatniť svoje právo na účinný prostriedok nápravy, má právo zostať do uplynutia lehoty na podanie odvolania prvého stupňa a v prípade, že žiadateľ uplatní toto právo, dovtedy, kým sa nerozhodne o prostriedku nápravy (článok 54 ods. 1). Len v málo prípadoch nemusí byť odkladný účinok odvolania automatický a bude potrebné, aby individuálny žiadateľ požiadal súd alebo tribunál, aby odložil vykonanie rozhodnutia o návrate, alebo súd bude konať v tomto smere z vlastného podnetu. V prípadoch, keď sa rozhodnutím zamietne žiadosť ako preukázateľne nepodložená alebo nepodložená v prípadoch podliehajúcich zrýchlenému konaniu alebo konaniu na hraniciach, ako neprípustná, pretože žiadateľ prichádza z prvej krajiny azylu, alebo žiadosť je následnou žiadosťou, ak je žiadosť zamietnutá ako výslovne stiahnutá alebo ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, súd alebo tribunál môže umožniť žiadateľovi zostať na základe žiadosti žiadateľa alebo ak koná z úradnej moci s cieľom odložiť vykonanie rozhodnutia o návrate (článok 54 ods. 2). V prípade, že žiadateľ podá ďalšie odvolanie proti prvému alebo následnému rozhodnutiu o odvolaní, v zásade nemá právo zostať na území členských štátov (článok 54 ods. 5).

¹⁷ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje spoločný zoznam EÚ týkajúci sa bezpečných krajín pôvodu na účely smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany a ktorým sa mení smernica 2013/32/EÚ [COM(2015) 452 final].

¹⁸ Navrhovaný spoločný zoznam EÚ týkajúci sa bezpečných krajín pôvodu zahŕňa Albánsko, Bosnu a Hercegovinu, bývalú Juhoslovanskú republiku Macedónsko, Čiernu Horu, Kosovo, Srbsko a Turecko.

Ak sa uskutoční výnimka z práva na prostriedok nápravy s automatickým odkladným účinkom, práva žiadateľa by mali byť primerané garantované tak, že sa mu poskytne potrebné tlmočenie a právna pomoc, ako aj dostatok času, aby mohol žiadateľ pripraviť a predložiť svoju žiadosť súdu alebo tribunálu. Ďalej, ako zistil Európsky súd pre ľudské práva (ESLP) vo veci *M.S.S. proti Belgicku a Grécku*,¹⁹ v takomto rámci by mal byť súd alebo tribunál schopný preskúmať záporné rozhodnutie rozhodujúceho orgánu z hľadiska skutočností a práva. V týchto prípadoch so zohľadnením rozhodnutia ESLP vo veci *I.M. proti Francúzsku*²⁰ a rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci *Dörr*²¹ a vzhľadom na prísne lehoty na podanie odvolania Komisia navrhuje rozšíriť záruky, ktoré sa v smernici o konaniach o azyle uplatňovali len na konanie na hraniciach, na všetky prípady, v ktorých je žiadateľ povinný samostatne požiadať o dočasnú ochranu (článok 54 ods. 3). Žiadateľovi by sa malo umožniť zostať na území dovedy, kým nebude známy výsledok konania, v ktorom sa rozhodne, či žiadateľ môže alebo nemôže zostať. Uvedené rozhodnutie by sa však malo prijať do jedného mesiaca od podania odvolania (článok 54 ods. 4).

• **Odňatie medzinárodnej ochrany**

Komisia vo svojom návrhu kvalifikačného nariadenia navrhuje posilnenie pravidiel o preskúmaní postavenia s cieľom skontrolovať, či sú naďalej splnené kritériá oprávnenosti, zavedením systematických a pravidelných preskúmaní. Tieto preskúmania sa majú vykonávať, keď došlo k významnej relevantnej zmene v krajine pôvodu, ktorá je zohľadnená v informáciách o krajine pôvodu na úrovni Únie a spoločnej analýze vypracovanej Agentúrou Európskej únie pre azyl, a keď sa po prvý raz obnovujú povolenia na pobyt pre utečencov a po prvý a druhý raz v prípade osôb, ktorým bolo priznané postavenie osoby s doplnkovou ochranou. Rozhodujúce orgány zrušia alebo odmietnu obnoviť postavenie, ak zanikli potreby ochrany alebo ak nastali dôvody na vylúčenie po tom, čo bola udelená ochrana. Konanie o odňatí medzinárodnej ochrany v tomto návrhu zostáva v zásade nezmenené v porovnaní so súčasným legislatívnym rámcom. Vzhľadom na navrhované pravidelné preskúmanie postavenia sa však považovalo za potrebné zlepšiť procesné záruky jednotlivca tak, že sa mu poskytne príležitosť predložiť svoj prípad na osobnom pohovore, a to nielen písomnými podaniami, ako to je v súčasnosti, a poskytnutím potrebného tlmočenia (článok 52 ods. 1 písm. b) a článok 52 ods. 4). Jednotlivec bude naďalej požívať právo na bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie (článok 52 ods. 4).

¹⁹ Rozsudok ESLP (Veľká komora) z 21. januára 2011, *M.S.S. proti Belgicku a Grécku* (žiadosť č. 30696/09).

²⁰ Rozsudok ESLP (Piata komora) z 2. februára 2012, *I.M. proti Francúzsku* (žiadosť č. 9152/09).

²¹ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie, *Dörr*, C-136/03.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,**ktorým sa stanovuje spoločné konanie o medzinárodnej ochrane v Únii a zrušuje
smernica 2013/32/EÚ**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 78 ods. 2 písm. d),

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Cieľom tohto nariadenia je zjednotiť, zjednodušiť a harmonizovať procesné opatrenia členských štátov stanovením spoločného konania o medzinárodnej ochrane v Únii. Aby bolo možné dosiahnuť uvedený cieľ, v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ²² sa vykonalo niekoľko podstatných zmien a táto smernica by sa mala zrušiť a nahradiť nariadením. Odkazy na zrušenú smernicu sa majú považovať za odkazy na toto nariadenie.
- (2) Spoločná azylová politika vrátane spoločného európskeho azylového systému, ktorý je založený na plnom a všestrannom uplatňovaní Ženevského dohovoru o právnom postavení utečencov z 28. júla 1951, ktorý bol zmenený Newyorským protokolom z 31. januára 1967 (ďalej len „Ženevský dohovor“), je neoddeliteľnou súčasťou cieľa Európskej únie postupne vytvoriť priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti otvorený pre tých, ktorí sú okolnosťami prinútení oprávnene hľadať ochranu v Únii. Takáto politika by sa mala riadiť zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi, a to aj v rovine finančných dôsledkov.
- (3) Spoločný európsky azylový systém je založený na spoločných normách pre konania o azyle, uznania a ochrany poskytovanej na úrovni Únie, podmienky prijímania a systém určovania členského štátu zodpovedného za žiadateľov o udelenie azylu. Bez toho, aby bol dotknutý doteraz dosiahnutý pokrok v postupnom rozvoji spoločného európskeho azylového systému, medzi členskými štátmi ešte pretrvávajú značné rozdiely v používaných typoch konaní, mierach uznávania, type poskytnutej ochrany, úrovne materiálnych podmienok prijímania a výhodách poskytovaných žiadateľom a osobám, ktorým sa poskytla medzinárodná ochrana. Tieto rozdiely výrazne motivujú k sekundárnym pohybam a ohrozujú cieľ zabezpečenia toho, aby sa v spoločnom európskom azylovom systéme so všetkými žiadateľmi zaobchádzalo rovnako bez ohľadu na to, kde v Únii podajú žiadosť.

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/32/EÚ z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 180, 29.6.2013, s. 60).

- (4) Komisia vo svojom oznámení zo 6. apríla 2016²³ stanovila svoje možnosti na zlepšenie spoločného európskeho azylového systému s cieľom vytvoriť udržateľný a spravodlivý systém na určovanie členského štátu, ktorý je zodpovedný za žiadateľov o azyl, na posilnenie systému Eurodac, na dosiahnutie väčšieho zblíženia v azylovom systéme EÚ, na predchádzanie sekundárnym pohybom v rámci Únie a nový mandát pre Agentúru Európskej únie pre azyl. Uvedené oznámenie je v súlade s výzvami Európskej rady z 18. – 19. februára 2016²⁴ na pokročenie smerom k reforme existujúceho rámca EÚ tak, aby sa zabezpečila humánna a efektívna azylová politika. Navrhuje sa v ňom aj ďalší postup v súlade s uceleným prístupom k migrácii stanoveným Európskym parlamentom v jeho iniciatívnej správe z 12. apríla 2016.
- (5) V záujme dobre fungujúceho spoločného európskeho azylového systému treba dosiahnuť značný pokrok v oblasti zblížovania vnútroštátnych azylových systémov. Súčasné nesúrodé konania o azyle v jednotlivých členských štátoch by sa mali nahradiť spoločným konaním o poskytnutí a odňatí medzinárodnej ochrany, ktoré bude uplatniteľné vo všetkých členských štátoch podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie)²⁵, čím sa zabezpečí včasnosť a účinnosť konania. Požiadanie štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti o medzinárodnú ochranu sa má posúdiť v konaní, ktoré sa riadi rovnakými pravidlami bez ohľadu na členský štát, v ktorom je podaná žiadosť, aby sa zaistila rovnosť zaobchádzania so žiadosťami o medzinárodnú ochranu, jasnosť a právna istota pre jednotlivého žiadateľa.
- (6) Spoločným konaním o poskytnutí a odňatí medzinárodnej ochrany by sa mali obmedziť sekundárne pohyby žiadostí o medzinárodnú ochranu medzi členskými štátmi, ak by boli tieto pohyby zapríčinené rozdielmi v právnych rámcoch, tak, že sa súčasné diskrečné ustanovenia nahradia harmonizovanými pravidlami a objasnia sa pravidlá a povinnosti žiadateľov a dôsledky nedodržania uvedených povinností a vytvorí sa rovnocenné podmienky na uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačného nariadenia) v členských štátoch.
- (7) Toto nariadenie by sa malo uplatňovať na všetky požiadania o medzinárodnú ochranu na území členských štátov vrátane vonkajších hraníc, pobrežného mora a tranzitných priestorov členských štátov, a na odňatie medzinárodnej ochrany. Osoby usilujúce sa o medzinárodnú ochranu, ktoré sa nachádzajú v pobrežnom mori členského štátu, mali by byť prepravené na pevninu a ich žiadosti by sa mali posúdiť v súlade s týmto nariadením.
- (8) Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na žiadosti o medzinárodnú ochranu v konaní, v ktorom sa posúdi, či žiadatelia spĺňajú podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie). Okrem medzinárodnej ochrany môžu členské štáty udeliť podľa svojho vnútroštátneho práva iné humanitárne postavenie osobám, ktoré nespĺnia podmienky na priznanie postavenia utečenca alebo postavenia doplnkovej ochrany. S cieľom zjednotiť konania v členských štátoch by členské štáty mali mať možnosť uplatňovať toto nariadenie aj na žiadosti akéhokoľvek druhu o takúto inú ochranu.
- (9) Pokiaľ ide o zaobchádzanie s osobami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, členské štáty sú viazané povinnosťami podľa nástrojov medzinárodného práva, ktorých zmluvnými stranami sú.

²³ COM(2016) 197 final.

²⁴ EUCO 19. 2. 2016, SN 1/16.

²⁵ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

- (10) Treba mobilizovať zdroje Fondu pre azyl, migráciu a integráciu, aby sa členskými štátmi poskytnula primeraná podpora v ich úsilí o uplatňovanie nariadenia, najmä členskými štátmi, ktoré čelia osobitným a neprimeraným tlakom na svoj azylový systém a systém prijímania.
- (11) Agentúra Európskej únie by mala členskými štátmi poskytnúť potrebnú prevádzkovú a technickú pomoc v uplatňovaní tohto nariadenia, najmä poskytnutím expertov na pomoc vnútroštátnym orgánom v prijímaní, registrácii a posudzovaní žiadostí o medzinárodnú ochranu a poskytovaním aktuálnych informácií o tretích krajinách vrátane informácií o krajine pôvodu a usmernení o situácii v konkrétnych krajinách pôvodu. Pri uplatňovaní tohto nariadenia by členské štáty mali zohľadniť prevádzkové normy, ukazovatele, usmernenia a osvedčené postupy vyvinuté Agentúrou Európskej únie pre azyl.
- (12) V záujme správneho uznania tých osôb, ktoré potrebujú ochranu ako utečenci v zmysle článku 1 Ženevského dohovoru alebo ako osoby oprávnené na doplnkovú ochranu, by mal mať každý žiadateľ účinný prístup ku konaniu, možnosti spolupráce a riadnej komunikácii s príslušnými orgánmi, aby mohol predložiť relevantné dôkazy týkajúce sa jeho prípadu, a dostatočným procesným zárukám vo všetkých štádiách konania.
- (13) Žiadateľovi by sa mala poskytnúť skutočná možnosť predstaviť všetky relevantné skutočnosti, ktoré má k dispozícii, rozhodujúcemu orgánu. Žiadateľ by preto mal, s malými výnimkami, požívať právo byť vypočutý na osobnom pohovore o prípustnosti, prípadne merite svojej žiadosti. Aby bolo právo na osobný pohovor účinné, žiadateľovi by mal pomáhať tlmočník a mala by mu byť poskytnutá príležitosť poskytnúť svoje vysvetlenia týkajúce sa dôvodov jeho žiadosti vyčerpávajúcim spôsobom. Žiadateľ by mal dostať dostatočný čas na prípravu a konzultácie so svojím právnym zástupcom alebo poradcom a aby mu mohol právny zástupca alebo poradca pomáhať počas pohovoru. Osobný pohovor by sa mal vykonávať za podmienok, ktorými sa zaisťuje primeraná dôvernosť, a mal by ho viesť primerane vyškolený a kompetentný personál, v prípade potreby vrátane personálu z orgánov iných členských štátov alebo expertov vyslaných Agentúrou Európskej únie pre azyl. Osobný pohovor možno vynechať len vtedy, ak má rozhodujúci orgán prijať kladné rozhodnutie o žiadosti alebo je toho názoru, že žiadateľ nie je na pohovor pripravený alebo ho nie je schopný absolvovať v dôsledku pretrvávajúcej okolnosti, ktorá je mimo jeho kontroly. Vzhľadom na to, že osobný pohovor je základnou súčasťou posúdenia žiadosti, pohovor by mal byť zaznamenaný a žiadateľom a ich právnym zástupcom by sa mal poskytnúť prístup k záznamu, ako aj k správe alebo prepisu pohovoru, pred prijatím rozhodnutia rozhodujúcim orgánom, alebo v prípade zrýchleného konania v rovnakom čase, keď je prijaté rozhodnutie.
- (14) Je v záujme členských štátov, ako aj žiadateľov zabezpečiť riadne rozpoznanie potrieb medzinárodnej ochrany už vo fáze správneho konania poskytnutím kvalitných informácií a právnej podpory, čo povedie k efektívnejšiemu a kvalitnejšiemu rozhodovaniu. Na tento účel má byť prístup k právnej pomoci a zastúpeniu neoddeliteľnou súčasťou spoločného konania o medzinárodnej ochrane. S cieľom zabezpečiť účinnú ochranu práv žiadateľa, najmä práva na obhajobu a zásady spravodlivosti a na zabezpečenie hospodárnosti konania, by mala byť žiadateľom na ich žiadosť a podľa podmienok stanovených v tomto nariadení poskytnutá právna pomoc a zastúpenie počas správneho konania a v odvolacom konaní. Bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie by mali zabezpečovať osoby, ktoré sú na ich poskytovanie podľa vnútroštátneho práva oprávnené.

- (15) Niektorí žiadatelia môžu okrem iného z dôvodu svojho veku, rodového aspektu, sexuálnej orientácie, rodovej identity, zdravotného postihnutia, vážnej choroby, duševnej poruchy alebo v dôsledku mučenia, znásilnenia alebo iných závažných foriem psychického, fyzického, sexuálneho alebo rodovo podmieneného násillia potrebovať osobitné procesné záruky. Je nevyhnutné systematicky posudzovať, či jednotlivý žiadateľ potrebuje osobitné procesné záruky a identifikovať takých žiadateľov čo najskôr od okamihu požiadania o medzinárodnú ochranu a pred prijatím rozhodnutia.
- (16) Na zabezpečenie toho, že sa identifikácia žiadateľov, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky, uskutoční čo najskôr, by mali byť zamestnanci orgánov zodpovedných za prijímanie a registráciu žiadostí primerane vyškolení na rozoznávanie znakov zraniteľnosti a mali by na tento účel dostávať primerané pokyny. Ďalšie opatrenia týkajúce sa zisťovania a dokumentácie symptómov a príznakov mučenia alebo iných závažných aktov fyzického alebo psychického násillia vrátane aktov sexuálneho násillia v rámci konaní, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, môžu okrem iného vychádzať z Manuálu o účinnom vyšetrowaní a dokumentácii mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponížujúceho zaobchádzania alebo trestania (Istanbulský protokol).
- (17) Žiadateľom, ktorí sú identifikovaní ako žiadatelia, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky, by sa mala poskytnúť primeraná podpora a dostatok času, aby sa vytvorili potrebné podmienky na ich účinný prístup ku konaniam a na predloženie skutočností nevyhnutných na zdôvodnenie ich žiadosti o medzinárodnú ochranu. Ak nie je možné poskytnúť primeranú podporu v rámci zrýchleného konania alebo konania na hraniciach, žiadateľ, ktorý potrebuje osobitné procesné záruky, by mal byť vyňatý z uplatňovania uvedených konaní. Potreba osobitných procesných záruk, ktorých povaha by mohla brániť využitiu skráteného konania alebo konania na hraniciach, by tiež mala znamenať, že sa žiadateľovi poskytnú dodatočné záruky, ak jeho odvolanie nemá automaticky odkladný účinok, aby bol prostriedok nápravy účinný v jeho konkrétnom prípade.
- (18) S cieľom zaistiť skutočnú rovnosť medzi žiadateľmi ženského a mužského pohlavia by konanie o posúdení žiadosti malo zohľadňovať rodový aspekt. Najmä osobné pohovory by sa mali organizovať takým spôsobom, aby umožňovali žiadateľom ženského aj mužského pohlavia hovoriť o svojich skúsenostiach z minulosti v prípadoch prenasledovania na základe pohlavia. Na tento účel by sa ženám mala poskytnúť skutočná možnosť absolvovať pohovor oddelene od svojho manžela, partnera alebo iných rodinných príslušníkov. Ak je to možné, ženám a dievčatám by sa mali poskytnúť tlmočníčky a osoby vedúce pohovor ženského pohlavia. Zdravotné prehliadky žien a dievčat by mali vykonávať praktické lekárky, najmä so zreteľom na skutočnosť, že žiadateľka mohla byť obeťou rodovo podmieneného násillia. Zložitosť konania o posúdení žiadosti v súvislosti s rodovým aspektom by sa mala náležite zohľadniť v rámci konaní založených na koncepcii prvej krajiny azylu, koncepcii bezpečnej tretej krajiny, koncepcii bezpečnej krajiny pôvodu a koncepcii následných žiadostí.
- (19) Ak je žiadateľ v rámci vybavovania žiadosti podrobovaný osobnej prehliadke, mala by ju vykonať osoba rovnakého pohlavia. Tým by nemali byť dotknuté osobné prehliadky z bezpečnostných dôvodov, ktoré sa vykonávajú na základe vnútroštátneho práva.
- (20) V súlade s článkom 24 charty a Dohovorom Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z roku 1989 by pri uplatňovaní tohto nariadenia mal byť pre členské

štáty prvoradý najlepší záujem dieťaťa. Pri posudzovaní najlepších záujmov dieťaťa by mali členské štáty najmä náležite zohľadniť blaho a sociálny rozvoj maloletej osoby vrátane jej minulosti. So zreteľom na článok 12 Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa týkajúci sa práva dieťaťa byť vypočutý musí rozhodujúci orgán poskytnúť maloletej osobe príležitosť na osobný pohovor okrem prípadu, keď to preukázateľne nie je v najlepšom záujme dieťaťa.

- (21) Spoločným konaním sa zjednocujú lehoty na to, aby jednotlivec pristúpil ku konaniu, na posúdenie žiadosti rozhodujúcim orgánom, ako aj na posúdenie odvolaní prvého stupňa súdnymi orgánmi. Keďže neprimeraný počet žiadostí v rovnakom čase môže predstavovať riziko oneskorenia prístupu ku konaniu a posúdeniu žiadostí, niekedy môže byť potrebné opatrenie týkajúce sa flexibility na účel výnimočného predĺženia uvedených lehôt. V záujme zabezpečenia účinného procesu by však predĺženie uvedených lehôt malo byť opatrením poslednej inštancie so zreteľom na to, že členské štáty by mali pravidelne preskúmať svoje potreby, aby udržali efektívny azylový systém, vrátane vypracúvania núdzových plánov v prípade potreby, a so zreteľom na to, že Agentúra Európskej únie pre azyl by mala členským štátom poskytnúť potrebnú prevádzkovú a technickú pomoc. Ak členské štáty predpokladajú, že nebudú schopné dodržať stanovené lehoty, mali by požiadať o pomoc Agentúru Európskej únie pre azyl. Ak sa takáto žiadosť nepodá a z dôvodu neprimeraného tlaku sa azylový systém v členskom štáte stane neúčinným v takom rozsahu, že sa ohrozuje fungovanie spoločného európskeho azylového systému, agentúra môže na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie prijať opatrenia na podporu tohto členského štátu.
- (22) Prístup k spoločnému konaniu by mal byť založený na trojfázovom postupe s týmito prvkami: požiadanie o medzinárodnú ochranu, registrácia a podanie žiadosti. Požiadanie o medzinárodnú ochranu je prvým krokom, ktorý vyvolá uplatňovanie tohto nariadenia. Usudzuje sa, že štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti požiadali o medzinárodnú ochranu, keď vyjadrili želanie, aby im bola poskytnutá medzinárodná ochrana od členského štátu. Toto želanie môže byť vyjadrené akoukoľvek formou a jednotlivý žiadateľ nemusí nevyhnutne použiť slová, ako je medzinárodná ochrana, azyl alebo doplnková ochrana. Vymedzujúcim prvkom má byť vyjadrenie štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti týkajúce sa obavy z prenasledovania alebo vážneho bezprávia po návrate do svojej krajiny pôvodu alebo, v prípade osoby bez štátnej príslušnosti, do krajiny svojho predchádzajúceho obvyklého pobytu. V prípade pochybností o tom, či určité vyhlásenie možno vykladať ako žiadosť o medzinárodnú ochranu, sa treba štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osoby bez štátnej príslušnosti výslovne opýtať, či si želá poskytnutie medzinárodnej ochrany. Žiadateľ by mal mať práva podľa tohto nariadenia a smernice XXX/XXX/EÚ (smernica o podmienkach prijímania)²⁶ ihneď, ako požiada o medzinárodnú ochranu.
- (23) Požiadanie o medzinárodnú ochranu sa má ihneď zaregistrovať. V tejto fáze by mali orgány zodpovedné za prijímanie a registráciu žiadostí vrátane členov pohraničnej stráže, polície, imigračných úradov a orgánov zodpovedných za zariadenia určené na zaistenie zaregistrovať žiadosť spolu s osobnými údajmi jednotlivých žiadateľov. Uvedené orgány by mali žiadateľa informovať o jeho právach a povinnostiach, ako aj o dôsledkoch nedodržania uvedených povinností pre žiadateľa. Žiadateľovi by sa mal poskytnúť potvrdzujúci doklad, že požiadal o medzinárodnú ochranu. Lehota na podanie žiadosti začína plynúť okamihom registrácie žiadosti.

²⁶ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

- (24) Podanie žiadosti je úkon, ktorým sa formalizuje žiadosť o medzinárodnú ochranu. Žiadateľovi by sa mali poskytnúť potrebné informácie o spôsobe a mieste podania žiadosti a mala by sa mu na tento účel poskytnúť skutočná možnosť. V tejto fáze je žiadateľ povinný poskytnúť všetky skutočnosti, ktoré má k dispozícii a sú potrebné na zdôvodnenie a vyplnenie žiadosti. Lehota pre správne konanie začína plynúť okamihom podania žiadosti. V tom čase má byť žiadateľovi poskytnutý doklad, ktorým sa potvrdzuje jeho postavenie žiadateľa, ktorý by mal byť platný počas trvania jeho práva zostať na území členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti.
- (25) Žiadateľ by mal byť náležite informovaný o svojich právach a povinnostiach včas a v jazyku, ktorému rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že by mu mal rozumieť. So zreteľom na skutočnosť, že napríklad v situácii, keď žiadateľ odmietne spolupracovať s vnútroštátnymi orgánmi tak, že neposkytne skutočnosti potrebné na posúdenie žiadosti a neposkytne svoje odtlačky prstov ani podobu tváre, alebo nepodá svoju žiadosť v stanovenej lehote, by žiadosť mohla byť zamietnutá ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, je potrebné, aby bol žiadateľ informovaný o dôsledkoch nesplnenia uvedených povinností.
- (26) Aby si mohli zamestnanci orgánov zodpovedných za prijímanie a registráciu žiadostí plniť svoje povinnosti podľa tohto nariadenia, mali by mať primerané znalosti a mali by dostať potrebnú odbornú prípravu v oblasti medzinárodnej ochrany, a to aj s podporou Agentúry Európskej únie pre azyl. Takisto by mali dostať primerané prostriedky a pokyny na účinné vykonávanie svojich úloh.
- (27) S cieľom uľahčiť prístup ku konaniu na hraničných priechodoch a v zariadeniach určených na zaistenie, by na týchto miestach mali byť prístupné informácie o možnosti požiadať o medzinárodnú ochranu. Základná komunikácia potrebná na to, aby príslušné orgány boli schopné porozumieť, či si osoby želajú získať medzinárodnú ochranu, by sa mala zabezpečiť prostredníctvom tlmočenia.
- (28) V tomto nariadení by sa mala stanoviť možnosť, aby žiadatelia podali žiadosť v mene svojho manžela, partnera v stabilnom a trvalom zväzku, závislých dospelých osôb a maloletých osôb. Táto možnosť umožňuje spoločné posúdenie uvedených žiadostí. Právo každého jednotlivca uchádzať sa o medzinárodnú ochranu je garantované tým, že ak žiadateľ nepožiadá v mene manžela, partnera, závislej dospeléj osoby alebo maloletej osoby v stanovenej lehote na podanie žiadosti, manžel alebo partner tak ešte budú môcť urobiť vo vlastnom mene a závislej dospeléj osobe alebo maloletej osobe by mal pomôcť rozhodujúci orgán. Ak však samostatná žiadosť nie je odôvodnená, mala by sa považovať za neprípustnú.
- (29) Na zabezpečenie toho, aby mali maloleté osoby bez sprievodu účinný prístup ku konaniu, mal by sa im vždy určiť opatrovník. Opatrovníkom by mal byť osoba alebo zástupca organizácie, vymenovaný s cieľom pomáhať a usmerniť maloletú osobu počas konania s cieľom chrániť najlepšie záujmy dieťaťa, ako aj jeho celkové blaho. V prípade potreby by mal opatrovník vykonávať právne úkony za maloletú osobu. S cieľom zabezpečiť účinnú podporu maloletým osobám bez sprievodu by opatrovníkom nemal byť zverený neprímeraný počet maloletých osôb bez sprievodu v rovnakom čase. Členské štáty by mali určiť subjekty alebo osoby zodpovedné za podporu, dohľad a monitorovanie opatrovníkov vo výkone ich úloh. Maloletá osoba bez sprievodu by mala podať žiadosť vo vlastnom mene alebo prostredníctvom opatrovníka. S cieľom chrániť záujmy a procesné záruky maloletej osoby bez sprievodu by mala lehota na to, aby podala žiadosť, začať plynúť po určení jej opatrovníka a ich stretnutí. Ak opatrovník nepodá žiadosť v stanovenej lehote,

maloletá osoba bez sprievodu by mala dostať príležitosť podať žiadosť vo svojom mene s pomocou rozhodujúceho orgánu. Skutočnosť, že sa maloletá osoba bez sprievodu rozhodne podať žiadosť vo vlastnom mene, jej nebráni v tom, aby jej bol pridelený opatrovník.

- (30) V záujme garantovania práv žiadateľov by sa mali rozhodnutia o všetkých žiadostiach o medzinárodnú ochranu prijímať na základe skutočností, objektívne, nestranne a na individuálnom základe po dôkladnom posúdení, v ktorom sa zohľadnia všetky skutočnosti, ktoré uviedol žiadateľ, a individuálne okolnosti žiadateľa. Na zabezpečenie dôkladného posúdenia žiadosti by mal rozhodujúci úrad takisto zohľadniť relevantné, presné a aktuálne informácie o situácii v krajine pôvodu žiadateľa získanej z Agentúry Európskej únie pre azyl a iných zdrojov, ako napr. od Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov. Rozhodujúci orgán by mal takisto zohľadniť akúkoľvek relevantnú spoločnú analýzu informácií o krajine pôvodu vypracovanú Agentúrou Európskej únie pre azyl. Akékoľvek oneskorenie ukončenia konania by malo byť v plnom súlade s povinnosťami členských štátov podľa nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie) a s právom na dobrú správu vecí verejných bez toho, aby bola dotknutá efektívnosť a spravodlivosť konania podľa tohto nariadenia.
- (31) S cieľom zaručiť práva žiadateľa má byť rozhodnutie o jeho žiadosti poskytnuté písomne. Ak sa rozhodnutím neposkytne medzinárodná ochrana, žiadateľovi by sa mali poskytnúť dôvody rozhodnutia a informácie o dôsledkoch rozhodnutia, ako aj o spôsobe napadnutia uvedeného rozhodnutia. Bez toho, aby bolo dotknuté právo žiadateľa zostať v krajine a zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia, toto rozhodnutie môže obsahovať alebo byť vydané spolu s rozhodnutím o návrate vydaným v súlade s článkom 6 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES.²⁷
- (32) Je potrebné, aby rozhodnutia o žiadostiach o medzinárodnú ochranu prijímali orgány, ktorých pracovníci majú primerané znalosti a absolvovali potrebnú odbornú prípravu v oblasti medzinárodnej ochrany a aby vykonávali svoje činnosti s náležitým rešpektom príslušných etických zásad. Toto sa vzťahuje na pracovníkov orgánov z iných členských štátov a expertov Agentúry Európskej únie pre azyl vyslaných na pomoc rozhodujúcemu orgánu členského štátu s posúdením žiadostí o medzinárodnú ochranu.
- (33) Bez toho, aby bolo dotknuté primerané a úplné posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu, je v záujme členských štátov a žiadateľov, aby bolo rozhodnutie prijaté čo najskôr. Mali by sa stanoviť maximálne lehoty trvania správneho konania, ako aj odvolania prvého stupňa, aby sa zjednotilo konanie o medzinárodnej ochrane. Týmto spôsobom by mali byť žiadatelia schopní dostať rozhodnutie o svojej žiadosti v čo najkratšom možnom čase vo všetkých členských štátoch, čím sa zabezpečí rýchle a efektívne konanie.
- (34) V záujme skrátenia celkovej dĺžky konania v niektorých prípadoch by mali mať členské štáty možnosť dať v súlade so svojimi vnútroštátnymi potrebami prednosť posúdeniu ktorejkoľvek žiadosti pred posúdením iných, skôr podaných žiadostí bez toho, aby sa pritom odchyľili od inak platných procesných lehôt, zásad a záruk.

---

²⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (Ú. v. EÚ L 348, 24.12.2008, s. 98).

- (35) Pred určením zodpovedného členského štátu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie)²⁸ by mal prvý členský štát, v ktorom bola podaná žiadosť, posúdiť prípustnosť žiadosti, ak sa krajina, ktorá nie je členským štátom, považuje za prvú krajinu azylu alebo bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa. Okrem toho, žiadosť sa má považovať za neprípustnú, ak ide o následného žiadateľa bez nových relevantných skutočností alebo zistení, alebo ak sa nepovažuje za odôvodnenú samostatná žiadosť manžela, partnera, závislej dospelej osoby alebo maloletej osoby.
- (36) Koncepcia prvej krajiny azylu by sa mala uplatňovať ako prvý dôvod neprípustnosti, ak možno odôvodnene predpokladať, že iná krajina by udelila ochranu v súlade s vecnými normami Ženevského dohovoru alebo by bola žiadateľovi poskytnutá dostatočná ochrana v danej krajine. Členské štáty by najmä nemali posudzovať meritum žiadosti o medzinárodnú ochranu, ak prvá krajina azylu priznala žiadateľovi postavenie utečenca alebo inú dostatočnú ochranu. Členské štáty by mali na tomto základe postupovať len v prípade, že sú presvedčené, vrátane na základe uistení získaných, ak je to potrebné alebo vhodné, z príslušnej tretej krajiny o tom, že žiadateľ požíval a naďalej bude požívať ochranu v danej krajine v súlade so Ženevským dohovorom alebo že inak požíval a bude naďalej požívať dostatočnú ochranu, najmä pokiaľ ide o právo na zákonný pobyt, primeraný prístup na trh práce, azylové zariadenia, zdravotnú starostlivosť a vzdelanie a právo na zlúčenie rodiny v súlade s medzinárodnými normami ľudských práv.
- (37) Koncepcia bezpečnej tretej krajiny by sa mala uplatňovať ako dôvod neprípustnosti, ak na základe väzby medzi žiadateľom a treťou krajinou vrátane krajiny, cez ktorú prechádzal, možno odôvodnene predpokladať, že sa žiadateľ mal usilovať o ochranu v tejto krajine, a existujú dôvody na záver, že žiadateľ bude do tejto krajiny prijatý alebo prijatý späť. Členské štáty by mali na tomto základe postupovať len v prípade, že sú presvedčené, vrátane toho, ak je to potrebné alebo vhodné, na základe uistení získaných z príslušnej tretej krajiny o tom, že žiadateľ bude mať možnosť získať ochranu v súlade s vecnými normami Ženevského dohovoru alebo že bude požívať dostatočnú ochranu, najmä pokiaľ ide o právo na zákonný pobyt, primeraný prístup na trh práce, azylové zariadenia, zdravotnú starostlivosť a vzdelanie a právo na zlúčenie rodiny v súlade s medzinárodnými normami ľudských práv.
- (38) Žiadosť o medzinárodnú ochranu sa má posúdiť podľa merita na určenie toho, či spĺňa podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie). Ak sa má žiadosť vyhlásiť za neprípustnú v súlade s týmto nariadením, nemusí sa posúdiť meritum žiadosti. Ak je však z posúdenia *prima facie* jasné, že žiadosť môže byť zamietnutá ako preukázateľne nepodložená, žiadosť môže byť zamietnutá z toho dôvodu bez posúdenia jej prípustnosti.
- (39) Posúdenie žiadosti by malo byť zrýchlené a ukončené maximálne do dvoch mesiacov v prípadoch, keď je žiadosť preukázateľne nepodložená, lebo ide o podvodné tvrdenie vrátane toho, ak žiadateľ pochádza z bezpečnej krajiny pôvodu alebo žiadateľ žiada o medzinárodnú ochranu len na účel oneskorenia alebo zmarenia výkonu rozhodnutia o vyhostení, alebo ak existujú závažné obavy týkajúce sa národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku, ak žiadateľ nepožiadala o medzinárodnú ochranu v prvom členskom štáte vstupu alebo v členskom štáte zákonného pobytu, alebo ak je žiadateľ, ktorého žiadosť je predmetom posúdenia a ktorý požiadala o medzinárodnú ochranu,

²⁸

Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

v inom členskom štáte, alebo ktorý je na území iného členského štátu bez dokladu o pobyte, prijatý späť podľa dublinského nariadenia. V takom prípade sa posúdenie žiadosti nezrýchli, ak je žiadateľ schopný poskytnúť podložené zdôvodnenie odchodu do iného členského štátu bez povolenia, požiadania o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte alebo toho, že inak nebol k dispozícii príslušným orgánom, ako napríklad skutočnosť, že nebol primerane a včas informovaný o svojich povinnostiach. Okrem toho sa zrýchlené konanie môže vzťahovať na maloleté osoby bez sprievodu len za obmedzených okolností stanovených v nariadení.

- (40) Častokrát sa požiadanie o medzinárodnú ochranu uskutočňuje na hraniciach alebo v tranzitnom priestore členského štátu pred rozhodnutím o vstupe žiadateľa. Členským štátom by mali byť schopné zabezpečiť posúdenie prípustnosti alebo vecné posúdenie tak, aby bolo možné rozhodnúť o takýchto požiadaniach na týchto miestach za presne stanovených podmienok. Konanie na hraniciach by nemalo trvať viac ako štyri týždne a po tomto období by sa mal žiadateľom povoliť vstup na územie členského štátu. Len v prípade, že neprímeraný počet žiadateľov podá svoje žiadosti na hraniciach alebo v tranzitnom priestore, sa môže konanie na hraniciach použiť na miestach v blízkosti hranice alebo tranzitného priestoru. Konanie na hraniciach sa môže vzťahovať na maloleté osoby bez sprievodu len za obmedzených okolností stanovených v nariadení.
- (41) Pojem verejný poriadok môže okrem iného zahŕňať odsúdenie za spáchanie závažného trestného činu.
- (42) Pokiaľ môže žiadateľ preukázať závažný dôvod, nedostatok dokumentov pri vstupe alebo použitie falšovaných či pozmenených dokladov by samo osebe nemali automaticky viesť k zrýchlenému konaniu alebo konaniu na hraniciach.
- (43) V prípade, že žiadateľ buď výslovne stiahne svoju žiadosť z vlastného podnetu, alebo nedodrží povinnosti vyplývajúce z tohto nariadenia, nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie) alebo smernice XXX/XXX/EÚ (smernica o podmienkach prijímania), čím konkludentne vezme svoju žiadosť späť, žiadosť by sa nemala ďalej posudzovať a mala by byť zamietnutá ako výslovne späťvzatá alebo ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, a akákoľvek žiadosť v členských štátoch podaná tým istým žiadateľom po takomto rozhodnutí by sa mala považovať za následnú žiadosť. Konkludentné späťvzatie by však nemalo byť automatické, ale žiadateľovi by sa mala poskytnúť príležitosť podať správu rozhodujúcemu orgánu a preukázať, že nedodržanie uvedených povinností bolo zapríčinené okolnosťami mimo jeho kontroly.
- (44) Ak žiadateľ následne požiadava o medzinárodnú ochranu bez predloženia nových dôkazov alebo zistení, ktorými sa významne zvyšuje pravdepodobnosť toho, že splní podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany alebo ktoré sa týkajú príčin, pre ktoré bola predchádzajúca žiadosť zamietnutá ako neprípustná, následná žiadosť by nemala podliehať novému úplnému konaniu. V takých prípadoch by mali byť žiadosti po predbežnom posúdení zamietnuté ako neprípustné alebo ako preukázateľne nepodložené, ak je žiadosť tak jasne bezpredmetná alebo podvodná, že nemá zrejmu možnosť uspieť, v súlade so zásadou právoplatne rozsúdenej veci. Predbežné posúdenie sa vykoná na základe písomných podaní a osobného pohovoru. Od osobného pohovoru sa však môže upustiť v tých prípadoch, ak je z písomných podaní jasné, že žiadosť neobsahuje relevantné nové skutočnosti alebo zistenia alebo že je jasne bezpredmetná alebo nemá zrejmu možnosť uspieť. V prípade následných žiadostí môžu existovať výnimky z práva jednotlivca zostať na území členského štátu, keď je následná žiadosť zamietnutá ako neprípustná alebo nedôvodná, alebo v prípade druhej alebo ďalších následných žiadostí ihneď, keď sa požiadava o ochranu

v ktoromkoľvek členskom štáte po konečnom rozhodnutí, ktorým sa zamietla predchádzajúca následná žiadosť ako neprípustná, nepodložená alebo preukázateľne nepodložená.

- (45) Kľúčovým faktorom pri posudzovaní odôvodnenosti žiadosti o medzinárodnú ochranu je bezpečnosť žiadateľa v jeho krajine pôvodu. So zreteľom na to, že cieľom nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie) je dosiahnuť vysokú úroveň zblíženia v oblasti plnenia podmienok štátnymi príslušníkmi tretích krajín a osobami bez štátnej príslušnosti na poskytnutie medzinárodnej ochrany, sa týmto nariadením stanovujú spoločné kritériá na označenie tretích krajín ako bezpečných krajín pôvodu, a so zreteľom na potrebu posilniť uplatňovanie koncepcie bezpečnej krajiny pôvodu ako základného nástroja na podporu rýchleho spracovania žiadostí, ktoré sú pravdepodobne nepodložené, sa v tomto nariadení stanovuje spoločný zoznam EÚ týkajúci sa bezpečných krajín pôvodu.
- (46) Skutočnosť, že tretia krajina je v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu, nemôže byť absolútnou zárukou bezpečnosti pre štátnych príslušníkov tejto krajiny, a preto nezbavuje povinnosti vykonať primerané individuálne posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu. Pri hodnotení, o ktoré sa opiera zaradenie do zoznamu, sa môžu samozrejme brať do úvahy len všeobecné občianske, právne a politické podmienky v tejto krajine a to, či pôvodcovia prenasledovania, mučenia, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania podliehajú v praxi trestom v prípade, ak sa v tejto krajine preukáže, že za to nesú zodpovednosť. Z toho dôvodu, ak žiadateľ preukáže, že v jeho konkrétnom prípade existujú oprávnené dôvody nepovažovať krajinu za bezpečnú, určenie krajiny ako bezpečnej sa pre neho už nepovažuje za relevantné.
- (47) Pokiaľ ide o určenie bezpečných tretích krajín na úrovni Únie, týmto nariadením sa zabezpečuje takéto určenie. Tretie krajiny by mali byť určené ako bezpečné tretie krajiny na úrovni Únie prostredníctvom zmeny tohto nariadenia na základe podmienok stanovených v tomto nariadení a po vykonaní podrobného hodnotenia založeného na dôkazoch s vecným výskumom a širokými konzultáciami s členskými štátmi a príslušnými zainteresovanými stranami.
- (48) Stanovením spoločného zoznamu EÚ týkajúceho sa bezpečných krajín pôvodu a spoločného zoznamu EÚ týkajúceho sa bezpečných tretích krajín by sa mali vyriešiť existujúce rozdiely medzi vnútroštátnymi zoznamami členských štátov týkajúcimi sa bezpečných krajín. Zatiaľ čo členské štáty by si mali ponechať právo uplatňovať alebo zaviesť právne predpisy, ktoré umožňujú vnútroštátne určenie iných tretích krajín, než sú krajiny, ktoré sú označené ako bezpečné tretie krajiny na úrovni EÚ alebo ktoré sú uvedené v spoločnom zozname EÚ ako bezpečné krajiny pôvodu, stanovením takéhoto spoločného označenia alebo zoznamu by sa malo zabezpečiť, aby koncepciu uplatňovali všetky členské štáty jednotným spôsobom na žiadateľov, ktorých krajiny pôvodu sú v spoločnom zozname, alebo ktorí majú väzbu s bezpečnou treťou krajinou. To by malo uľahčiť zblíženie pri uplatňovaní postupov a zabrániť aj sekundárnym pohybom žiadateľov o medzinárodnú ochranu. Na uvedený účel by sa mala ukončiť možnosť používania vnútroštátnych zoznamov alebo označení do piatich rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.
- (49) Komisia by s pomocou Agentúry Európskej únie pre azyl mala pravidelne preskúmať situáciu v tretích krajinách označených ako bezpečné tretie krajiny na úrovni Únie alebo ktoré sú uvedené v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu. V prípade náhlej zmeny situácie tretej krajiny uvedenej v spoločnom zozname

EÚ k horšiemu by Komisia mala byť schopná pozastaviť označenie danej tretej krajiny za bezpečnú tretiu krajinu na úrovni Únie alebo zaradenie danej tretej krajiny do spoločného zoznamu EÚ týkajúceho sa bezpečných krajín pôvodu na časovo obmedzené obdobie prostredníctvom delegovaného aktu v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Okrem toho by v tomto prípade mala Komisia navrhnúť zmenu, aby tretia krajina už nebola označená ako bezpečná tretia krajina na úrovni Únie alebo na odstránenie danej tretej krajiny zo spoločného zoznamu EÚ týkajúceho sa bezpečnej krajiny pôvodu do troch mesiacov od prijatia delegovaného aktu, ktorým sa pozastaví označenie alebo uvedenie tejto tretej krajiny.

- (50) Na účely tohto odôvodneného posúdenia by Komisia mala zohľadniť rôzne informačné zdroje, ktoré má k dispozícii, vrátane svojich výročných správ o pokroku tretích krajín, ktoré Európska rada označila za kandidátske krajiny, pravidelných správ od Európskej služby pre vonkajšiu činnosť a informácií od členských štátov, Agentúry Európskej únie pre azyl, Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, Rady Európy, ako aj iných relevantných medzinárodných organizácií. Komisia by mala byť schopná predĺžiť pozastavenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny na úrovni únie alebo uvedenie tretej krajiny v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu na obdobie šiestich mesiacov s možnosťou raz toto predĺženie obnoviť. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, vo vhodnom čase a vhodným spôsobom postúpili Európskemu parlamentu a Rade.
- (51) Keď uplynie obdobie platnosti delegovaného aktu a predĺženie jeho platnosti, bez prijatia nového delegovaného aktu už nebude pozastavené označenie tretej krajiny ako bezpečnej krajiny na úrovni EÚ alebo uvedenie v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu. Udeje sa to bez toho, aby bola dotknutá akákoľvek navrhnutá zmena na odstránenie danej tretej krajiny zo zoznamov.
- (52) Komisia by mala s pomocou Agentúry Európskej únie pre azyl pravidelne preskúmať situáciu v tretích krajinách, ktoré boli odstránené zo spoločného zoznamu EÚ týkajúceho sa bezpečných krajín pôvodu alebo bezpečných tretích krajín a to aj v prípade, že členský štát oznámi Komisii, že sa na základe opodstatneného hodnotenia domnieva, že po zmenách situácie v danej tretej krajine opäť spĺňa podmienky stanovené v nariadení na to, aby bola označená ako bezpečná. V takom prípade by členské štáty mohli označiť danú tretiu krajinu ako bezpečnú krajinu pôvodu alebo bezpečnú tretiu krajinu na vnútroštátnej úrovni, pokiaľ Komisia nevznesie námietky proti uvedenému označeniu. Ak sa Komisia domnieva, že tieto podmienky sú splnené, môže navrhnúť zmenu označenia bezpečných tretích krajín na úrovni Únie alebo v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu tak, že sa doplní táto tretia krajina.
- (53) Pokiaľ ide o bezpečné krajiny pôvodu, na základe záverov zo zasadnutia Rady pre spravodlivosť a vnútorné veci 20. júla 2015, na ktorom sa členské štáty dohodli, že treba uprednostniť posúdenie všetkých členských štátov týkajúce sa bezpečnosti západného Balkánu, Agentúra Európskej únie pre azyl zorganizovala 2. septembra 2015 stretnutie s členskými štátmi na úrovni odborníkov, na ktorom sa dosiahol široký

konsenzus, že Albánsko, Bosna a Hercegovina, Kosovo*,²⁹ bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko, Čierna Hora a Srbsko by sa mali považovať za bezpečné krajiny pôvodu v zmysle tohto nariadenia.

- (54) Na základe rôznych informačných zdrojov, a to aj vrátane správ od Európskej služby pre vonkajšiu činnosť a informácií od členských štátov, Agentúry Európskej únie pre azyľ, Vysokého komisára Organizácie spojených národov pre utečencov, Rady Európy a iných relevantných medzinárodných organizácií, sa viaceré tretie krajiny považujú za krajiny, ktoré spĺňajú kritériá bezpečnej krajiny pôvodu.
- (55) Pokiaľ ide o Albánsko, právny základ pre ochranu pred prenasledovaním a zlým zaobchádzaním primerane poskytujú vecné a procesné ľudské práva a antidiskriminačné právne predpisy, ako aj členstvo vo všetkých významných medzinárodných zmluvách o ľudských právach. V roku 2014 Európsky súd pre ľudské práva zistil porušenie v štyroch zo 150 žiadostí. Neexistujú náznaky o prípadoch vystaňovania, vyhostenia alebo extradície vlastných občanov do tretích krajín, v prípade ktorých existuje okrem iného riziko, že by boli vystavení trestu smrti, mučeniu prenasledovaniu alebo inému neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, alebo v ktorých by ich životy alebo sloboda boli ohrozené z dôvodu ich rasy, náboženstva, národnosti, sexuálnej orientácie, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politickému názoru, alebo z ktorej hrozí závažné riziko vystaňovania, vyhostenia alebo extradície do inej tretej krajiny. V roku 2014 členské štáty usúdili, že 7,8 % (1 040) žiadostí občanov Albánska o udelenie azylu bolo opodstatnených. Najmenej osem členských štátov označilo Albánsko za bezpečnú krajinu pôvodu. Európska rada označila Albánsko za kandidátsku krajinu. V čase označenia sa uvádzalo, že Albánsko spĺňa kritériá stanovené Európskou radou na jej zasadnutí v Kodani 21. – 22. júna 1993, ktoré sa týkajú stability inštitúcií zaručujúcich demokraciu, právny štát, ľudské práva a rešpektovanie a ochranu menšín, a že bude musieť aj naďalej spĺňať tieto kritériá, aby sa stalo členom EÚ v súlade s odporúčaniami poskytnutými vo výročnej správe o pokroku.
- (56) Pokiaľ ide o Bosnu a Hercegovinu, jej ústava stanovuje základ rozdelenia právomocí medzi štátotvornými národmi krajiny. Právny základ pre ochranu pred prenasledovaním a zlým zaobchádzaním primerane poskytujú vecné a procesné ľudské práva a antidiskriminačné právne predpisy, ako aj členstvo vo všetkých významných medzinárodných zmluvách o ľudských právach. V roku 2014 Európsky súd pre ľudské práva zistil porušenie v piatich z 1 196 žiadostí. Neexistujú náznaky o prípadoch vystaňovania, vyhostenia alebo extradície vlastných občanov do tretích krajín, v prípade ktorých existuje okrem iného riziko, že by boli vystavení trestu smrti, mučeniu prenasledovaniu alebo inému neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, alebo v ktorých by ich životy alebo sloboda boli ohrozené z dôvodu ich rasy, náboženstva, národnosti, sexuálnej orientácie, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politickému názoru, alebo z ktorej hrozí závažné riziko vystaňovania, vyhostenia alebo extradície do inej tretej krajiny. V roku 2014 členské štáty usúdili, že 4,6 % (330) žiadostí občanov Bosny a Hercegoviny o udelenie azylu bolo opodstatnených. Najmenej deväť členských štátov označilo Bosnu a Hercegovinu za bezpečnú krajinu pôvodu.

---

²⁹ * Týmto označením nie sú dotknuté pozície v otázke štatútu tejto krajiny, pričom označenie je v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN 1244/99 a stanoviskom Medzinárodného súdneho dvora k vyhláseniu nezávislosti Kosova.

- (57) Pokiaľ ide o bývalú Juhoslovanskú republiku Macedónsko, právny základ pre ochranu pred prenasledovaním a zlým zaobchádzaním primerane poskytujú vecné a procesné ľudské práva a antidiskriminačné právne predpisy, ako aj členstvo vo všetkých významných medzinárodných zmluvách o ľudských právach. V roku 2014 Európsky súd pre ľudské práva zistil porušenie v šiestich z 502 žiadostí. Neexistujú náznaky o prípadoch vystaňovania, vyhostenia alebo extradície vlastných občanov do tretích krajín, v prípade ktorých existuje okrem iného riziko, že by boli vystavení trestu smrti, mučeniu prenasledovaniu alebo inému neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, alebo v ktorých by ich životy alebo sloboda boli ohrozené z dôvodu ich rasy, náboženstva, národnosti, sexuálnej orientácie, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politickému názoru, alebo z ktorej hrozí závažné riziko vystaňovania, vyhostenia alebo extradície do inej tretej krajiny. V roku 2014 členské štáty usúdili, že 0,9 % (70) žiadostí občanov bývalej Juhoslovanskej republiky Macedónsko o udelenie azylu bolo opodstatnených. Najmenej sedem členských štátov označilo bývalú Juhoslovanskú republiku Macedónsko za bezpečnú krajinu pôvodu. Európska rada označila bývalú Juhoslovanskú republiku Macedónsko za kandidátsku krajinu. V čase označenia posúdenie znelo tak, že bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko spĺňa kritériá stanovené Európskou radou na jej zasadnutí v Kodani 21. – 22. júna 1993, ktoré sa týkajú stability inštitúcií zaručujúcich demokraciu, právny štát, ľudské práva a rešpektovanie a ochranu menšín. Bývalá Juhoslovanská republika Macedónsko bude musieť aj naďalej spĺňať tieto kritériá, aby sa stala členom EÚ v súlade s odporúčaniami poskytnutými vo výročnej správe o pokroku.
- (58) Pokiaľ ide o Kosovo*, právny základ pre ochranu pred prenasledovaním a zlým zaobchádzaním primerane poskytujú vecné a procesné ľudské práva a antidiskriminačné právne predpisy. Neprištípenie Kosova* k príslušným medzinárodným nástrojom v oblasti ľudských práv, ako je Európsky dohovor o ľudských právach (EDLP), vyplýva z nedostatočného medzinárodného konsenzu o jeho postavení ako suverénneho štátu. Neexistujú náznaky o prípadoch vystaňovania, vyhostenia alebo extradície vlastných občanov do tretích krajín, v prípade ktorých existuje okrem iného riziko, že by boli vystavení trestu smrti, mučeniu prenasledovaniu alebo inému neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, alebo v ktorých by ich životy alebo sloboda boli ohrozené z dôvodu ich rasy, náboženstva, národnosti, sexuálnej orientácie, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politickému názoru, alebo z ktorej hrozí závažné riziko vystaňovania, vyhostenia alebo extradície do inej tretej krajiny. V roku 2014 členské štáty usúdili, že 6,3 % (830) žiadostí občanov Kosova o udelenie azylu bolo opodstatnených. Najmenej šesť členských štátov označilo Kosovo* za bezpečnú krajinu pôvodu.
- (59) Týmto nariadením nie sú dotknuté pozície členských štátov k štatútu Kosova, o ktorých sa rozhodne v súlade s ich vnútroštátnou praxou a medzinárodným právom. Okrem toho, nič z pojmov, znení alebo vymedzení použitých v tomto nariadení nepredstavuje uznanie Kosova Úniou ako nezávislého štátu a nepredstavuje uznanie Kosova ako nezávislého štátu zo strany členských štátov, ktoré Kosovo neuznali. Použitie termínu „krajina“ neznamena uznanie štátnosti.
- (60) Pokiaľ ide o Čiernu Horu, právny základ pre ochranu pred prenasledovaním a zlým zaobchádzaním primerane poskytujú vecné a procesné ľudské práva a antidiskriminačné právne predpisy, ako aj členstvo vo všetkých významných medzinárodných zmluvách o ľudských právach. V roku 2014 Európsky súd pre ľudské práva zistil porušenie v jednej zo 447 žiadostí. Neexistujú náznaky o prípadoch vystaňovania, vyhostenia alebo extradície vlastných občanov do tretích krajín,

v prípade ktorých existuje okrem iného riziko, že by boli vystavení trestu smrti, mučeniu prenasledovaniu alebo inému neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, alebo v ktorých by ich životy alebo sloboda boli ohrozené z dôvodu ich rasy, náboženstva, národnosti, sexuálnej orientácie, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politickému názoru, alebo z ktorej hrozí závažné riziko vyst'ahovania, vyhostenia alebo extradície do inej tretej krajiny. V roku 2014 členské štáty usúdili, že 3,0 % (40) žiadostí občanov Čiernej Hory o udelenie azylu bolo opodstatnených. Najmenej deväť členských štátov označilo Čiernu Horu za bezpečnú krajinu pôvodu. Európska rada označila Čiernu Horu za kandidátsku krajinu a začali sa prístupové rokovania. V čase označenia posúdenie znelo tak, že Čierna Hora spĺňa kritériá stanovené Európskou radou na jej zasadnutí v Kodani 21. – 22. júna 1993, ktoré sa týkajú stability inštitúcií zaručujúcich demokraciu, právny štát, ľudské práva a rešpektovanie a ochranu menšín. Čierna Hora bude musieť aj naďalej spĺňať tieto kritériá, aby sa stala členom EÚ v súlade s odporúčaniami poskytnutými vo výročnej správe o pokroku.

- (61) Pokiaľ ide o Srbsko, jeho ústava stanovuje základ pre samosprávu menšín v oblasti vzdelávania, používania jazyka, informácií a kultúry. Právny základ pre ochranu pred prenasledovaním a zlým zaobchádzaním primerane poskytujú vecné a procesné ľudské práva a antidiskriminačné právne predpisy, ako aj členstvo vo všetkých významných medzinárodných zmluvách o ľudských právach. V roku 2014 Európsky súd pre ľudské práva zistil porušenie v 16 z 11 490 žiadostí. Neexistujú náznaky o prípadoch vyst'ahovania, vyhostenia alebo extradície vlastných občanov do tretích krajín, v prípade ktorých existuje okrem iného riziko, že by boli vystavení trestu smrti, mučeniu prenasledovaniu alebo inému neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, alebo v ktorých by ich životy alebo sloboda boli ohrozené z dôvodu ich rasy, náboženstva, národnosti, sexuálnej orientácie, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politickému názoru, alebo z ktorej hrozí závažné riziko vyst'ahovania, vyhostenia alebo extradície do inej tretej krajiny. V roku 2014 členské štáty usúdili, že 1,8 % (400) žiadostí občanov Srbska o udelenie azylu bolo opodstatnených. Najmenej deväť členských štátov označilo Srbsko za bezpečnú krajinu pôvodu. Európska rada označila Srbsko za kandidátsku krajinu a začali sa prístupové rokovania. V čase označenia posúdenie znelo tak, že Srbsko spĺňa kritériá stanovené Európskou radou na jej zasadnutí v Kodani 21. – 22. júna 1993, ktoré sa týkajú stability inštitúcií zaručujúcich demokraciu, právny štát, ľudské práva a rešpektovanie a ochranu menšín. Srbsko bude musieť aj naďalej spĺňať tieto kritériá, aby sa stala členom EÚ v súlade s odporúčaniami poskytnutými vo výročnej správe o pokroku.
- (62) Pokiaľ ide o Turecko, právny základ pre ochranu pred prenasledovaním a zlým zaobchádzaním primerane poskytujú vecné a procesné ľudské práva a antidiskriminačné právne predpisy, ako aj členstvo vo všetkých významných medzinárodných zmluvách o ľudských právach. V roku 2014 Európsky súd pre ľudské práva zistil porušenie v 94 z 2 899 žiadostí. Neexistujú náznaky o prípadoch vyst'ahovania, vyhostenia alebo extradície vlastných občanov do tretích krajín, v prípade ktorých existuje okrem iného riziko, že by boli vystavení trestu smrti, mučeniu prenasledovaniu alebo inému neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, alebo v ktorých by ich životy alebo sloboda boli ohrozené z dôvodu ich rasy, náboženstva, národnosti, sexuálnej orientácie, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politickému názoru, alebo z ktorej hrozí závažné riziko vyst'ahovania, vyhostenia alebo extradície do inej tretej krajiny. V roku 2014 členské štáty usúdili, že 23,1 % (310) žiadostí občanov Turecka o udelenie azylu bolo opodstatnených. Jeden členský štát označil Turecko za bezpečnú krajinu pôvodu. Európska rada označila

Turecko za kandidátsku krajinu a začali sa prístupové rokovania. Vo vtedajšom posúdení sa uvádzalo, že Turecko dostatočne spĺňa politické kritériá stanovené Európskou radou na jej zasadnutí v Kodani 21. – 22. júna 1993, ktoré sa týkajú stability inštitúcií zaručujúcich demokraciu, právny štát, ľudské práva a rešpektovanie a ochranu menšín, a že bude musieť aj naďalej spĺňať tieto kritériá, aby sa stalo členom EÚ v súlade s odporúčaniami poskytnutými vo výročnej správe o pokroku.

- (63) V súvislosti s odňatím postavenia utečenca alebo postavenia doplnkovej ochrany, a najmä so zreteľom na pravidelné preskúmanie postavenia, ktoré sa má vykonávať na základe nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie), by mali členské štáty zabezpečiť, aby osoby, ktorým sa poskytla medzinárodná ochrana, boli náležitým spôsobom informované o možnom prehodnotení ich postavenia a mali možnosť predložiť svoje stanovisko v primeranej lehote prostredníctvom písomného vyhlásenia a na osobnom pohovore pred tým, ako orgány prijímajú svoje odôvodnené rozhodnutie o odňatí ich postavenia.
- (64) Prijaté rozhodnutia o žiadosti o medzinárodnú ochranu vrátane rozhodnutí týkajúcich sa výslovného alebo konkludentného späťvzatia žiadosti a rozhodnutí o odňatí postavenia utečenca alebo postavenia doplnkovej ochrany by mali podliehať účinnému prostriedku nápravy pred súdom alebo tribunálom v súlade so všetkými požiadavkami a podmienkami stanovenými v článku 47 charty. Na zabezpečenie účinnosti konania by mal žiadateľ podať svoje odvolanie v stanovenej lehote. Aby žiadateľ mohol dodržať uvedené lehoty a s cieľom zabezpečiť účinný prístup k súdnemu preskúmaniu by malo byť možné, aby mu asistoval tlmočník, ako aj aby mal nárok na bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie.
- (65) Aby žiadateľ mohol uplatniť svoje právo na účinný prostriedok nápravy, mal by mať právo zostať na území členského štátu do uplynutia lehoty na podanie odvolania prvého stupňa, a ak sa toto právo uplatí v stanovenej lehote, kým sa nerozhodne o prostriedku nápravy. Len v málo prípadoch stanovených v tomto nariadení nie je odkladný účinok odvolania automatický a bude potrebné, aby žiadateľ požiadal súd alebo tribunál, aby odložil vykonanie rozhodnutia o návrate, alebo súd bude konať v tomto smere z vlastného podnetu. Ak sa uskutoční výnimka z práva na prostriedok nápravy s automatickým odkladným účinkom, práva žiadateľa na obhajobu majú byť primerane garantované tak, že sa mu poskytne potrebné tlmočenie a právna pomoc, ako aj dostatok času, aby mohol žiadateľ pripraviť a predložiť svoju žiadosť súdu alebo tribunálu. Okrem toho, v tomto rámci by súd alebo tribunál mal byť schopný preskúmať rozhodnutie o zamietnutí poskytnutia medzinárodnej ochrany z vecného a právneho hľadiska. Žiadateľovi by sa malo umožniť zostať na území dovedy, kým nebude známy výsledok konania, v ktorom sa rozhodne, či žiadateľ môže alebo nemôže zostať. Toto rozhodnutie by sa však malo prijať do jedného mesiaca.
- (66) So zreteľom na potrebu rovnosti v riadení žiadostí a účinnosti spoločného konania o medzinárodnej ochrane by mali byť lehoty stanovené nielen pre správne konanie, ale mali by byť stanovené aj pre odvolaciu fázu, aspoň pokiaľ ide o odvolanie prvého stupňa. Lehoty by mali byť stanovené bez toho, aby bolo dotknuté primerané a úplné preskúmanie odvolania, a preto by sa mala udržať miera flexibility v prípadoch, ktoré sú z hľadiska skutočností alebo práva zložité.
- (67) V súlade s článkom 72 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa toto nariadenie nedotýka výkonu zodpovedností členských štátov za udržanie verejného poriadku a zabezpečenie vnútornej bezpečnosti.

- (68) Na spracúvanie osobných údajov členskými štátmi pri uplatňovaní tohto nariadenia sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov)³⁰.
- (69) Akékoľvek spracovanie osobných údajov Agentúrou Európskej únie pre azyl v rámci tohto nariadenia by sa malo vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001,³¹ ako aj nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o Agentúre EÚ pre azyl)³², a pri spracovaní by sa mali najmä dodržiavať zásady nevyhnutnosti a proporcionality.
- (70) Všetky osobné údaje zhromaždené pri registrácii alebo podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu a počas osobného pohovoru by sa mali považovať za súčasť spisu žiadateľa a mali by sa uchovávať niekoľko rokov, pretože štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré požiadajú o medzinárodnú ochranu v jednom členskom štáte, môžu skúsiť požiadať o medzinárodnú ochranu v inom členskom štáte alebo môžu predkladať ďalšie následné žiadosti v rovnakom alebo inom členskom štáte v nasledujúcich rokoch. Vzhľadom na to, že väčšine štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, ktorí zostali v Únii niekoľko rokov, bol udelený trvalý pobyt alebo dokonca občianstvo členského štátu po desiatich rokoch od poskytnutia medzinárodnej ochrany, uvedené obdobie by sa malo považovať za potrebné obdobie uchovávanía osobných údajov vrátane odtlačkov prstov a podôb tváre.
- (71) S cieľom zaistiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia, najmä pokiaľ ide o poskytovanie informácií, doklady pre žiadateľov a opatrenia týkajúce sa žiadateľov, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky, vrátane maloletých osôb, by Komisii mali byť udelené vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011³³ zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie.
- (72) S cieľom riešiť náhle zhoršenie situácie v tretej krajine označenej ako bezpečná tretia krajina na úrovni EÚ alebo zaradenej do spoločného zoznamu EÚ týkajúceho sa bezpečných krajín pôvodu by sa Komisii mala udeliť právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o pozastavenie označenia danej tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny na úrovni Únie alebo uvádzania tejto tretej krajiny v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu na obdobie šiestich mesiacov, ak Komisia na základe odôvodneného posúdenia uzná, že podmienky stanovené týmto nariadením už nie sú splnené. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva

³⁰ Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1.

³¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov (Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1).

³² Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

³³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

z 13. apríla 2016. Predovšetkým v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.

- (73) Toto nariadenie sa nevzťahuje na konania medzi členskými štátmi, ktoré sa riadia nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie).
- (74) Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na žiadateľov, na ktorých sa vzťahuje nariadenie (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie), a to popri ňom a bez toho, aby boli dotknuté jeho ustanovenia.
- (75) Uplatňovanie tohto nariadenia by sa malo hodnotiť v pravidelných intervaloch.
- (76) Keďže cieľ tohto nariadenia, konkrétne stanoviť spoločné konanie o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodov rozsahu a účinkov tohto nariadenia ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (77) [V súlade s článkom 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, tieto členské štáty oznámili želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia.]

ALEBO

[V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa tieto členské štáty nezúčastňujú na prijatí tohto nariadenia a nie sú ním viazané ani nepodliehajú jeho uplatňovaniu.]

ALEBO

[(XX) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Spojené kráľovstvo nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.]

(XX) V súlade s článkom 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Írsko (listom z ...) oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia.]

ALEBO

[(XX) V súlade s článkom 3 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, Spojené kráľovstvo (listom z ...) oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia.]

(XX) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve

o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa Írsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia a nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.]

- (78) V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, ktorý je pripojený k ZEÚ a ZFEÚ, sa Dánsko nezúčastňuje na prijatí tohto nariadenia, nie je ním viazané ani nepodlieha jeho uplatňovaniu.
- (79) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané predovšetkým v Charte základných práv Európskej únie. Cieľom tohto nariadenia je najmä zabezpečiť úplné rešpektovanie ľudskej dôstojnosti a podporovať uplatňovanie článkov 1, 4, 8, 18, 19, 21, 23, 24 a 47 charty.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa stanovuje spoločné konanie o poskytnutí a odňatí medzinárodnej ochrany, na ktoré sa odkazuje v nariadení (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie).

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje na všetky žiadosti o medzinárodnú ochranu uskutočnené na území členských štátov vrátane vonkajších hraníc, pobrežného mora alebo tranzitných priestorov členských štátov, a na odňatie medzinárodnej ochrany.
2. Toto nariadenie sa neuplatňuje na žiadosti o medzinárodnú ochranu a žiadosti o diplomatický alebo územný azyl predložené zastupiteľstvám členských štátov.

Článok 3

Rozšírenie rozsahu pôsobnosti

Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že budú uplatňovať toto nariadenie na žiadosti o ochranu, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie).

Článok 4

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov uvedené v článku 2 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie):
  - a) „Ženevský dohovor“;
  - b) „utečenec“;
  - c) „osoba, ktorej sa poskytla doplnková ochrana“;
  - d) „medzinárodná ochrana“;
  - e) „postavenie utečenca“;

- f) „postavenie doplnkovej ochrany“;
- g) „maloletá osoba“;
- h) „maloletá osoba bez sprievodu“.

2. Okrem odseku 1 sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „žiadosť o medzinárodnú ochranu“ alebo „žiadosť“ je požiadanie o ochranu od členského štátu štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti, o ktorých možno usúdiť, že sa usilujú o získanie postavenia utečenca alebo postavenia doplnkovej ochrany;
- b) „žiadateľ“ je štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti, ktorí požiadali o medzinárodnú ochranu a v súvislosti s ich žiadosťou ešte nebolo prijaté konečné rozhodnutie;
- c) „žiadateľ, ktorý potrebuje osobitné procesné záruky“ je žiadateľ, ktorého spôsobilosť požívať práva a plniť povinnosti stanovené v tomto nariadení je v dôsledku okolností jeho konkrétneho prípadu obmedzená;
- d) „konečné rozhodnutie“ je rozhodnutie o tom, či sa štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti prizná postavenie utečenca alebo postavenie doplnkovej ochrany na základe nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie) vrátane rozhodnutia, ktorým sa zamietá žiadosť ako neprípustná, alebo rozhodnutia, ktorým sa zamietá žiadosť ako výslovne späťvzatá alebo ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, ktoré už nemôže byť predmetom odvolacieho konania v príslušnom členskom štáte;
- e) „rozhodujúci orgán“ je akýkoľvek kvázisúdny alebo správny orgán v členskom štáte zodpovedný za posúdenie žiadostí o medzinárodnú ochranu a príslušný prijímať rozhodnutia na prvom stupni v takýchto veciach;
- f) „opatrovník“ je osoba alebo organizácia, ktorú príslušné orgány určili, aby pomáhala maloletej osobe bez sprievodu a zastupovala ju v konaniach stanovených v tomto nariadení s cieľom zabezpečiť najlepší záujem dieťaťa, a v prípade potreby robiť za danú maloletú osobu právne úkony;
- g) „odňatie medzinárodnej ochrany“ je rozhodnutie príslušného orgánu zrušiť, ukončiť alebo odmietnuť obnovenie postavenia utečenca alebo postavenia doplnkovej ochrany;
- h) „zostať v členskom štáte“ je zotrvanie na území členského štátu, v ktorom sa požiadalo o medzinárodnú ochranu alebo v ktorom sa takáto žiadosť posudzuje, vrátane hraníc alebo tranzitných priestorov;
- i) „následná žiadosť“ je ďalšia žiadosť o medzinárodnú ochranu podaná v ktoromkoľvek členskom štáte po prijatí konečného rozhodnutia o predchádzajúcej žiadosti, a to vrátane prípadu, keď žiadateľ svoju žiadosť výslovne vzal späť alebo prípadu, keď rozhodujúci orgán po konkludentnom späťvzatí žiadosti túto žiadosť zamietol ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo;
- j) „zodpovedný členský štát“ je členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie).

Článok 5

Zodpovedné orgány

1. Každý členský štát určí rozhodujúci orgán. Rozhodujúci orgán má tieto úlohy:
  - a) prijímanie, registráciu a skúmanie žiadostí o medzinárodnú ochranu;
  - b) prijímanie rozhodnutí o žiadostiach o medzinárodnú ochranu;
  - c) prijímanie rozhodnutí o zrušení, ukončení alebo zamietnutí obnovenia postavenia utečenca alebo osoby s doplnkovou ochranou podľa nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie).
2. Každý členský štát zabezpečí, aby mal rozhodujúci orgán k dispozícii primerané prostriedky vrátane dostatočného počtu spôsobilých pracovníkov na vykonávanie svojich úloh v súlade s týmto nariadením. Na tento účel každý členský štát pravidelne posúdi potreby rozhodujúceho orgánu s cieľom zabezpečiť, aby bol vždy schopný zaoberať sa žiadosťami o medzinárodnú ochranu účinným spôsobom, najmä v prípade prijatia neprimeraného počtu žiadostí súčasne.
3. Tieto orgány majú za úlohu prijímať a registrovať žiadosti o medzinárodnú ochranu, ako aj informovať žiadateľov o mieste a spôsobe podania žiadosti o medzinárodnú ochranu:
  - a) príslušníci pohraničnej stráže;
  - b) polícia;
  - c) imigračné úrady;
  - d) orgány zodpovedné za zariadenia určené na zaistenie.Členské štáty môžu uvedenými úlohami poveriť aj iné orgány.
4. Rozhodujúcemu orgánu zodpovedného členského štátu môžu na účel prijímania, registrácie a posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu pomáhať:
  - a) orgány iného členského štátu, ktoré daný členský štát poveril úlohu prijímania, registrácie alebo posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu;
  - b) experti vyslaní Agentúrou Európskej únie pre azyl v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o Agentúre EÚ pre azyl).
5. Členské štáty zabezpečia, aby pracovníci rozhodujúceho orgánu alebo akéhokoľvek iného orgánu zodpovedného za prijímanie a registráciu žiadostí o medzinárodnú ochranu v súlade s odsekom 3 mali primerané znalosti a aby im bola poskytnutá potrebná odborná príprava a pokyny na plnenie si povinností pri vykonávaní tohto nariadenia.

Článok 6

Zásada zachovania dôvernosti

1. Orgány uplatňujúce toto nariadenie chránia dôvernosť všetkých informácií, ktoré získajú počas svojej práce.
2. Počas celého konania o medzinárodnej ochrane a po prijatí konečného rozhodnutia o žiadosti orgány nesmú:
  - a) sprístupniť údajným pôvodcom prenasledovania alebo vážneho bezprávia informácie týkajúce sa jednotlivých žiadostí o medzinárodnú ochranu ani informácie o skutočnosti, že došlo k požiadaniu;
  - b) získavať od údajných pôvodcov prenasledovania alebo vážneho bezprávia žiadne informácie takým spôsobom, ktorý by mal za následok, že takíto

pôvodcovia by boli priamo informovaní o skutočnosti, že daný žiadateľ požiadal o medzinárodnú ochranu, a ktorý by ohrozil fyzickú integritu žiadateľa alebo na ňom závislých osôb, alebo slobodu a bezpečnosť jeho rodinných príslušníkov, ktorí ešte žijú v krajine pôvodu.

KAPITOLA II

ZÁKLADNÉ ZÁSADY A ZÁRUKY

ODDIEL I

PRÁVA A POVINNOSTI ŽIADATEĽOV

Článok 7

Povinnosti žiadateľov

1. Žiadateľ požiada o medzinárodnú ochranu v členskom štáte prvého vstupu alebo, ak sa oprávnené nachádza v členskom štáte, požiada o medzinárodnú ochranu v tom členskom štáte, ako sa stanovuje v článku 4 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie).
2. Žiadateľ spolupracuje so zodpovednými orgánmi, aby mohli určiť jeho totožnosť, ako aj zaregistrovať žiadosť, umožniť jej podanie a posúdiť ju:
  - a) poskytnutím údajov uvedených v článku 27 ods. 1 druhom pododseku písm. a) a b);
  - b) poskytnutím odtlačkov prstov a podôb tváre, ako sa uvádza v nariadení (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie Eurodac).³⁴
  - c) podaním žiadosti v súlade s článkom 28 v stanovenej lehote a predložením všetkých skutočností, ktoré má k dispozícii a ktoré sú potrebné na zdôvodnenie jeho žiadosti;
  - d) predložením dokumentov, ktoré vlastní a ktoré súvisia s posúdením žiadosti.
3. Ak žiadateľ odmietne spolupracovať tak, že neposkytne potrebné údaje na posúdenie žiadosti a neposkytne svoje odtlačky prstov ani podobu tváre a zodpovedné orgány riadne informovali danú osobu o jej povinnostiach a zabezpečili, že osoba mala skutočnú možnosť splniť uvedené povinnosti, jej žiadosť bude zamietnutá ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, v súlade s konaním uvedeným v článku 39.
4. Žiadateľ informuje rozhodujúci orgán členského štátu, v ktorom je povinný byť prítomný, o svojom mieste pobytu alebo adrese, alebo telefónnom čísle, na ktorom ho rozhodujúci orgán alebo iné zodpovedné orgány môžu zastihnúť. Žiadateľ informuje uvedený rozhodujúci orgán o akýchkoľvek zmenách. Žiadateľ prijíma akúkoľvek komunikáciu na najnovšom mieste pobytu alebo adrese, ktorú zodpovedajúcim spôsobom uviedol, najmä ak podáva žiadosť v súlade s článkom 28.
5. Žiadateľ musí zostať na území členského štátu, na ktorom je povinný byť prítomný v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie).
6. Žiadateľ dodržiava povinnosti a pravidelne sa hlási príslušným orgánom alebo sa pred ne dostavuje osobne bezodkladne v stanovenom čase alebo zostáva v označenej

---

³⁴ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

oblasti na jeho území v súlade so smernicou XXX/XXX/EÚ (smernica o podmienkach prijímania), ako uložil členský štát, v ktorom je povinný byť prítomný v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie).

7. Ak je to potrebné na účely posúdenia žiadosti, zodpovedné orgány môžu od žiadateľa žiadať, aby sa podrobil osobnej prehliadke alebo aby umožnil prehľadať svoje veci. Bez toho, aby bola dotknutá prehliadka z dôvodu bezpečnosti, osobnú prehliadku žiadateľa podľa tohto nariadenia vykonáva osoba rovnakého pohlavia a v plnej miere sa pri nej dodržia zásady ľudskej dôstojnosti a fyzickej a psychickej integrity.

Článok 8

Všeobecné záruky pre žiadateľov

1. Počas správneho konania uvedeného v kapitole III požívajú žiadatelia záruky stanovené v odsekoch 2 až 8 tohto článku.
2. Rozhodujúci orgán informuje žiadateľov v jazyku, ktorému rozumejú alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumejú, o:
  - a) práve podať individuálnu žiadosť;
  - b) konaní, ktorým sa treba riadiť;
  - c) ich právach a povinnostiach počas konania vrátane povinnosti zostať na území členského štátu, v ktorom sú povinní byť prítomní v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie);
  - d) možných dôsledkoch nedodržania ich povinností a nedostatočnej spolupráce s orgánmi;
  - e) časovom rámci konania;
  - f) prostriedkoch, ktoré majú k dispozícii na splnenie povinnosti predložiť skutočnosti uvedené v článku 4 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie);
  - g) dôsledkoch výslovného alebo konkludentného späťvzatia žiadosti;
  - h) výsledku rozhodnutia rozhodujúceho orgánu, dôvodoch rozhodnutia, ako aj dôsledku rozhodnutia o zamietnutí poskytnutia medzinárodnej ochrany a spôsobe napadnutia uvedeného rozhodnutia.

Informácie uvedené v prvom odseku sa poskytujú včas, aby si mohli žiadatelia uplatniť práva garantované v tomto nariadení a aby mohli primerane splniť povinnosti stanovené v článku 7.

3. Rozhodujúci orgán poskytne žiadateľom služby tlmočníka na účel predloženia ich prípadu rozhodujúcemu orgánu, ako aj súdom alebo tribunálom vždy, keď bez týchto služieb nie je možné zaistiť primeranú komunikáciu. Tlmočnicke služby sa hradia z verejných zdrojov.
4. Rozhodujúci orgán poskytne žiadateľom príležitosť komunikovať s Vysokým komisárom Organizácie Spojených národov pre utečencov alebo s akoukoľvek inou organizáciou poskytujúcou právne alebo iné poradenstvo žiadateľom v súlade s vnútroštátnym právom.

5. Rozhodujúci orgán zabezpečí, aby mali žiadatelia a prípadne ich opatrovníci, právni zástupcovia alebo iní poradcovia prístup k informáciám uvedeným v článku 33 ods. 2 písm. e) potrebným na posúdenie žiadostí a k informáciám poskytnutým expertmi podľa článku 33 ods. 3, ak rozhodujúci orgán tieto informácie zohľadnil pri prijímaní rozhodnutia o ich žiadosti.
6. Rozhodujúci orgán oznámi žiadateľom v primeranom čase rozhodnutie o ich žiadosti. Ak žiadateľa právne zastupuje opatrovník, právny zástupca alebo iný poradca, rozhodujúci orgán môže oznámiť rozhodnutie takémuto zástupcovi, a nie žiadateľovi.

Článok 9

Právo zostať počas posudzovania žiadosti

1. Žiadatelia musia mať právo zostať v zodpovednom členskom štáte výlučne na účely konania dovtedy, kým rozhodujúci orgán neprijme rozhodnutie v súlade so správnym konaním stanoveným v kapitole III.
2. Právo zostať nepredstavuje nárok na povolenie na pobyt a nedáva žiadateľovi právo cestovať na územie iných členských štátov bez povolenia, ako je uvedené v článku 6 smernice XXX/XXX/EÚ (smernica o podmienkach prijímania).
3. Zodpovedné orgány členských štátov môžu zrušiť právo žiadateľa zostať na ich území počas správneho konania v prípade, že:
  - a) osoba podá následnú žiadosť v súlade s článkom 42 a v súlade s podmienkami stanovenými v článku 43;
  - b) osoba je odovzdaná, prípadne vydaná, ako to vyplýva z povinností na základe európskeho zatykáacieho rozkazu³⁵, alebo do tretej krajiny, alebo medzinárodným trestným súdom alebo tribunálom.
4. Členský štát môže vydať žiadateľa do tretej krajiny podľa odseku 3 písm. b) len vtedy, keď je rozhodujúci orgán presvedčený, že v dôsledku rozhodnutia o vydaní nedôjde k priamemu alebo nepriamemu vyhosteniu alebo vráteniu v rozpore so záväzkami tohto členského štátu podľa medzinárodného práva a práva Únie.

ODDIEL II

OSOBNÉ POHOVORY

Článok 10

Pohovor o prípustnosti žiadosti

1. Skôr než rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie o prípustnosti žiadosti o medzinárodnú ochranu, žiadateľ dostane príležitosť absolvovať pohovor o prípustnosti jeho žiadosti.
2. Na pohovore o prípustnosti žiadosti dostane žiadateľ príležitosť poskytnúť primerané dôvody, prečo sa v jeho konkrétnom prípade neuplatnia dôvody na zamietnutie žiadosti stanovené v článku 36 ods. 1.

³⁵ Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 18.7.2002, s. 1).

Článok 11

Pohovor o merite žiadosti

1. Skôr než rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie o merite žiadosti o medzinárodnú ochranu, žiadateľ dostane príležitosť absolvovať pohovor o merite jeho žiadosti.
2. Na pohovore o merite žiadosti dostane žiadateľ primeranú príležitosť predložiť skutočnosti potrebné na zdôvodnenie jeho žiadosti v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie) a poskytne všetky skutočnosti, ktoré má k dispozícii, v čo najúplnejšom rozsahu. Žiadateľ dostane príležitosť podať vysvetlenie týkajúce sa skutočností, ktoré môžu chýbať, alebo akýchkoľvek nezrovnalostí či rozporov vo vyhláseniach žiadateľa.
3. Osoba, ktorá vedie pohovor o merite žiadosti, nesmie mať oblečenú vojenskú alebo policajnú uniformu.

Článok 12

Požiadavky na osobné pohovory

1. Žiadateľ dostane príležitosť na osobný pohovor o svojej žiadosti v súlade s podmienkami stanovenými v tomto nariadení.
2. Osobné pohovory sa vykonávajú za podmienok, ktorými sa zabezpečuje primeraná dôvernosť a ktoré umožňujú žiadateľom predložiť dôvody svojej žiadosti vyčerpávajúcim spôsobom.
3. Osobné pohovory vykonávajú pracovníci rozhodujúceho orgánu, ktorým môžu asistovať pracovníci orgánov iných členských štátov podľa článku 5 ods. 4 písm. a) alebo experti vyslaní Agentúrou Európskej únie pre azyl podľa článku 5 ods. 4 písm. b).
4. Ak je v dôsledku súčasného podania žiadostí o medzinárodnú ochranu neprimeraným počtom štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátnej príslušnosti pre rozhodujúci orgán v praxi ťažké včas vykonať osobný pohovor s každým žiadateľom, rozhodujúcemu orgánu môžu pomáhať na účel vykonania týchto pohovorov zamestnanci orgánov iných členských štátov uvedené v článku 5 ods. 4 písm. a) a experti vyslaní Agentúrou Európskej únie pre azyl uvedení podľa 5 ods. 4 písm. b).
5. Osobný pohovor možno vynechať v týchto situáciách, keď rozhodujúci orgán:
  - a) môže prijať kladné rozhodnutie, pokiaľ ide o priznanie postavenia utečenca alebo rozhodnutia o vyhlásení žiadosti za neprípustnú na základe dostupných dôkazov; alebo
  - b) je toho názoru, že žiadateľ nie je na pohovor pripravený alebo ho nie je schopný absolvovať v dôsledku pretrvávajúcich okolností mimo jeho kontroly.

Neuskutočnenie osobného pohovoru podľa písmena b) nemá nepriaznivý vplyv na rozhodnutie rozhodujúceho orgánu. Orgán poskytne žiadateľovi skutočnú možnosť predložiť ďalšie informácie. V prípade pochybností o stave žiadateľa sa rozhodujúci orgán poradí so zdravotníkom s cieľom určiť, či stav spôsobujúci, že žiadateľ nie je na pohovor pripravený alebo ho nie je schopný absolvovať, je dočasný alebo trvalý.

6. Osoba, ktorá vedie pohovor, musí byť spôsobilá zohľadniť osobné a všeobecné okolnosti súvisiace so žiadosťou vrátane kultúrneho pôvodu žiadateľa, jeho veku,

rodového aspektu, sexuálnej orientácie, rodovej identity a zraniteľnosti. Pracovníci, ktorí vedú pohovory so žiadateľmi, musia mať takisto všeobecné znalosti o problémoch, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na spôsobilosť žiadateľa absolvovať pohovor, ako napríklad známky toho, že daná osoba mohla byť v minulosti mučená.

7. Pracovníci, ktorí vedú pohovori so žiadateľmi vrátane expertov vyslaných Agentúrou Európskej únie pre azyl, musia vopred absolvovať odbornú prípravu zahŕňajúcu prvky uvedené v článku 7 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o Agentúre EÚ pre azyl) vrátane oblasti medzinárodných ľudských práv, práva Únie v oblasti azylu a pravidiel o prístupe ku konaniu o medzinárodnej ochrane, a to aj pre osoby, ktoré by si mohli vyžadovať osobitné procesné záruky.
8. Na osobný pohovor musí byť zabezpečený tlmočník, ktorý je schopný zabezpečiť primeranú komunikáciu medzi žiadateľom a osobou, ktorá vedie pohovor. Pokiaľ neexistuje iný jazyk, ktorému žiadateľ rozumie a v ktorom je schopný jasne komunikovať, komunikácia prebieha v jazyku, ktorému dáva prednosť žiadateľ.

Ak o to žiadateľ požiada, rozhodujúci orgán zabezpečí osoby vedúce pohovor a tlmočníkov rovnakého pohlavia vždy, keď je to možné, a rozhodujúci orgán nemá dôvod sa domnievať, že takáto žiadosť sa zakladá na dôvodoch, ktoré nesúvisia s ťažkosťami žiadateľa pri predkladaní dôvodov svojej žiadosti vyčerpávajúcim spôsobom;
9. Neuskutočnenie osobného pohovoru nebráni rozhodujúcemu orgánu prijať rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Článok 13

Správa z osobných pohovorov a ich záznam

1. Rozhodujúci orgán alebo akýkoľvek iný orgán alebo experti, ktorý mu asistujú alebo vedú osobný pohovor, vypracujú dôkladnú a skutkovú správu obsahujúcu všetky podstatné skutočnosti alebo prepis každého osobného pohovoru.
2. Osobný pohovor sa zaznamená s použitím zvukových alebo audiovizuálnych prostriedkov na zaznamenávanie. Žiadateľ musí byť vopred informovaný o tomto zaznamenávaní.
3. Žiadateľ dostane na konci osobného pohovoru alebo v stanovenej lehote pred tým, než rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie, príležitosť uviesť pripomienky alebo poskytnúť vysvetlenie ústne alebo písomne so zreteľom na akékoľvek nesprávne preklady alebo nesprávne pochopenia uvedené v správe alebo prepise. Na tento účel musí byť žiadateľ informovaný o celom obsahu správy alebo o podstatných skutočnostiach z prepisu, v prípade potreby za pomoci tlmočníka. Žiadateľ je potom požiadaný, aby potvrdil, že obsah správy alebo prepis presne zodpovedá osobnému pohovoru.
4. Ak žiadateľ odmietne potvrdiť, že obsah správy alebo prepis presne zodpovedá osobnému pohovoru, dôvody jeho odmietnutia sa zaznamenávajú v žiadateľovom spise. Toto odmietnutie nebráni rozhodujúcemu orgánu prijať rozhodnutie o žiadosti.
5. Do prijatia rozhodnutia rozhodujúcim orgánom musia mať žiadatelia a ich právni zástupcovia alebo iní poradcovia prístup k správe alebo prepisu a záznamu.

6. Ak sa žiadosť posudzuje v súlade so zrýchleným konaním, rozhodujúci orgán môže udeliť prístup k správe alebo prepisu záznamu zároveň s prijatím rozhodnutia.
7. Zodpovedné orgány uchovávajú buď záznam, alebo prepis desať rokov od dátumu konečného rozhodnutia. Záznam sa vymaže po uplynutí uvedeného obdobia alebo ak sa týka osoby, ktorá získala občianstvo ktoréhokoľvek členského štátu pred uplynutím uvedeného obdobia ihneď, ako členský štát zistí, že dotknutá osoba nadobudla občianstvo.

ODDIEL III

POSKYTNUTIE PRÁVNEJ POMOCI A ZASTÚPENIA

Článok 14

Právo na právnu pomoc a zastúpenie

1. Žiadatelia musia mať právo poradiť sa vo všetkých fázach konania účinným spôsobom o veciach súvisiacich s ich žiadosťou s právnym zástupcom alebo iným poradcom, ktorého ako takého pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo.
2. Bez toho, aby bolo dotknuté právo žiadateľa vybrať si vlastného právneho zástupcu alebo iného poradcu na vlastné náklady, žiadateľ môže požiadať o bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie vo všetkých fázach konania v súlade s článkami 15 až 17. Žiadateľ musí byť informovaný o svojom práve žiadať bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie vo všetkých fázach konania.

Článok 15

Bezplatná právna pomoc a zastúpenie

1. Členské štáty na žiadosť žiadateľa poskytnú bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie v správnom konaní stanovenom v kapitole III a odvolacom konaní stanovenom v kapitole V.
2. Na účely správneho konania bezplatná právna pomoc a zastúpenie zahŕňajú aspoň:
  - a) poskytnutie informácií o konaní v súvislosti s konkrétnou situáciou žiadateľa;
  - b) pomoc s prípravou žiadosti a osobného pohovoru vrátane účasti na osobnom pohovore v prípade potreby;
  - c) vysvetlenie príčin a dôsledkov rozhodnutia o zamietnutí poskytnutia medzinárodnej ochrany, ako aj informácie o spôsobe napadnutia uvedeného rozhodnutia.
3. Poskytovanie bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia v správnom konaní môže byť vylúčené v týchto prípadoch:
  - a) žiadateľ má dostatočné zdroje;
  - b) o žiadosti sa predpokladá, že nemá zrejmu možnosť uspieť;
  - c) žiadosť je následnou žiadosťou.
4. Na účely odvolacieho konania zahŕňa bezplatná právna pomoc a zastúpenie aspoň prípravu požadovaných procesných dokumentov, prípravu odvolania a účasť na vypočutí pred súdom alebo tribunálom v mene žiadateľa.

5. Poskytovanie bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia v odvolacom konaní môže byť vylúčené v týchto prípadoch:
- a) žiadateľ má dostatočné zdroje;
  - b) o odvolaní sa predpokladá, že nemá zrejmú možnosť uspieť;
  - c) odvolanie alebo preskúmanie je na druhom stupni odvolania alebo vyššom, podľa ustanovení vnútroštátneho práva, vrátane opätovných vypočutí alebo preskúmaní odvolania.

Ak rozhodnutie o neposkytnutí bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia prijme orgán, ktorý nie je súdom alebo tribunálom, v prípade, keď sa predpokladá, že odvolanie nemá zrejmú možnosť uspieť, žiadateľ má proti danému rozhodnutiu právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom alebo tribunálom, a na ten účel má nárok požiadať o bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie.

Článok 16

Rozsah právnej pomoci a zastúpenia

1. Právnemu zástupcovi alebo inému poradcovi, ktorého ako takého pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo a ktorý pomáha žiadateľovi alebo ho zastupuje podľa ustanovení vnútroštátneho práva, sa udelí prístup k informáciám v žiadateľovom spise, na základe ktorých je alebo bude prijaté rozhodnutie.
2. Rozhodujúci orgán môže zamietnuť prístup k informáciám v žiadateľovom spise v prípade, ak by sprístupnením informácií alebo zdrojov ohrozil národnú bezpečnosť, bezpečnosť organizácií alebo osôb, ktoré tieto informácie poskytli, alebo bezpečnosť osôb, ktorých sa tieto informácie týkajú, alebo ak príslušné orgány členských štátov majú záujem na vyšetovaní týkajúcom sa posúdenia žiadosti o medzinárodnú ochranu, alebo ak by sa tým poškodili medzinárodné vzťahy členských štátov. V takých prípadoch rozhodujúci orgán:
  - a) umožní prístup k takýmto informáciám alebo zdrojom súdom alebo tribunálom v odvolacom konaní a
  - b) zabezpečí rešpektovanie práva žiadateľa na obhajobu.

Pokiaľ ide o písmeno b), rozhodujúci orgán najmä umožní prístup k takýmto informáciám alebo zdrojom právnemu zástupcovi alebo inému poradcovi, ktorý podstúpil bezpečnostnú previerku, pokiaľ sú informácie dôležité pre posúdenie žiadosti alebo prijatie rozhodnutia o odňatí medzinárodnej ochrany.
3. Právny zástupca alebo iný poradca, ktorý pomáha žiadateľovi alebo ho zastupuje, má prístup do uzavretých priestorov, ako sú zariadenia určené na zaistenie a tranzitné priestory, na účely konzultácie s týmto žiadateľom v súlade so smernicou XXX/XXX/EÚ (smernica o podmienkach prijímania).
4. Žiadateľovi sa umožní, aby si na osobný pohovor prizval právneho zástupcu alebo iného poradcu, ktorého ako takého pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo. Právny zástupca alebo iný poradca je oprávnený aktívne zasahovať do osobného pohovoru.
5. Rozhodujúci orgán môže vyžadovať prítomnosť žiadateľa na osobnom pohovore aj v prípade, ak ho podľa podmienok vnútroštátneho práva zastupuje právny zástupca alebo poradca, a môže vyžadovať, aby žiadateľ odpovedal na položené otázky osobne.

6. Bez toho, aby bol dotknutý článok 22 ods. 5, neprítomnosť právneho zástupcu alebo iného poradcu nebráni rozhodujúcemu orgánu uskutočniť osobný pohovor so žiadateľom.

Článok 17

Podmienky poskytovania právnej pomoci a zastúpenia

1. Bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie poskytnú právni zástupcovia alebo iní poradcovia, ktorí sú prípustní alebo povolení podľa vnútroštátneho práva na pomoc žiadateľom alebo ich zastupovanie, alebo mimovládne organizácie akreditované podľa vnútroštátneho práva na poskytovanie poradenských služieb alebo zastupovania.
2. Členské štáty stanovujú osobitné procesné pravidlá týkajúce sa modalít podávania a spracúvania žiadostí o poskytovanie bezplatnej právnej pomoci a zastúpenia v súvislosti so žiadosťami o medzinárodnú ochranu alebo uplatnia existujúce pravidlá pre vnútroštátne žiadosti podobnej povahy za predpokladu, že sa na základe uvedených pravidiel nestáva prístup k bezplatnej právnej pomoci a zastúpeniu nemožným alebo nadmerne zložitým.
3. Členské štáty môžu takisto uložiť peňažné obmedzenia alebo lehoty na poskytovanie bezplatnej právnej pomoci a zastupovanie pod podmienkou, že takéto obmedzenia nie sú svojvoľným obmedzením prístupu k právnej pomoci a zastupovaniu. Pokiaľ ide o poplatky a ďalšie náklady, zaobchádzanie so žiadateľmi nesmie byť nepriaznivejšie ako zaobchádzanie, ktoré sa všeobecne poskytuje vlastným štátnym príslušníkom v záležitostiach týkajúcich sa právnej pomoci.
4. Členské štáty môžu požadovať preplatenie akýchkoľvek uhradených nákladov, a to v plnej výške alebo čiastočne, ak a keď sa finančná situácia žiadateľa výrazne zlepšila alebo ak sa rozhodnutie o úhrade takýchto nákladov prijalo na základe nepravdivých informácií, ktoré poskytol žiadateľ.

Článok 18

Úloha Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov

1. Členské štáty povolia Vysokému komisárovi Organizácie Spojených národov pre utečencov:
  - a) prístup ku žiadateľom vrátane tých, ktorí sú zaistení, v azylových zariadeniach, na hraniciach a v tranzitnom priestore.
  - b) prístup k informáciám o jednotlivých žiadostiach o medzinárodnú ochranu, o priebehu konania a o prijatých rozhodnutiach na základe súhlasu žiadateľa;
  - c) pri výkone svojej dozornej úlohy podľa článku 35 Ženevského dohovoru predkladať ktorémukoľvek príslušnému orgánu svoje názory k jednotlivým žiadostiam o medzinárodnú ochranu v ktorejkoľvek fáze konania.
2. Odsek 1 sa uplatňuje aj na organizácie, ktoré v mene Úradu vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov pôsobia na území príslušného členského štátu na základe dohody s týmto členským štátom.

ODDIEL IV

OSOBITNÉ ZÁRUKY

Článok 19

Žiadatelia, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky

1. Rozhodujúci orgán systematicky posudzuje, či konkrétny žiadateľ potrebuje osobitné procesné záruky. Uvedené posúdenie sa môže začleniť do existujúcich vnútroštátnych konaní alebo do posúdenia uvedeného v článku 21 smernice XXX/XXX/EÚ (smernica o podmienkach prijímania) a nemusí mať formu správneho konania.
Na účel uvedeného posúdenia rozhodujúci orgán dodržiava všeobecné zásady pre posudzovanie osobitných procesných potrieb stanovené v článku 20.
2. Ak sú žiadatelia identifikovaní ako žiadatelia, ktorí potrebujú osobitné procesné záruky, poskytnú sa im primeraná podpora, aby mohli požívať práva a plniť povinnosti podľa tohto nariadenia počas trvania celého konania o medzinárodnej ochrane.
3. Ak sa uvedená primeraná podpora nemôže poskytnúť v rámci zrýchleného konania uvedeného v článku 40 alebo konania na hraniciach uvedeného v článku 41, najmä ak sa rozhodujúci orgán domnieva, že žiadateľ potrebuje osobitné procesné záruky v dôsledku mučenia, znásilnenia alebo iných závažných foriem psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia alebo rodovo podmieneného násillia, rozhodujúci orgán v prípade daného žiadateľa uvedené konania neuplatní alebo prestane uplatňovať.
4. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov stanoviť podrobnosti a osobitné opatrenia na posudzovanie a riešenie osobitných potrieb žiadateľov vrátane maloletých osôb bez sprievodu. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania podľa článku 58.

Článok 20

Všeobecné zásady pre posudzovanie osobitných procesných potrieb

1. Postup identifikácie žiadateľov s osobitnými procesnými potrebami začínajú orgány zodpovedné za prijímanie a registráciu žiadostí ihneď po požiadaní o medzinárodnú ochranu a rozhodujúci orgán v ňom po podaní žiadosti pokračuje.
2. Zamestnanci orgánov zodpovedných za prijímanie a registráciu žiadostí pri registrácii žiadosti uvedú, či žiadateľ vykazuje alebo nie prvé náznaky zraniteľnosti, ktoré by si mohli vyžadovať osobitné procesné záruky a ktoré môžu byť odvodené z fyzických znakov, vyhlásení alebo správania žiadateľa.

Informácie o tom, že žiadateľ vykazuje prvé znaky zraniteľnosti, sa zaradia do žiadateľovho spisu spolu s opisom znakov zraniteľnosti vykazovaných žiadateľom, ktoré by si mohli vyžadovať osobitné procesné záruky.

Členské štáty zabezpečia, aby pracovníci orgánov uvedených v článku 5 boli vyškolení na zisťovanie prvých znakov zraniteľnosti žiadateľov, ktoré by si mohli vyžadovať osobitné procesné záruky a aby na tento účel dostali pokyny.

3. Ak existujú náznaky toho, že žiadatelia mohli byť obeťou mučenia, znásilnenia alebo inej závažnej formy psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia alebo rodovo podmieneného násillia, rozhodujúci orgán postúpi žiadateľov k lekárovi alebo psychológovi na účel ďalšieho posúdenia ich psychického a fyzického stavu.
Výsledok uvedeného vyšetrenia rozhodujúci orgán zohľadní v rozhodovaní o type osobitnej procesnej podpory, ktorá sa môže žiadateľovi poskytnúť.
Uvedené vyšetrenie nemá vplyv na lekárske vyšetrenie uvedené v článku 23 a článku 24.
4. Zodpovedné orgány riešia potrebu osobitných procesných záruk, ktoré sú stanovené v tomto článku aj v prípade, že sa potreba stane zrejmou v neskoršej fáze konania, bez toho, aby sa muselo konanie o medzinárodnej ochrane začať odznova.

Článok 21

Záruky pre maloleté osoby

1. Pri uplatňovaní tohto nariadenia majú členské štáty na zreteli v prvom rade najlepši záujem dieťaťa.
2. Rozhodujúci orgán poskytne maloletej osobe príležitosť na osobný pohovor, a to aj v prípade, že požiadanie uskutoční v jej vlastnom mene v súlade s článkom 31 ods. 6 a článkom 32 ods. 1 okrem prípadu, keď to preukázateľne nie je v najlepšom záujme dieťaťa. V takom prípade rozhodujúci orgán uvedie dôvody rozhodnutia o neposkytnutí príležitosti maloletej osobe na osobný pohovor.
Každý takýto osobný pohovor vedie osoba, ktorá má potrebné vedomosti o právach a osobitných potrebách maloletých osôb a vykoná sa spôsobom zohľadňujúcim potreby detí a primeraným kontextu.
3. Rozhodnutie o žiadosti maloletej osoby vypracúvajú pracovníci rozhodujúceho orgánu, ktorí majú potrebné vedomosti o právach a osobitných potrebách maloletých osôb.

Článok 22

Osobitné záruky pre maloleté osoby bez sprievodu

1. Zodpovedné orgány čo najskôr a najneskôr do piatich pracovných dní od okamihu, keď maloletá osoba bez sprievodu požiadala o medzinárodnú ochranu, určia osobu alebo organizáciu ako opatrovníka.
Ak je za opatrovníka ustanovená organizácia, táto určí osobu zodpovednú za vykonávanie úloh opatrovníka.
Rozhodujúci orgán informuje maloletú osobu bez sprievodu ihneď po určení jej opatrovníka.
2. Rozhodujúci orgán informuje opatrovníka o všetkých relevantných skutočnostiach, procesných krokoch a lehotách týkajúcich sa maloletej osoby bez sprievodu.
3. Opatrovník so zreteľom na ochranu najlepších záujmov dieťaťa a všeobecné blaho maloletej osoby bez sprievodu:
  - a) zastupuje maloletú osobu bez sprievodu a pomáha jej počas konaní stanovených v tomto nariadení a

- b) umožní maloletej osobe bez sprievodu požívať práva a plniť povinnosti podľa tohto nariadenia.
4. Opatrovník vykonáva svoje povinnosti v súlade so zásadou najlepších záujmov dieťaťa, má potrebné odborné znalosti a nesmie mať overený záznam o trestnej činnosti alebo priestupkoch páchaných na deťoch.
- Osoba konajúca ako opatrovník sa zmení len v prípade, že sa zodpovedné orgány domnievajú, že primerane nevykonávala svoje úlohy opatrovníka. Organizácie alebo jednotlivci, ktorých záujmy sú alebo by mohli byť v rozpore so záujmami maloletej osoby bez sprievodu, nesmú byť určené za opatrovníka.
5. Zodpovedné orgány nesmú opatrovníkovi zveriť neprimeraný počet maloletých osôb bez sprievodu súčasne tak, že by nebol schopný účinne vykonávať svoje úlohy.
- Členské štáty určia subjekty alebo osoby zodpovedné za plnenie úloh opatrovníkov a za dohľad a monitorovanie v pravidelných intervaloch, či si opatrovníci plnia úlohy uspokojivým spôsobom. Uvedené subjekty alebo osoby preskúmajú sťažnosti podané maloletými osobami bez sprievodu proti svojmu opatrovníkovi.
6. Opatrovník informuje maloletú osobu bez sprievodu o význame a možných dôsledkoch osobného pohovoru, a ak je to vhodné, o tom, ako sa na osobný pohovor pripraviť. Opatrovník a prípadne právny zástupca alebo iný poradca, ktorých ako takých pripúšťa alebo povoľuje vnútroštátne právo, sú pri tomto pohovore prítomní a majú príležitosť klásť otázky alebo uvádzať pripomienky v rámci, ktorý stanoví osoba vedúca pohovor. Rozhodujúci orgán môže vyžadovať osobnú prítomnosť maloletej osoby bez sprievodu na osobnom pohovore, aj keď je opatrovník prítomný.

ODDIEL V

LEKÁRSKE PREHLIADKY

Článok 23

Lekárska prehliadka

1. Ak to rozhodujúci orgán považuje za potrebné na posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie) a pod podmienkou súhlasu žiadateľa, zabezpečí jeho lekársku prehliadku týkajúcu sa znakov a príznakov prenasledovania alebo vážneho bezprávia v minulosti.
2. Lekársku prehliadku vykonávajú kvalifikovaní zdravotníci. Členské štáty môžu určiť zdravotníkov, ktorí môžu vykonávať takéto lekárske prehliadky. Uvedené lekárske prehliadky sa hradia z verejných zdrojov.
3. Ak sa nevykoná lekárska prehliadka podľa odseku 1, rozhodujúci orgán informuje žiadateľov, že si môžu z vlastného podnetu a na vlastné náklady zabezpečiť lekársku prehliadku týkajúcu sa znakov a príznakov prenasledovania alebo vážneho bezprávia v minulosti.
4. Výsledky lekárskej prehliadky sa predložia rozhodujúcemu orgánu čo najskôr a rozhodujúci orgán ich posúdi spolu s ostatnými náležitosťami žiadosti.
5. Odmietnutie žiadateľa podrobiť sa lekárskej prehliadke nebráni rozhodujúcemu orgánu prijať rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu.

Článok 24

Lekárska prehliadka maloletých osôb bez sprievodu

1. Lekárske prehliadky sa môžu použiť na určenie veku maloletých osôb bez sprievodu v rámci posúdenia žiadosti, ak na základe vyhlásení žiadateľa alebo iných relevantných náznakov vrátane psychosociálneho posúdenia existujú pochybnosti o tom, či žiadateľ má alebo nemá menej ako 18 rokov. Ak výsledok lekárskej prehliadky nie je presvedčivý alebo zahŕňa vekovú škálu pod 18 rokov, členský štát považuje daného žiadateľa za maloletú osobu.
2. Lekárska prehliadka na určenie veku maloletých osôb bez sprievodu sa nevykoná bez ich súhlasu alebo súhlasu ich opatrovníkov.
3. Každá lekárska prehliadka sa uskutoční tak, aby bola plne rešpektovaná dôstojnosť jednotlivca, aby bola čo najmenej invazívna a vykonajú ju kvalifikovaní zdravotníci, čím sa umožní dosiahnuť čo najspoľahlivejší výsledok.
4. Ak sa na určenie veku maloletých osôb bez sprievodu používajú lekárske prehliadky, rozhodujúci orgán zabezpečí, aby boli maloleté osoby bez sprievodu pred posúdením ich žiadosti o medzinárodnú ochranu informované v jazyku, ktorému rozumejú alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumejú, o možnosti určenia ich veku lekárskou prehliadkou. Súčasťou tejto informácie bude aj informácia o metóde prehliadky a o možných dôsledkoch, ktoré výsledok lekárskej prehliadky môže mať na posúdenie danej žiadosti, ako aj o možnosti odmietnuť lekársku prehliadku zo strany maloletej osoby bez sprievodu alebo zo strany jej opatrovníka a o dôsledkoch takéhoto odmietnutia.
5. Odmietnutie podrobiť sa lekárskej prehliadke zo strany maloletých osôb alebo ich opatrovníkov sa môže považovať za vyvrátený predpoklad, že žiadateľ nie je maloletou osobou, a nebráni rozhodujúcemu orgánu v tom, aby prijal rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu.
6. Členský štát uznáva rozhodnutia o posúdení veku prijaté inými členskými štátmi na základe vykonanej lekárskej prehliadky v súlade s týmto článkom a na základe metód, ktoré sú uznané podľa ich vnútroštátneho práva.

KAPITOLA III

SPRÁVNE KONANIE

ODDIEL I

PRÍSTUP KU KONANIU

Článok 25

Požiadanie o medzinárodnú ochranu

1. Požiadanie o medzinárodnú ochranu sa uskutoční, keď štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti vyjadrí želanie získať medzinárodnú ochranu úradníkom rozhodujúceho orgánu alebo orgánom uvedeným v článku 5 ods. 3 alebo 4.

Ak majú uvedení úradníci pochybnosti o tom, či sa určité vyhlásenie môže vykladať ako žiadosť, musia sa výslovne opýtať danej osoby, či si želá poskytnutie medzinárodnej ochrany.

2. Ak štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátnej príslušnosti požiada o medzinárodnú ochranu, považuje sa za žiadateľa o medzinárodnú ochranu, pokiaľ sa o danej žiadosti neprijme konečné rozhodnutie.

Článok 26

Úlohy zodpovedných orgánov pri požiadaní o medzinárodnú ochranu

1. Orgány zodpovedné za prijímanie a registráciu žiadostí:
  - a) informujú žiadateľov o ich právach a povinnostiach stanovených najmä v článkoch 27, 28 a 31, pokiaľ ide o registráciu a podávanie žiadostí, článku 7, pokiaľ ide o povinnosti žiadateľov a dôsledky nesplnenia týchto povinností, článku 9, pokiaľ ide o právo žiadateľov zostať na území zodpovedného členského štátu, a článku 8, pokiaľ ide o všeobecné záruky pre žiadateľov;
  - b) zaregistrujú žiadosť v súlade s článkom 27;
  - c) pri registrácii informujú žiadateľa o tom, kde a ako má podať žiadosť o medzinárodnú ochranu;
  - d) informujú o žiadosti orgány zodpovedné za podmienky prijímania podľa smernice XXX/XXX/EÚ (smernica o podmienkach prijímania).
2. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov spresniť obsah informácií, ktoré sa majú poskytnúť žiadateľom, keď požiadajú o medzinárodnú ochranu. Tieto vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania podľa článku 58.

Článok 27

Registrácia žiadostí o medzinárodnú ochranu

1. Orgány zodpovedné za prijímanie a registráciu žiadostí o medzinárodnú ochranu rýchlo zaregistrujú žiadosť, najneskôr do troch pracovných dní od požiadania. Zaregistrujú aj tieto informácie:
  - a) meno, dátum narodenia, pohlavie a iné osobné údaje žiadateľa;
  - b) typ a číslo akéhokoľvek dokladu totožnosti alebo cestovného dokladu žiadateľa;
  - c) dátum žiadosti, miesto požiadania o medzinárodnú ochranu a orgán, na ktorom sa požiadalo o medzinárodnú ochranu.

Ak členský štát už získal údaje uvedené v písmenách a) a b) pred požiadaním o medzinárodnú ochranu, znovu o ne nežiada.
2. Ak informácie zbiera rozhodujúci orgán alebo iný orgán, ktorý mu pomáha na účel posúdenia žiadosti, v čase registrácie sa môžu zhromaždiť aj ďalšie údaje potrebné na posúdenie žiadosti.
3. Ak je v dôsledku súčasného požiadania o medzinárodnú ochranu neprimeraným počtom štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti zložené v praxi zaregistrovať žiadosti do troch pracovných dní od požiadania

o medzinárodnú ochranu, orgány členského štátu môžu predĺžiť túto lehotu na desať pracovných dní.

4. Zodpovedné orgány uchovávajú každý súbor údajov uvedených v odseku 1 a akékoľvek iné údaje zhromaždené podľa odseku 2 desať rokov od dátumu prijatia konečného rozhodnutia. Údaje sa vymažú po uplynutí uvedeného obdobia alebo ak sa týkajú osoby, ktorá získala občianstvo ktoréhokoľvek členského štátu pred uplynutím uvedeného obdobia, ihneď, ako sa členský štát dozvie, že dotknutá osoba nadobudla občianstvo.

Článok 28

Podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu

1. Žiadateľ podá žiadosť do desiatich pracovných dní od dátumu registrácie žiadosti za predpokladu, že mu bola poskytnutá skutočná možnosť, aby tak urobil v uvedenej lehote.
2. Orgán zodpovedný za prijímanie a registráciu žiadostí o medzinárodnú ochranu poskytne žiadateľovi skutočnú možnosť podať žiadosť v lehote stanovenej v odseku 1.
3. V prípade, že v dôsledku súčasného požiadania o medzinárodnú ochranu neprimeraným počtom štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti je zložitá v praxi umožniť, aby bola žiadosť podaná v lehote stanovenej v odseku 1, zodpovedný orgán poskytne žiadateľovi skutočnú možnosť podať svoju žiadosť najneskôr mesiac od dátumu registrácie žiadosti.
4. Žiadatelia sú povinní pri podávaní žiadosti predložiť všetky skutočnosti uvedené v článku 4 ods. 1 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie), ktoré sú potrebné na zdôvodnenie ich žiadosti. Po podaní žiadosti sú žiadatelia oprávnení poskytnúť akékoľvek ďalšie skutočnosti relevantné pre jej posúdenie do prijatia rozhodnutia o žiadosti v správnom konaní.

Orgán zodpovedný za prijímanie a registráciu žiadostí o medzinárodnú ochranu informuje žiadateľa, že po prijatí rozhodnutia o žiadosti môže predložiť len nové skutočnosti, ktoré sú relevantné pre jeho žiadosť a o ktorých nemohol mať vedomosť v skoršej fáze alebo ktoré sa týkajú zmien jeho situácie.

5. Žiadosti o medzinárodnú ochranu sa podávajú osobne na určenom mieste. Na tento účel sa pri registrácii žiadosti žiadateľovi určí schôdzka s orgánmi zodpovednými za podanie žiadosti.
6. Zodpovedné orgány uchovávajú údaje uvedené v odseku 4 desať rokov od dátumu konečného rozhodnutia. Údaje sa vymažú po uplynutí uvedeného obdobia alebo ak sa týkajú osoby, ktorá získala občianstvo ktoréhokoľvek členského štátu pred uplynutím uvedeného obdobia, ihneď, ako sa členský štát dozvie, že dotknutá osoba nadobudla občianstvo.

Článok 29

Doklady pre žiadateľa

1. Orgány členského štátu, v ktorom sa požiadala o medzinárodnú ochranu, pri registrácii žiadosti poskytnú žiadateľovi doklad, ktorým sa najmä potvrdzuje, že požiadal o medzinárodnú ochranu, a v ktorom sa uvádza, že žiadateľ môže zostať na území

daného členského štátu na účely podania svojej žiadosti, ako je stanovené v tomto nariadení.

2. Orgány členského štátu, v ktorom je podaná žiadosť, do troch pracovných dní od podania žiadosti poskytnú žiadateľovi doklad v jeho vlastnom mene:
  - a) s uvedením totožnosti žiadateľa a aspoň údajov uvedených v článku 27 ods. 1 písm. a) a b), overených a v prípade potreby aktualizovaných, ako aj podobou tváre žiadateľa, podpisom, súčasným miestom pobytu a dátumom podania žiadosti;
  - b) s uvedením orgánu, ktorý doklad vydal, dátumom a miestom vydania a obdobím platnosti dokladu;
  - c) osvedčujúci postavenie jednotlivca ako žiadateľa;
  - d) s uvedením, že žiadateľ má právo zostať na území daného členského štátu, a informáciou, či sa žiadateľ môže voľne pohybovať na území daného členského štátu alebo jeho časti;
  - e) s uvedením, že doklad nie je platným cestovným dokladom a že žiadateľ nemôže bez povolenia cestovať na územie iných členských štátov kým neprebehne konanie o určení členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie);
  - f) s uvedením, či má žiadateľ povolenie vykonávať zárobkovú činnosť.
3. Ak je v rámci konania o určení v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie) iný členský štát určený ako zodpovedný za posúdenie žiadosti, orgány daného členského štátu poskytnú žiadateľovi doklad uvedený v odseku 2 do troch pracovných dní od presunu žiadateľa do daného členského štátu.
4. Doklad uvedený v odseku 2 je platný počas obdobia šiestich mesiacov, ktoré sa zodpovedajúcim spôsobom obnoví, aby sa zaistilo, že platnosť uvedeného dokladu pokrýva obdobie, počas ktorého má žiadateľ právo zostať na území zodpovedného členského štátu.

Obdobie platnosti uvedené na doklade nepredstavuje právo zostať v prípade, že bolo toto právo ukončené alebo pozastavené.
5. Komisia môže prostredníctvom vykonávacích aktov spresniť formu a obsah dokladov, ktoré sa majú poskytnúť žiadateľom pri registrácii a podávaní žiadosti. Tieto vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania podľa článku 58.

Článok 30

Prístup ku konaniu v zariadeniach určených na zaistenie a na hraničných priechodoch

1. Ak okolnosti naznačujú, že štátni príslušníci tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktorí sú zadržívaní alebo ktoré sú zadržívané v zariadeniach určených na zaistenie alebo sa nachádzajú na hraničných priechodoch vrátane tranzitných priestorov na vonkajších hraniciach, by mohli potrebovať medzinárodnú ochranu, zodpovedné orgány im poskytnú informácie o možnosti požiadať o medzinárodnú ochranu najmä ak:
  - a) je pravdepodobné, že takouto osobou je maloletá osoba bez sprievodu;
  - b) existujú zjavné znaky toho, že osoba trpí duševnými alebo inými poruchami, z dôvodu ktorých nie je schopná posúdiť potrebu medzinárodnej ochrany;

- c) osoba prišla z konkrétnej krajiny pôvodu a je pravdepodobné, že potrebuje medzinárodnú ochranu z dôvodu dobre známej situácie v danej tretej krajine.
2. Zodpovedné orgány príjmu potrebné opatrenia na sprístupnenie tlmočnických služieb na zjednodušenie prístupu ku konaniu o medzinárodnej ochrane.
  3. Organizácie a osoby poskytujúce poradenstvo musia mať účinný prístup k štátnym príslušníkom tretích krajín na vonkajších hraniciach, ktorí sú zadržívaní v zariadeniach určených na zaistenie alebo sa nachádzajú na hraničných priechodoch vrátane tranzitných priestorov.

Členské štáty môžu tento prístup obmedziť, ak je to na základe vnútroštátneho práva objektívne nevyhnutné z dôvodov bezpečnosti, verejného poriadku alebo správy dotknutého hraničného priechodu alebo zariadenia určeného na zaistenie, pokiaľ sa tým tento prístup výrazne neobmedzí alebo neznemožní.

Článok 31

Žiadosti v mene manžela, partnera, maloletej osoby alebo závislej dospeljej osoby

1. Žiadateľ môže podať žiadosť v mene svojho manžela alebo partnera v stabilnom a trvalom zväzku, maloletých osôb alebo závislých dospelých osôb bez právnej spôsobilosti.
2. Manžel alebo partner uvedení v odseku 1 musia byť informovaní dôverným spôsobom o príslušných procesných dôsledkoch podania žiadosti v ich mene a o práve samostatne požiadať o medzinárodnú ochranu. Ak manžel alebo partner nesúhlasí s podaním žiadosti v jeho mene, musí sa mu poskytnúť príležitosť podať žiadosť vo svojom mene.
3. Ak žiadateľ do desiatich pracovných dní uvedených v článku 28 ods. 1 nepodá žiadosť v mene svojho manžela alebo partnera, ako je uvedené v odseku 1, manželovi alebo partnerovi sa poskytne príležitosť podať vlastnú žiadosť vo svojom mene v ďalšej desaťdňovej lehote, ktorá začína plynúť od uplynutia prvej desaťdňovej lehoty. Ak manžel alebo partner aj tak nepodá vlastnú žiadosť v lehote týchto ďalších desiatich dní, žiadosť sa zamietne ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, v súlade s postupom stanoveným v článku 39.
4. Ak žiadateľ do desiatich pracovných dní uvedených v článku 28. ods. 1 nepodá žiadosť v mene od neho závislej dospeljej osoby, ako je uvedené v odseku 1, rozhodujúci orgán podá žiadosť v mene danej závislej dospeljej osoby, ak zastáva na základe individuálneho posúdenia jej osobnej situácie názor, že daná závislá dospelá osoba môže potrebovať medzinárodnú ochranu.
5. Ak osoba podala žiadosť v mene svojho manžela, alebo partnera v stabilnom a trvalom zväzku, alebo závislých dospelých osôb bez právnej spôsobilosti, každej z uvedených osôb sa poskytne príležitosť na osobný pohovor.
6. Maloletá osoba má právo podať žiadosť vo vlastnom mene, ak je právne spôsobilá konať v konaniach podľa vnútroštátneho práva dotknutého členského štátu, alebo prostredníctvom dospeljej osoby, ktorá je za ňu zodpovedná podľa práva alebo na základe praxe dotknutého členského štátu, vrátane jej rodičov, alebo iného zákonného alebo obvyklého poskytovateľa starostlivosti, alebo dospelých rodinných príslušníkov v prípade dieťaťa so sprievodom, alebo prostredníctvom opatrovníka v prípade maloletej osoby bez sprievodu.

7. V prípade maloletej osoby so sprievodom sa podanie žiadosti dospelou osobou, ktorá je za ňu zodpovedná, ako sa uvádza v odseku 6, považuje zároveň za podanie žiadosti o medzinárodnú ochranu v mene maloletej osoby.
8. Ak dospelá osoba zodpovedná za maloletú osobu so sprievodom nepožiadala o medzinárodnú ochranu vo svojom mene, maloletá osoba so sprievodom musí byť jasne informovaná o tejto možnosti a o postupe podania žiadosti vo vlastnom mene v čase, keď požiadala o medzinárodnú ochranu.
9. Ak dospelá osoba zodpovedná za maloletú osobu so sprievodom nepodá žiadosť v mene maloletej osoby do desiatich pracovných dní stanovených v článku 28 ods. 1, maloletá osoba musí byť informovaná o možnosti podať žiadosť vo vlastnom mene a poskytne sa jej príležitosť podať takúto žiadosť v ďalšej desaťdňovej lehote, ktorá začína plynúť od uplynutia prvej desaťdňovej lehoty, ak je právne spôsobilá konať v konaniach podľa vnútroštátneho práva dotknutého členského štátu. Ak maloletá osoba nepodá žiadosť vo vlastnom mene v lehote týchto ďalších desiatich dní, žiadosť sa zamietne ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, v súlade s postupom stanoveným v článku 39.
10. Na účel prijatia rozhodnutia o prípustnosti žiadosti v prípade samostatnej žiadosti manžela, partnera alebo maloletej osoby podľa článku 36 ods. 1 písm. d) podlieha žiadosť o medzinárodnú ochranu počiatočnému posúdeniu toho, či existujú skutočnosti týkajúce sa situácie manžela, partnera alebo maloletej osoby, ktorými sa odôvodňuje samostatná žiadosť.

Ak existujú skutočnosti týkajúce sa situácie manžela, partnera alebo maloletej osoby, ktorými sa odôvodňuje samostatná žiadosť, samostatná žiadosť sa posudzuje ďalej s cieľom prijať rozhodnutie o jej merite. Ak takéto skutočnosti neexistujú, samostatná žiadosť sa zamietne ako neprípustná bez toho, aby bolo dotknuté riadne posúdenie žiadosti podanej v mene manžela, partnera alebo maloletej osoby.

Článok 32

Žiadosti maloletých osôb bez sprievodu

1. Maloletá osoba bez sprievodu podáva žiadosť vo vlastnom mene, ak je právne spôsobilá konať v konaniach podľa vnútroštátneho práva dotknutého členského štátu, alebo ju v jej mene podá jej opatrovník. Opatrovník pomáha maloletej osobe bez sprievodu a náležite ju informuje o spôsobe a mieste podania žiadosti.
2. V prípade maloletej osoby bez sprievodu začína desaťdňové obdobie pre podanie žiadosti stanovené v článku 28 ods. 1 plynúť až od momentu ustanovenia opatrovníka maloletej osoby bez sprievodu a ich vzájomného stretnutia. Ak opatrovník nepodá žiadosť v mene maloletej osoby bez sprievodu do desiatich pracovných dní, rozhodujúci orgán podá žiadosť v mene danej maloletej osoby bez sprievodu, ak zastáva na základe individuálneho posúdenia jej osobnej situácie názor, že daná maloletá osoba bez sprievodu môže potrebovať medzinárodnú ochranu.
3. Orgány uvedené v článku 10 smernice 2008/115/ES majú právo podať žiadosť o medzinárodnú ochranu v mene maloletej osoby bez sprievodu, ak sa tieto orgány na základe individuálneho posúdenia jej osobnej situácie domnievajú, že maloletá osoba môže potrebovať medzinárodnú ochranu.

ODDIEL II

KONANIE O POSÚDENÍ ŽIADOSTI

Článok 33

Posúdenie žiadostí

1. Členské štáty posudzujú žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa základných zásad a záruk stanovených v kapitole II.
2. Rozhodujúci orgán prijíma rozhodnutia o žiadostiach o medzinárodnú ochranu po primeranom posúdení prípustnosti alebo merita žiadosti. Rozhodujúci orgán posúdi žiadosti objektívne, nestranne a na individuálnom základe. Na účel posúdenia žiadosti vezme do úvahy:
  - a) príslušné vyhlásenia a dokumentáciu predloženú žiadateľom vrátane informácií o tom, či žiadateľ bol alebo môže byť vystavený prenasledovania alebo vážnemu bezpráviu;
  - b) všetky relevantné, presné a aktuálne informácie o situácii prevládajúcej v krajine pôvodu žiadateľa v čase prijímania rozhodnutia o žiadosti vrátane právnych predpisov krajiny pôvodu a spôsobu ich uplatňovania, ako aj akékoľvek iné relevantné informácie získané od Agentúry Európskej únie pre azyl, od Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov a relevantných organizácií na ochranu ľudských práv alebo z iných zdrojov;
  - c) spoločnú analýzu informácií o krajine pôvodu uvedenú v článku 10 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o Agentúre EÚ pre azyl);
  - d) individuálne postavenie a osobné okolnosti žiadateľa vrátane takých faktorov, ako je pôvod, pohlavie, vek, sexuálna orientácia a rodová identita, s cieľom posúdiť, či by na základe osobných okolností žiadateľa činy, ktorým bol alebo mohol byť žiadateľ vystavený, predstavovali prenasledovanie alebo vážne bezprávie;
  - e) či činnosti, ktoré žiadateľ vykonával od opustenia krajiny pôvodu, boli vykonávané s výlučným alebo hlavným cieľom vytvorenia potrebných podmienok pre požadovanie medzinárodnej ochrany tak, aby sa posúdilo, či by uvedené činnosti spôsobili, že žiadateľ bude vystavený prenasledovaniu alebo vážnemu bezpráviu v prípade návratu do danej krajiny;
  - f) či sa mohlo odôvodnene očakávať, že žiadateľ prijme ochranu inej krajiny, kde by mohol získať štátne občianstvo.
3. Pracovníci posudzujúci žiadosti a prijímajúci rozhodnutia musia mať dostatočné znalosti o príslušných normách uplatniteľných v oblasti azylového a utečeneckého práva. Musia mať v prípade potreby možnosť poradiť sa s expertmi o osobitných otázkach, ako sú otázky týkajúce sa zdravia, kultúrne otázky, otázky náboženstva, problematika detí alebo otázky rodovej rovnosti. V prípade potreby môžu predkladať otázky Agentúre Európskej únie pre azyl v súlade s článkom 9 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o Agentúre EÚ pre azyl).
4. Dokumenty relevantné pre posúdenie žiadostí rozhodujúcim orgánom musia byť na účel tohto posúdenia v prípade potreby preložené.

5. Posúdeniu žiadosti o medzinárodnú ochranu môže byť pridelená priorita podľa základných zásad a záruk kapitoly II najmä ak:
- je pravdepodobné, že žiadosť je opodstatnená;
  - žadateľ má osobitné potreby pri prijímaní v zmysle článku 20 smernice XXX/XXX/EÚ (smernica o podmienkach prijímania) alebo potrebuje osobitné procesné záruky, najmä ak ide o maloletú osobu bez sprievodu.

Článok 34

Trvanie konania

- Posúdenie na účely určenia prípustnosti žiadosti podľa článku 36 ods. 1 nesmie trvať dlhšie ako jeden mesiac od podania žiadosti.
Lehota na toto posúdenie je desať pracovných dní, ak v súlade s článkom 3 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie) členský štát prvej žiadosti uplatňuje koncepcie prvej krajiny azylu alebo bezpečnej tretej krajiny uvedené v článku 36 ods. 1 písm. a) a b).
- Rozhodujúci orgán zabezpečí, aby konanie o merite žiadosti bolo ukončené čo najskôr a najneskôr do šiestich mesiacov od podania žiadosti bez toho, aby bolo dotknuté primerané a úplné posúdenie.
- Rozhodujúci orgán môže predĺžiť lehotu šiestich mesiacov o obdobie maximálne troch mesiacov v prípade, že:
  - nepriemeraný počet štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti žiada o medzinárodnú ochranu súčasne, v dôsledku čoho je v praxi zložité skončiť konanie v šesťmesačnej lehote;
  - konanie zahŕňa zložité skutkové alebo právne otázky.
- Ak sa o žiadosti rozhoduje v rámci konania stanoveného v nariadení (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie), lehota uvedená v odseku 2 začína plynúť od okamihu, keď sa v súlade s uvedeným nariadením určí zodpovedný členský štát, žiadateľ sa zdržiava na území daného členského štátu a bol prevzatý v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie).
- Rozhodujúci orgán môže odložiť skončenie konania, ak nemožno odôvodnene očakávať, že rozhodne v lehotách stanovených v odseku 2 a v článku 40 ods. 4, pokiaľ ide o zrýchlené konanie, v dôsledku nejistej situácie v krajine pôvodu, ktorá je považovaná za dočasnú. V takých prípadoch rozhodujúci orgán:
  - posúdi situáciu v danej krajine pôvodu najmenej raz za dva mesiace;
  - v primeranej lehote informuje dotknutých žiadateľov o dôvodoch odkladu.Členský štát informuje Komisiu a Agentúru Európskej únie pre azyl v primeranom čase o odklade konaní týkajúcich sa danej krajiny pôvodu. Rozhodujúci orgán skončí konanie o posúdení žiadosti vždy najneskôr v lehote 15 mesiacov od podania žiadosti.

ODDIEL III

ROZHODNUTIA O ŽIADOSTIACH

Článok 35

Rozhodnutia rozhodujúceho orgánu

1. Rozhodnutie o žiadosti o medzinárodnú ochranu sa poskytuje písomne a oznámi sa žiadateľovi bez zbytočného odkladu v jazyku, ktorému rozumie alebo o ktorom sa odôvodnene predpokladá, že mu rozumie.
2. Ak je žiadosť zamietnutá ako neprípustná, ako nepodložená so zreteľom na postavenie utečenca alebo postavenie doplnkovej ochrany, ako výslovne spät'vzatá alebo ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, v rozhodnutí musia byť uvedené skutkové a právne dôvody. Informácie o spôsobe napadnutia rozhodnutia o zamietnutí poskytnutia medzinárodnej ochrany sa poskytujú písomne, pokiaľ už neboli žiadateľovi poskytnuté inak.
3. V prípadoch žiadostí v mene manželov, partnerov, maloletých osôb alebo závislých dospelých osôb bez právnej spôsobilosti a vždy, ak je žiadosť založená na rovnakých dôvodoch, môže rozhodujúci orgán prijať jedno rozhodnutie vzťahujúce sa na všetkých žiadateľov, pokiaľ to nevedie k sprístupneniu informácií o osobitných okolnostiach žiadateľa, ktoré by mohlo ohroziť jeho záujmy, a to najmä v prípadoch prenasledovania z dôvodu rodového aspektu, sexuálnej orientácie, rodovej identity alebo veku. V takých prípadoch sa vo vzťahu k dotknutej osobe vydá samostatné rozhodnutie.

Článok 36

Rozhodnutie o prípustnosti žiadosti

1. Rozhodujúci orgán posúdi prípustnosť žiadosti podľa základných zásad a záruk stanovených v kapitole II a zamietne žiadosť ako neprípustnú v prípade ktoréhokoľvek z týchto dôvodov:
  - a) krajina, ktorá nie je členským štátom, sa považuje za prvú krajinu azylu pre žiadateľa podľa článku 44, okrem prípadu ak je jasné, že žiadateľ nebude do tejto krajiny prijatý alebo prijatý spät';
  - b) krajina, ktorá nie je členským štátom, sa považuje za bezpečnú tretiu krajinu pre žiadateľa podľa článku 45, okrem prípadu ak je jasné, že žiadateľ nebude do tejto krajiny prijatý alebo prijatý spät';
  - c) žiadosť predstavuje následnú žiadosť, pričom sa neobjavili ani neboli žiadateľom predložené nové relevantné skutočnosti alebo zistenia súvisiace s posúdením, či žiadateľ spĺňa podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie), alebo týkajúce sa dôvodu neprípustnosti, ktorý sa predtým uplatnil;
  - d) manžel alebo partner alebo maloletá osoba so sprievodom podá žiadosť po tom, čo súhlasila s podaním žiadosti vo svojom mene, a neexistujú skutočnosti týkajúce sa situácie manžela, partnera alebo maloletej osoby, ktoré by odôvodňovali samostatnú žiadosť.

2. Žiadosť sa neposudzuje podľa jej merita v prípadoch, keď žiadosť nie je posúdená v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie), a to ani vtedy, ak iný členský štát udelil žiadateľovi medzinárodnú ochranu, alebo ak je žiadosť zamietnutá ako neprípustná podľa odseku 1.
3. Odsek 1 písm. a) a b) sa neuplatňujú na osobu, ktorej sa poskytla doplnková ochrana, presídlenú v rámci zrýchleného konania v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o presídlení)³⁶.
4. Ak po posúdení žiadosti v súlade s článkom 3 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie) túto žiadosť prvý členský štát, v ktorom bola podaná, považuje za neprípustnú, zodpovedný členský štát nemusí znovu uplatniť ustanovenie odseku 1 písm. a) a b).
5. Ak sa rozhodujúci orgán domnieva *prima facie*, že žiadosť možno zamietnuť ako preukázateľne nepodloženú, nie je povinný vyjadrovať sa k prípustnosti žiadosti.

Článok 37

Rozhodnutie o merite žiadosti

1. Pri posudzovaní merita žiadosti prijme rozhodujúci orgán rozhodnutie o tom, či žiadateľ spĺňa podmienky na priznanie postavenia utečenca, a ak nie, rozhodne, či má žiadateľ nárok na doplnkovú ochranu v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie).
2. Rozhodujúci orgán zamietne žiadosť ako nepodloženú, ak zistil, že žiadateľ nespĺňa podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany podľa nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie).
3. Rozhodujúci orgán vyhlási nepodloženú žiadosť za preukázateľne nepodloženú v prípadoch uvedených v článku 40 ods. 1 písm. a), b), c), d) a e).

Článok 38

Výslovné späťvzatie žiadostí

1. Žiadateľ môže z vlastného podnetu a kedykoľvek počas konania vziať svoju žiadosť späť.
2. Ak žiadateľ výslovne vezme svoju žiadosť späť, rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako výslovne späťvzatej alebo ako nepodloženej, ak rozhodujúci orgán vo fáze, v ktorej je žiadosť výslovne späťvzatá, už rozhodol, že žiadateľ nespĺňa podmienky na priznanie medzinárodnej ochrany podľa nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie).

Článok 39

Konkludentné späťvzatie žiadostí

1. Rozhodujúci orgán zamietne žiadosť ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo v prípade, že:
  - a) žiadateľ nepodal svoju žiadosť podľa článku 28 napriek tomu, že mal skutočnú možnosť tak urobiť;

³⁶ Ú. v. EÚ L [...], [...], s. [...].

- b) manžel, partner alebo maloletá osoba nepodala svoju žiadosť po tom, čo žiadateľ nepodal žiadosť vo svojom mene, ako sa uvádza v článku 31 ods. 3 a 8;
  - c) žiadateľ odmietne spolupracovať tak, že neposkytne potrebné údaje na posúdenie žiadosti a neposkytne svoje odtlačky prstov ani podobu tváre podľa článku 7 ods. 3;
  - d) žiadateľ sa nedostavil na osobný pohovor, aj keď bol povinný dostaviť sa podľa článkov 10 až 12;
  - e) žiadateľ odišiel zo svojho miesta pobytu bez informovania príslušných orgánov alebo bez povolenia, ako sa stanovuje v článku 7 ods. 4;
  - f) žiadateľ si opakovane nespĺnil povinnosti hlásenia sa, ktoré mu boli uložené v súlade s článkom 7 ods. 6.
2. Ak nastanú okolnosti uvedené v odseku 1, rozhodujúci orgán ukončí posudzovanie žiadosti a zašle žiadateľovi písomné oznámenie na miesto bydliska alebo adresu podľa článku 7 ods. 4, ktorým ho informuje, že posudzovanie jeho žiadosti bolo ukončené a že žiadosť bude definitívne zamietnutá ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, pokiaľ sa žiadateľ nenahlási rozhodujúcemu orgánu v lehote jedného mesiaca od zaslania písomného oznámenia.
3. Ak sa žiadateľ nahlási rozhodujúcemu orgánu v rámci daného jednomesačného obdobia a preukáže, že jeho zlyhanie bolo zapríčinené okolnosťami mimo jeho kontroly, rozhodujúci orgán obnoví posudzovanie žiadosti.
4. Ak sa žiadateľ nenahlási rozhodujúcemu orgánu v rámci daného jednomesačného obdobia ani nepreukáže, že jeho zlyhanie bolo zapríčinené okolnosťami mimo jeho kontroly, rozhodujúci orgán bude považovať danú žiadosť za konkludentne späťvzatú.
5. Ak je žiadosť konkludentne späťvzatá, rozhodujúci orgán prijme rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako žiadosti, od ktorej sa odstúpilo, alebo ako nepodloženej žiadosti, ak rozhodujúci orgán vo fáze, v ktorej je žiadosť konkludentne späťvzatá, už rozhodol, že žiadateľ nespĺňa podmienky na priznanie medzinárodnej ochrany podľa nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie).

ODDIEL IV

OSOBITNÉ KONANIA

Článok 40

Zrýchlené konanie

1. Rozhodujúci orgán v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II zrýchli posúdenie merita žiadosti o medzinárodnú ochranu v prípadoch, keď:
- a) žiadateľ pri predkladaní svojej žiadosti a uvádzaní faktov predložil len okolnosti, ktoré nie sú významné pre posúdenie toho, či spĺňa podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie);

- b) žiadateľ poskytol zjavne nekonzistentné a protirečivé, jasne nepravdivé alebo očividne nepravdepodobné vyhlásenia, ktoré protirečia dostatočne overeným informáciám z krajiny pôvodu, čím sa jeho tvrdenie stáva zreteľne nedôveryhodným s ohľadom na to, či spĺňa podmienky na priznanie postavenia osoby, ktorej sa poskytla medzinárodná ochrana v zmysle nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie);
  - c) žiadateľ zavádzal orgány predkladaním nepravdivých informácií alebo falošných dokumentov alebo zadržiavaním relevantných informácií alebo dokumentov, pokiaľ ide o jeho totožnosť alebo štátnu príslušnosť, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na rozhodnutie;
  - d) žiadateľ požiada o medzinárodnú ochranu len s cieľom oneskoriť alebo zmariť výkon skoršieho alebo bližšieho sa rozhodnutia, v dôsledku ktorého bude vyhostení z územia členského štátu;
  - e) tretiu krajinu možno považovať za bezpečnú krajinu pôvodu žiadateľa v zmysle tohto nariadenia;
  - f) žiadateľa možno z vážnych dôvodov považovať za ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členských štátov;
  - g) žiadateľ si neplní povinnosti stanovené v článku 4 ods. 1 a článku 20 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie), okrem prípadu ak preukáže, že jeho zlyhanie bolo zapríčinené okolnosťami mimo jeho kontroly;
  - h) žiadosť je následná žiadosť, ak je žiadosť tak jasne bezpredmetná alebo podvodná, že nemá zrejmu možnosť uspieť.
2. Rozhodujúci orgán skončí zrýchlené konanie v lehote do dvoch mesiacov od podania žiadosti. Výnimočne, v prípadoch uvedených v odseku 1 písm. d), rozhodujúci orgán ukončí zrýchlené konanie v lehote do ôsmich pracovných dní.
3. Ak sa o žiadosti rozhoduje v rámci konania stanoveného v nariadení (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie), lehoty uvedené v odseku 2 začínajú plynúť od okamihu, keď sa v súlade s uvedeným nariadením určí zodpovedný členský štát, žiadateľ sa zdržiava na území daného členského štátu a bol prevzatý v súlade s nariadením (EÚ) č. XXX/XXX (dublinské nariadenie).
4. Ak sa rozhodujúci orgán domnieva, že posúdenie žiadosti zahŕňa vecné alebo právne otázky, ktorých posúdenie je zložité na to, aby sa uskutočnilo v rámci zrýchleného konania, môže pokračovať v posudzovaní merita v súlade s článkami 34 a 37. V takom prípade alebo v prípadoch, ak nemožno prijať rozhodnutie v lehotách uvedených v odseku 2, musí byť dotknutý žiadateľ informovaný o zmene konania.
5. Zrýchlené konanie sa môže uplatniť na maloleté osoby bez sprievodu len v prípade, že:
- a) žiadateľ pochádza z tretej krajiny považovanej za bezpečnú krajinu pôvodu v súlade s podmienkami stanovenými v článku 47;
  - b) žiadateľ môže byť z vážnych dôvodov považovaný za ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členského štátu, alebo bol na základe vnútroštátneho práva nútené vyhostený z vážnych príčin súvisiacich s verejnou bezpečnosťou alebo verejným poriadkom.

Článok 41

Konanie na hraniciach

1. Rozhodujúci orgán môže podľa základných zásad a záruk stanovených v kapitole II prijať rozhodnutie o žiadosti na hraniciach alebo v tranzitných priestoroch členského štátu o:
  - a) prípustnosti požiadania uskutočneného na týchto miestach podľa článku 36 ods. 1; alebo
  - b) merite žiadosti v prípadoch podliehajúcich zrýchlenému konaniu podľa článku 40.
2. Rozhodnutie uvedené v odseku 1 sa prijme čo najskôr bez toho, aby bolo dotknuté primerané a úplné posúdenie žiadosti, najneskôr však do štyroch týždňov od podania žiadosti.
3. Ak sa neprijme konečné rozhodnutie do štyroch týždňov podľa odseku 2, žiadateľ už nesmie byť držaný na hranici alebo v tranzitných priestoroch a povolí sa mu vstup na územie členského štátu s cieľom vybavenia jeho žiadosti podľa ostatných ustanovení tohto nariadenia.
4. V prípade príchodu neprimeraného počtu štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osôb bez štátnej príslušnosti, ktorí podali na hranici alebo v tranzitnom priestore žiadosť o medzinárodnú ochranu, keď je na týchto miestach prakticky zložitá uplatňovať ustanovenia odseku 1, možno konanie na hraniciach uplatňovať aj na miestach v blízkosti hraníc alebo tranzitného priestoru.
5. Konanie na hraniciach sa môže uplatniť na maloleté osoby bez sprievodu v súlade s článkami 8 až 11 smernice (EÚ) č. XXX/XXX (smernica o podmienkach prijímania) len v prípade, ak:
  - a) žiadateľ pochádza z tretej krajiny považovanej za bezpečnú krajinu pôvodu v súlade s podmienkami stanovenými v článku 47;
  - b) žiadateľa možno z vážnych dôvodov považovať za ohrozenie národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku členského štátu, alebo bol na základe vnútroštátneho práva nútené vyhostený z vážnych príčin súvisiacich s verejnou bezpečnosťou alebo verejným poriadkom;
  - c) existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že tretia krajina je bezpečnou treťou krajinou pre žiadateľa v súlade s podmienkami článku 45;
  - d) žiadateľ zavádzal orgány predkladaním nepravdivých informácií alebo falošných dokumentov, alebo zadržívaním relevantných informácií alebo dokumentov, pokiaľ ide o jeho totožnosť alebo štátnu príslušnosť, ktoré by mohli mať negatívny vplyv na rozhodnutie.

Písmeno d) sa uplatňuje len v prípadoch, ak sa možno opodstatnene domnievať, že žiadateľ sa snaží zatajovať relevantné skutočnosti, ktoré by pravdepodobne viedli k rozhodnutiu o zamietnutí poskytnutia medzinárodnej ochrany, a za predpokladu, že žiadateľovi bola poskytnutá skutočná možnosť, aby poskytol podložené zdôvodnenie svojho konania.

Článok 42

Následné žiadosti

1. Po tom, čo bola predchádzajúca žiadosť zamietnutá konečným rozhodnutím, akékoľvek ďalšie požiadanie rovnakým žiadateľom v ktoromkoľvek členskom štáte považuje zodpovedný členský štát za následnú žiadosť.
2. Následná žiadosť je predmetom predbežného posúdenia, v ktorom rozhodujúci orgán zistí, či sa objavili alebo či žiadateľ prekladá také relevantné nové skutočnosti alebo zistenia, ktoré výrazne zvyšujú pravdepodobnosť, že žiadateľ splní podmienky na priznanie medzinárodnej ochrany v zmysle nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie) alebo ktoré sa týkajú príčin, z dôvodu ktorých bola predchádzajúca žiadosť zamietnutá ako neprípustná.
3. Predbežné posúdenie sa vykoná na základe písomných podaní a osobného pohovoru v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II. Od osobného pohovoru sa však môže upustiť v tých prípadoch, ak je z písomných podaní jasné, že žiadosť neobsahuje relevantné nové skutočnosti alebo zistenia, alebo že je jasne bezpredmetná, alebo nemá zrejmu možnosť uspieť.
4. Nové konanie o posúdení žiadosti o medzinárodnú ochranu sa začne, ak:
  - a) sa objavili alebo žiadateľ predložil relevantné nové skutočnosti alebo zistenia, ako je uvedené v odseku 2 písm. a);
  - b) žiadateľ nebol schopný, aj keď bez vlastného pričinenia, predložiť všetky skutočnosti alebo zistenia počas konania v súvislosti so skoršou žiadosťou, okrem prípadu, že aj napriek nenaplneniu podmienky z prvej časti tejto vety sa nezohľadnenie uvedených skutočností alebo zistení javí ako neopodstatnené.
5. V prípade, že nie sú splnené podmienky na začatie nového konania, ako je stanovené v odseku 4, rozhodujúci orgán zamietne žiadosť ako neprípustnú alebo ako preukázateľne nepodloženú, ak je žiadosť tak jasne bezpredmetná alebo podvodná, že nemá zrejmu možnosť uspieť.

Článok 43

Výnimka z práva zostať na území v prípade následných žiadostí

Bez toho, aby bola dotknutá zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia, členské štáty môžu stanoviť výnimku z práva zostať na ich území a odchyliť sa od článku 54 ods. 1, ak:

- a) následnú žiadosť zamietol rozhodujúci orgán ako neprípustnú alebo preukázateľne nepodloženú;
- b) sa uskutočnila druhá alebo ďalšia následná žiadosť v ktoromkoľvek členskom štáte po konečnom rozhodnutí, ktorým sa zamietla predchádzajúca následná žiadosť ako neprípustná, nepodložená alebo preukázateľne nepodložená.

ODDIEL V

KONCEPCIE BEZPEČNEJ KRAJINY

Článok 44

Koncepcia prvej krajiny azylu

1. Tretia krajina sa považuje za prvú krajinu azylu konkrétneho žiadateľa za predpokladu, že:

- a) žiadateľovi sa poskytla ochrana v súlade so Ženevským dohovorom v danej krajine pred cestou do Únie a uvedenú ochranu môže stále prijať; alebo
  - b) žiadateľovi sa poskytla iná dostatočná ochrana v danej krajine pred cestou do Únie a uvedenú ochranu môže stále prijať.
2. Rozhodujúci orgán považuje ochranu žiadateľa za dostatočnú v zmysle odseku 1 písm. b), keď je presvedčený, že:
- a) nedochádza k ohrozeniu života ani slobody z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania politického názoru;
  - b) neexistuje riziko vážneho bezprávia, ako sa vymedzuje v nariadení (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie);
  - c) rešpektuje sa zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia podľa Ženevského dohovoru;
  - d) rešpektuje sa zákaz odsunu, ktorý by porušil právo na ochranu pred mučením, krutosťou, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním, ako je uvedené v medzinárodnom práve;
  - e) je priznané právo na zákonný pobyt;
  - f) je poskytnutý primeraný prístup na trh práce, k azylovým zariadeniam, zdravotnej starostlivosti a vzdelávaniu; a
  - g) je priznané právo na zlúčenie rodiny v súlade s medzinárodnými normami v oblasti ľudských práv.
3. Predtým zamietnutím žiadosti ako neprípustnej podľa článku 36 ods. 1 písm. a) sa žiadateľovi pri podávaní žiadosti a počas pohovoru o prípustnosti žiadosti poskytne možnosť vzniesť námietku voči uplatneniu koncepcie prvej krajiny azylu na jeho konkrétnu situáciu.
4. Pokiaľ ide o maloleté osoby bez sprievodu, koncepcia prvej krajiny azylu sa môže uplatniť len vtedy, ak orgány členských štátov najprv dostali od orgánov dotknutej tretej krajiny uistenie o tom, že maloletá osoba bez sprievodu bude danými orgánmi prevzatá a že sa jej ihneď poskytne jedna z foriem ochrany uvedených v odseku 1.
5. Ak je žiadosť zamietnutá ako neprípustná na základe uplatnenia koncepcie prvej krajiny azylu, rozhodujúci orgán:
- a) o tom informuje žiadateľa;
  - b) poskytne žiadateľovi dokument, ktorým informuje orgány tejto tretej krajiny v jazyku tejto krajiny, že sa meritum žiadosti neposudzovalo v dôsledku uplatnenia koncepcie prvej krajiny azylu.
6. Ak dotknutá tretia krajina neprijme alebo neprijme späť žiadateľa na svoje územie, rozhodujúci orgán zruší rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako neprípustnej a poskytne prístup ku konaniu v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II a oddiele I kapitoly III.
7. Členské štáty každoročne informujú Komisiu a Agentúru Európskej únie pre azyl o krajinách, na ktoré sa uplatňuje koncepcia prvej krajiny azylu.

Koncepcia bezpečnej tretej krajiny

1. Tretia krajina je označená ako bezpečná tretia krajina za predpokladu, že:
  - a) nedochádza k ohrozeniu života ani slobody z dôvodu rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania politického názoru;
  - b) neexistuje riziko vážneho bezprávia, ako sa vymedzuje v nariadení (EÚ) č. XXX/XXX;
  - c) rešpektuje sa zásada zákazu vyhostenia alebo vrátenia podľa Ženevského dohovoru;
  - d) rešpektuje sa zákaz odsunu, ktorý by porušil právo na ochranu pred mučením, krutosťou, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním, ako je uvedené v medzinárodnom práve,
  - e) existuje možnosť získať ochranu v súlade s vecnými normami Ženevského dohovoru, prípadne dostatočná ochrana, ako sa uvádza v článku 44 ods. 2.

Posúdenie toho, či možno tretiu krajinu označiť ako bezpečnú krajinu v súlade s týmto nariadením, je založené na súbore zdrojov informácií, a to najmä informácií od členských štátov, Agentúry Európskej únie pre azyl, Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, Rady Európy a iných relevantných medzinárodných organizácií.

2. Koncepcia bezpečnej tretej krajiny sa uplatňuje:
  - a) ak bola tretia krajina označená ako bezpečná tretia krajina v súlade s článkom 50;
  - b) ak je tretia krajina označená ako bezpečná tretia krajina na úrovni Únie; alebo
  - c) v jednotlivých prípadoch v súvislosti s konkrétnym žiadateľom.
3. Rozhodujúci orgán považuje tretiu krajinu za bezpečnú tretiu krajinu pre konkrétneho žiadateľa po individuálnom posúdení žiadosti, len ak je presvedčený o bezpečnosti tejto tretej krajiny pre konkrétneho žiadateľa v súlade s kritériami stanovenými v odseku 1 a zistil, že:
  - a) existuje väzba medzi žiadateľom a dotknutou treťou krajinou, na základe ktorej by bolo odôvodnené, aby táto osoba odišla do tejto krajiny, a to aj preto, že žiadateľ prechádzal cez túto tretiu krajinu, ktorá je geograficky blízko ku krajine pôvodu žiadateľa;
  - b) žiadateľ nepredložil žiadne závažné dôvody, aby sa táto krajina nepovažovala za bezpečnú tretiu krajinu v jeho konkrétnej situácii.
4. Pred zamietnutím žiadosti ako neprípustnej podľa článku 36 ods. 1 písm. b) sa žiadateľovi pri podávaní žiadosti a počas pohovoru o prípustnosti žiadosti poskytne možnosť vzniesť námietku voči uplatneniu koncepcie bezpečnej tretej krajiny na jeho konkrétnu situáciu.
5. Pokiaľ ide o maloleté osoby bez sprievodu, koncepcia bezpečnej tretej krajiny sa môže uplatniť len vtedy, ak orgány členských štátov najprv dostali od orgánov dotknutej tretej krajiny potvrdenie o tom, že maloletá osoba bez sprievodu bude

danými orgánmi prevzatá a že bude mať ihneď prístup k jednej z foriem ochrany uvedených v odseku 1 písm. e).

6. Ak je žiadosť zamietnutá ako neprípustná na základe uplatnenia koncepcie bezpečnej tretej krajiny azylu, rozhodujúci orgán:
  - a) o tom informuje žiadateľa; a
  - b) poskytne žiadateľovi dokument, ktorým informuje orgány danej tretej krajiny v jazyku danej krajiny, že sa meritum žiadosti neposudzovalo v dôsledku uplatnenia koncepcie bezpečnej tretej krajiny.
7. Ak dotknutá tretia krajina neprijme alebo neprijme späť žiadateľa na svoje územie, rozhodujúci orgán zruší rozhodnutie o zamietnutí žiadosti ako neprípustnej a poskytne prístup ku konaniu v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II a oddiele I kapitoly III.

Článok 46

Označenie bezpečných tretích krajín na úrovni Únie

1. Tretie krajiny sú označené ako bezpečné tretie krajiny na úrovni Únie v súlade s podmienkami stanovenými v článku 45 ods. 1.
2. Komisia s pomocou Agentúry Európskej únie pre azyl a na základe iných zdrojov informácií uvedených v článku 45 ods. 1 druhom pododseku pravidelne posudzuje situáciu v tretích krajinách, ktoré sú označené ako bezpečné tretie krajiny na úrovni Únie.
3. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty s cieľom pozastaviť označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny na úrovni Únie na základe podmienok stanovených v článku 49.

Článok 47

Koncepcia bezpečnej krajiny pôvodu

1. Tretia krajina môže byť označená za bezpečnú krajinu pôvodu v súlade s týmto nariadením, ak na základe právneho stavu, uplatňovania práva v rámci demokratického systému a všeobecných politických okolností možno preukázať, že v nej vo všeobecnosti nedochádza k prenasledovaniu, ako je vymedzené v článku 9 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie), mučeniu ani neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, a že v nej neexistuje hrozba neselektívneho násillia v situáciách medzinárodných alebo vnútorných ozbrojených konfliktov.
2. Posúdenie toho, či možno tretiu krajinu označiť ako bezpečnú krajinu pôvodu v súlade s týmto nariadením, je založené na súbore zdrojov informácií, a to najmä informácií od členských štátov, Agentúry Európskej únie pre azyl, Európskej služby pre vonkajšiu činnosť, Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, Rady Európy, ako aj iných relevantných organizácií, a zohľadní sa v ňom spoločná analýza informácií o krajine pôvodu podľa článku 10 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o Agentúre EÚ pre azyl).
3. Pri tomto posudzovaní sa okrem iného vezme do úvahy, v akom rozsahu sa poskytuje ochrana pred prenasledovaním alebo zlým zaobchádzaním prostredníctvom:

- a) príslušných právnych predpisov danej krajiny a spôsobu ich uplatňovania;
  - b) rešpektovania práv a slobôd uvedených v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd alebo v Medzinárodnom pakte o občianskych a politických právach, alebo v Dohovore Organizácie Spojených národov proti mučeniu, najmä pokiaľ ide o práva, z ktorých podľa článku 15 ods. 2 uvedeného Európskeho dohovoru nemožno urobiť výnimku;
  - c) neexistencie náznakov o prípadoch vysťahovania, vyhostenia alebo extradície vlastných občanov do tretích krajín, v prípade ktorých existuje okrem iného riziko, že by boli vystavení trestu smrti, mučeniu prenasledovaniu alebo inému neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, alebo v ktorých by ich životy alebo sloboda boli ohrozené z dôvodu ich rasy, náboženstva, národnosti, sexuálnej orientácie, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo politickému názoru, alebo v prípade ktorých hrozí závažné riziko vysťahovania, vyhostenia alebo extradície do inej tretej krajiny;
  - d) zavedenia systému účinných opravných prostriedkov proti porušovaniu týchto práv a slobôd.
4. Tretiu krajinu, ktorá bola v súlade s týmto nariadením označená ako bezpečná krajina pôvodu, možno po individuálnom posúdení žiadosti považovať za bezpečnú krajinu pôvodu pre konkrétneho žiadateľa, iba ak:
- a) je štátnym príslušníkom tejto krajiny; alebo
  - b) je osobou bez štátnej príslušnosti a predtým sa v tejto krajine zvyčajne zdržiaval; a
  - c) nepredložil žiadne závažné dôvody na to, aby sa táto krajina nepovažovala za bezpečnú krajinu pôvodu v jeho konkrétnej situácii.

Článok 48

Určenie bezpečných krajín pôvodu na úrovni Únie

1. Tretie krajiny uvedené v zozname v prílohe 1 k tomuto nariadeniu sú označené ako bezpečné krajiny pôvodu na úrovni Únie v súlade s podmienkami stanovenými v článku 47.
2. Komisia pravidelne posudzuje situáciu v tretích krajinách, ktoré sú v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu, s pomocou Agentúry Únie pre azyl a na základe iných zdrojov informácií uvedených v článku 45 ods. 2.
3. V súlade s článkom 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (nariadenie o Agentúre EÚ pre azyl) môže Komisia požiadať Agentúru Európskej únie pre azyl, aby jej poskytla informácie o konkrétnych tretích krajinách, v súvislosti s ktorými by sa mohlo uvažovať o ich zaradení do spoločného zoznamu EÚ týkajúceho sa bezpečných krajín pôvodu.
4. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty s cieľom pozastaviť uvádzanie tretej krajiny v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu na základe podmienok stanovených v článku 49.

Článok 49

Pozastavenie a odstránenie označenia tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny na úrovni EÚ alebo zo spoločného zoznamu EÚ týkajúceho sa bezpečných krajín pôvodu

1. V prípade náhlych zmien situácie v tretej krajine, ktorá je označená ako bezpečná tretia krajina na úrovni EÚ alebo ktorá je v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu, Komisia vykoná odôvodnené posúdenie, či uvedená krajina spĺňa podmienky stanovené v článku 45 alebo článku 47 a ak sa Komisia domnieva, že tieto podmienky prestala spĺňať, prijme delegovaný akt o pozastavení označovania tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny na úrovni Únie alebo o pozastavení uvádzania uvedenej tretej krajiny v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu na obdobie šiestich mesiacov.
2. Komisia priebežne preskúma situáciu v danej tretej krajine so zohľadnením, okrem iného, informácií poskytnutých členskými štátmi o následných zmenách situácie v danej krajine.
3. Ak Komisia prijala delegovaný akt v súlade s odsekom 1, ktorým sa pozastavuje označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny na úrovni Únie alebo ktorým sa pozastavuje uvádzanie tretej krajiny v spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu, v lehote do troch mesiacov od dátumu prijatia uvedeného delegovaného aktu predloží návrh v súlade s riadnym legislatívnym postupom na zmenu tohto nariadenia s cieľom vyňať uvedenú tretiu krajinu z označenia bezpečných tretích krajín na úrovni Únie alebo zo spoločného zoznamu EÚ týkajúceho sa bezpečných krajín pôvodu.
4. V prípade, že takýto návrh Komisia nepredloží do troch mesiacov od prijatia delegovaného aktu, ako sa uvádza v odseku 2, delegovaný akt, ktorým sa pozastavuje označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny na úrovni Únie alebo ktorým sa pozastavuje uvádzanie tretej krajiny na spoločnom zozname EÚ týkajúcom sa bezpečných krajín pôvodu, stratí účinnosť. Ak Komisia takýto návrh predloží do troch mesiacov, je splnomocnená na základe odôvodneného posúdenia predĺžiť platnosť uvedeného delegovaného aktu o obdobie šiestich mesiacov s možnosťou ešte jedenkrát obnoviť toto predĺženie.

Článok 50

Označenie tretích krajín ako bezpečné tretie krajiny alebo bezpečná krajina pôvodu na vnútroštátnej úrovni

1. Počas obdobia piatich rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia môžu členské štáty ponechať v platnosti alebo zaviesť právne predpisy, ktorými sa umožňuje vnútroštátne označenie iných bezpečných tretích krajín alebo bezpečných krajín pôvodu, než sú tie, ktoré sú uvedené v spoločnom zozname EÚ v prílohe 1, na účely posúdenia žiadostí o medzinárodnú ochranu.
2. Ak je označenie tretej krajiny ako bezpečnej tretej krajiny pozastavené na úrovni Únie alebo ak bolo uvedenie tretej krajiny v spoločnom zozname EÚ uvedenom v prílohe 1 k tomuto nariadeniu pozastavené podľa článku 49 ods. 1, členské štáty nemôžu uvedenú krajinu označiť za bezpečnú tretiu krajinu alebo bezpečnú tretiu krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni, ani neuplatnia koncepciu bezpečnej tretej krajiny na *ad hoc* základe v súvislosti s konkrétnym žiadateľom.
3. Ak tretia krajina prestane byť označená ako bezpečná tretia krajina na úrovni Únie alebo ak bola tretia krajina odstránená zo spoločného zoznamu EÚ uvedeného v prílohe I k nariadeniu v súlade s riadnym legislatívnym postupom, členský štát môže informovať Komisiu, že sa domnieva, že na základe zmien situácie v danej krajine znovu spĺňa podmienky stanovené v článku 45 ods. 1 a článku 47.

Oznámenie musí obsahovať odôvodnené posúdenie splnenia podmienok danou krajinou, ktoré sú stanovené v článku 45 ods. 1 a článku 47 vrátane vysvetlenia osobitných zmien situácie danej tretej krajiny, z dôvodu ktorých krajina znovu spĺňa uvedené podmienky.

Oznamujúci členský štát môže označiť danú tretiu krajinu za bezpečnú tretiu krajinu alebo ako bezpečnú tretiu krajinu pôvodu na vnútroštátnej úrovni len za predpokladu, že Komisia voči danému označeniu nenamieta.

4. Členské štáty informujú Komisiu a Agentúru Európskej únie pre azyl o tretích krajinách, ktoré sú označené ako bezpečné tretie krajiny alebo bezpečné krajiny pôvodu na vnútroštátnej úrovni ihneď po tomto označení. Členské štáty informujú Komisiu a agentúru raz ročne o iných bezpečných tretích krajinách, na ktoré sa táto koncepcia uplatňuje na *ad hoc* základe v súvislosti s konkrétnymi žiadateľmi.

KAPITOLA IV

KONANIE O ODŇATÍ MEDZINÁRODNEJ OCHRANY

Článok 51

Odňatie medzinárodnej ochrany

Rozhodujúci orgán začne posúdenie s cieľom odňať medzinárodnú ochranu konkrétnej osobe, keď sa objavia nové skutočnosti alebo zistenia naznačujúce, že je dôvodné prehodnotiť platnosť jej medzinárodnej ochrany, a to najmä v prípadoch uvedených v článkoch 15 a 21 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie).

Článok 52

Procesné pravidlá

1. Ak príslušný orgán posudzuje odňatie medzinárodnej ochrany štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti, a to aj v súvislosti s pravidelným preskúmaním postavenia uvedeným v článkoch 15 a 21 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie), dotknutá osoba má najmä tieto záruky:
  - a) je písomne informovaná o tom, že príslušný orgán opätovne posudzuje, či spĺňa podmienky na poskytnutie medzinárodnej ochrany, a o dôvodoch tohto opätovného posúdenia; a
  - b) poskytne sa jej príležitosť predložiť v primeranej lehote prostredníctvom písomného vyhlásenia alebo osobného pohovoru dôvody, prečo by jej medzinárodná ochrana nemala byť odňatá.
2. Na účely odseku 1 členské štáty zabezpečia, aby:
  - a) mohol príslušný orgán dostať presné a aktuálne informácie z rôznych zdrojov, ako sú v prípade potreby informácie o všeobecnej situácii v krajinách pôvodu dotknutých osôb, ktoré poskytuje Agentúra Európskej únie pre azyl a Vysoký komisár Organizácie Spojených národov pre utečencov a
  - b) v prípade, ak sa na účely opätovného posúdenia medzinárodnej ochrany zbierajú informácie o jednotlivom prípade, sa tieto informácie nezískali od pôvodcov prenasledovania alebo vážneho bezprávia takým spôsobom, ktorý by mal za následok, že títo pôvodcovia by boli priamo informovaní o skutočnosti, že dotknutá osoba, ktorej postavenie sa opätovne posudzuje, je osobou, ktorej

sa poskytla medzinárodná ochrana, alebo ktorý by ohrozil fyzickú integritu tejto osoby alebo na nej závislých osôb, alebo slobodu a bezpečnosť jej rodinných príslušníkov, ktorí stále žijú v krajine pôvodu.

3. Rozhodnutie príslušného orgánu o odňatí medzinárodnej ochrany sa vydáva písomne. V tomto rozhodnutí sa písomne uvedú skutkové a právne dôvody, ako aj informácie ako napadnúť toto rozhodnutie.
4. Po prijatí rozhodnutia rozhodujúceho orgánu o odňatí medzinárodnej ochrany, sa uplatňujú ustanovenia článku 8 ods. 3 a články 15 až 18.
5. Odchyľne od odsekov 1 až 4 tohto článku medzinárodná ochrana členských štátov zanikne, ak sa osoba, ktorej sa poskytla medzinárodná ochrana, jednoznačne svojho uznania vzdala. Medzinárodná ochrana takisto zaniká, ak sa osoba, ktorej sa poskytla medzinárodná ochrana, stane štátnym príslušníkom členského štátu, ktorý jej poskytol medzinárodnú pomoc.

KAPITOLA V

ODVOLACIE KONANIE

Článok 53

Právo na účinný prostriedok nápravy

1. Žiadatelia majú právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom alebo tribunálom v súlade so základnými zásadami a zárukami stanovenými v kapitole II proti:
  - a) rozhodnutiu o ich žiadosti o medzinárodnú ochranu vrátane rozhodnutia:
    - i) ktorým sa zamietá žiadosť ako neprípustná podľa článku 36 ods. 1;
    - ii) ktorým sa zamietá žiadosť ako nepodložená alebo preukázateľne nepodložená v súvislosti s postavením utečenca alebo postavením doplnkovej ochrany podľa článku 37 ods. 2 a 3 alebo článku 42 ods. 4;
    - iii) ktorým sa zamietá žiadosť ako výslovne späťvzatá alebo ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, podľa článkov 38 a 39;
    - iv) prijatého na základe konania na hraniciach, ako sa uvádza v článku 41.
  - b) rozhodnutiu o odňatí medzinárodnej ochrany podľa článku 52.
2. Osoby uznané za oprávnené na doplnkovú ochranu majú právo na účinný prostriedok nápravy proti rozhodnutiu, ktorým sa žiadosť zamietá ako nepodložená v súvislosti s postavením utečenca.
3. Účinný prostriedok nápravy v zmysle odseku 1 zabezpečuje úplné posúdenie potrieb medzinárodnej ochrany *ex nunc* podľa nariadenia (EÚ) č. XXX/XXX (kvalifikačné nariadenie).

Žiadateľ môže predložiť len nové skutočnosti, ktoré sú relevantné pre posúdenie jeho žiadosti a o ktorých nemohol mať vedomosť v skoršej fáze alebo ktoré sa týkajú zmien jeho situácie.

4. Súdny alebo tribunálny majú prostredníctvom rozhodujúceho orgánu, žiadateľa alebo inak prístup ku všeobecným informáciám uvedeným v článku 33 ods. 2 písm. b) a c).
5. Dokumenty relevantné na posúdenie žiadostí súdmi alebo tribunálmi v odvolacom konaní sa musia v prípade potreby preložiť, ak už neboli preložené v súlade s článkom 33 ods. 4.
6. Žiadatelia podávajú odvolania proti akémukoľvek rozhodnutiu uvedenému v odseku 1:
  - a) v lehote jedného týždňa v prípade rozhodnutia, ktorým sa zamieta následná žiadosť ako neprípustná alebo preukázateľne nepodložená;
  - b) v lehote dvoch týždňov v prípade rozhodnutia, ktorým sa zamieta žiadosť ako neprípustná alebo v prípade rozhodnutia, ktorým sa zamieta žiadosť ako výslovne spät'vzatá alebo ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, alebo v prípade rozhodnutia, ktorým sa zamieta žiadosť ako nepodložená alebo preukázateľne nepodložená v súvislosti s postavením utečenca alebo postavením doplnkovej ochrany, na základe zrýchleného konania alebo konania na hraniciach, alebo pokiaľ je žiadateľ zaistený;
  - c) v lehote jedného mesiaca v prípade rozhodnutia, ktorým sa zamietla žiadosť ako nepodložená alebo preukázateľne nepodložená v súvislosti s postavením utečenca alebo postavením doplnkovej ochrany, ak nie je posúdenie zrýchlené, alebo v prípade rozhodnutia o odňatí medzinárodnej ochrany.

Na účely písmena b) môžu členské štáty zabezpečiť preskúmanie *ex offio* rozhodnutí prijatých na základe konania na hraniciach.

Lehoty stanovené v tomto odseku začínajú plynúť od dátumu oznámenia rozhodnutia rozhodujúceho orgánu žiadateľovi alebo od okamihu určenia právneho zástupcu alebo poradcu, ak žiadateľ požiadal o bezplatnú právnu pomoc a zastúpenie.

Článok 54

Odkladný účinok odvolania

1. Zodpovedný členský štát umožní žiadateľom zostať na jeho území dovtedy, kým neuplynie lehota na uplatnenie ich práva na účinný prostriedok nápravy, a ak sa takéto právo uplatnilo, dovtedy, kým sa o prostriedku nápravy nerozhodne.
2. Súd alebo tribunál má právomoc rozhodnúť, či žiadateľ môže alebo nemôže zostať na území zodpovedného členského štátu, a to buď na žiadosť žiadateľa, alebo z úradnej moci, ak je právo žiadateľa zostať v členskom štáte ukončené v dôsledku ktorejkoľvek z týchto kategórií rozhodnutí:
  - a) rozhodnutie, na základe ktorého sa žiadosť považuje za preukázateľne nepodloženú alebo ktorým sa zamieta žiadosť ako nepodložená v súvislosti s postavením utečenca alebo postavením doplnkovej ochrany v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje zrýchlené konanie alebo konanie na hraniciach;
  - b) rozhodnutie, ktorým sa zamieta žiadosť ako neprípustná podľa článku 36 ods. 1 písm. a) a c);
  - c) rozhodnutie, ktorým sa zamieta žiadosť ako výslovne spät'vzatá alebo ako žiadosť, od ktorej sa odstúpilo, v súlade s článkom 38, resp. článkom 39.
3. Súd alebo tribunál má právomoc rozhodnúť o tom, či žiadateľ môže alebo nemôže zostať na území zodpovedného členského štátu za predpokladu, že:

- a) žiadateľ má k dispozícii potrebné tlmočenie, právnu pomoc a dostatok času na prípravu žiadosti a predloženie argumentov súdu v prospech priznania práva zostať na území dovtedy, kým nebude rozhodnuté o prostriedku nápravy a
  - b) v rámci posúdenia žiadosti o povolenie zostať na území zodpovedného členského štátu súd alebo tribunál posúdi rozhodnutie o zamietnutí poskytnutia medzinárodnej ochrany z vecného a právneho hľadiska.
4. Členské štáty umožnia žiadateľovi zostať na ich území dovtedy, kým nebude známy výsledok konania, v ktorom sa rozhodne, či žiadateľ môže alebo nemôže zostať na území. Uvedené rozhodnutie sa prijme do jedného mesiaca od podania odvolania.
5. Žiadateľ, ktorý podá ďalšie odvolanie proti prvému alebo následnému rozhodnutiu o odvolaní, nemá právo zostať na území členského štátu, pokiaľ súd alebo tribunál nerozhodne inak na žiadosť žiadateľa alebo z úradnej moci. Uvedené rozhodnutie sa prijme do jedného mesiaca od podania daného ďalšieho odvolania.

Článok 55

Trvanie odvolania prvého stupňa

1. Bez toho, aby bolo dotknuté primerané a úplné posúdenie odvolania, súdy alebo tribunály rozhodnú o odvolaní prvého stupňa v týchto lehotách od podania odvolania:
  - a) v lehote do šiestich mesiacov v prípade rozhodnutia, ktorým sa zamietajú žiadosti ako nepodložené alebo preukázateľne nepodložené v súvislosti s postavením utečenca alebo postavením doplnkovej ochrany, ak nie je posúdenie zrýchlené, alebo v prípade rozhodnutia o odňatí medzinárodnej ochrany;
  - b) v lehote do dvoch mesiacov v prípade rozhodnutia, ktorým sa zamietajú žiadosti ako neprípustné alebo v prípade rozhodnutia, ktorým sa zamietajú žiadosti ako výslovne späťvzaté alebo ako žiadosti, od ktorej sa odstúpilo, alebo ako nepodložené alebo preukázateľne nepodložené v súvislosti s postavením utečenca alebo postavením doplnkovej ochrany, na základe zrýchleného konania alebo konania na hraniciach, alebo pokiaľ je žiadateľ zaistený;
  - c) v lehote do jedného mesiaca v prípade rozhodnutia, ktorým sa zamietajú následné žiadosti ako neprípustné alebo preukázateľne nepodložené.
2. V prípadoch so zložitými vecnými alebo právnymi otázkami môžu byť lehoty stanovené v odseku 1 predĺžené o ďalšie trojmesačné obdobie.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 56

Napadnutie verejnými orgánmi

Toto nariadenie neovplyvňuje možnosť verejných orgánov napadnúť správne alebo súdne rozhodnutia spôsobom uvedeným vo vnútroštátnych právnych predpisoch.

Článok 57

Spolupráca

1. Každý členský štát určí národné kontaktné miesto a zašle jeho adresu Komisii. Komisia uvedené informácie zašle ostatným členským štátom.

2. Členské štáty prijímú v súčinnosti s Komisiou všetky potrebné opatrenia na zavedenie priamej spolupráce a výmeny informácií medzi zodpovednými orgánmi.
3. Ak členské štáty uplatnia opatrenia uvedené v článku 27 ods. 3, článku 28 ods. 3 a článku 34 ods. 3, informujú Komisiu a Agentúru Európskej únie pre azyl čo najskôr po tom, ako dôvody pre uplatnenie týchto mimoriadnych opatrení pominuli, najmenej však raz ročne. Tieto informácie podľa možnosti zahŕňajú údaje o percentuálnom pomere žiadostí, pri ktorých sa uplatnili výnimky, k celkovému počtu žiadostí vybavených za dané obdobie.

Článok 58

Postup vo výbore

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011³⁷.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s jeho článkom 5.

Článok 59

Delegované akty

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v odseku 1 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.
3. Delegovanie právomoci môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
5. Delegovaný akt a jeho rozšírenia nadobudnú účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada proti nemu nevzniesli námietku v lehote jedného mesiaca odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade, alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku.

Článok 60

Monitorovanie a hodnotenie

---

³⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

Do [dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a následne každých päť rokov Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade správu o uplatňovaní tohto nariadenia v členských štátoch a v prípade potreby navrhne zmeny.

Na žiadosť Komisie jej členské štáty zašlú potrebné informácie na vypracovanie správy najmenej deväť mesiacov pred uplynutím danej lehoty.

Článok 61

Zrušenie

Smernica 2013/32/EÚ sa zrušuje.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe 2.

Článok 62

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie sa začína uplatňovať od [šesť mesiacov od nadobudnutia účinnosti].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*